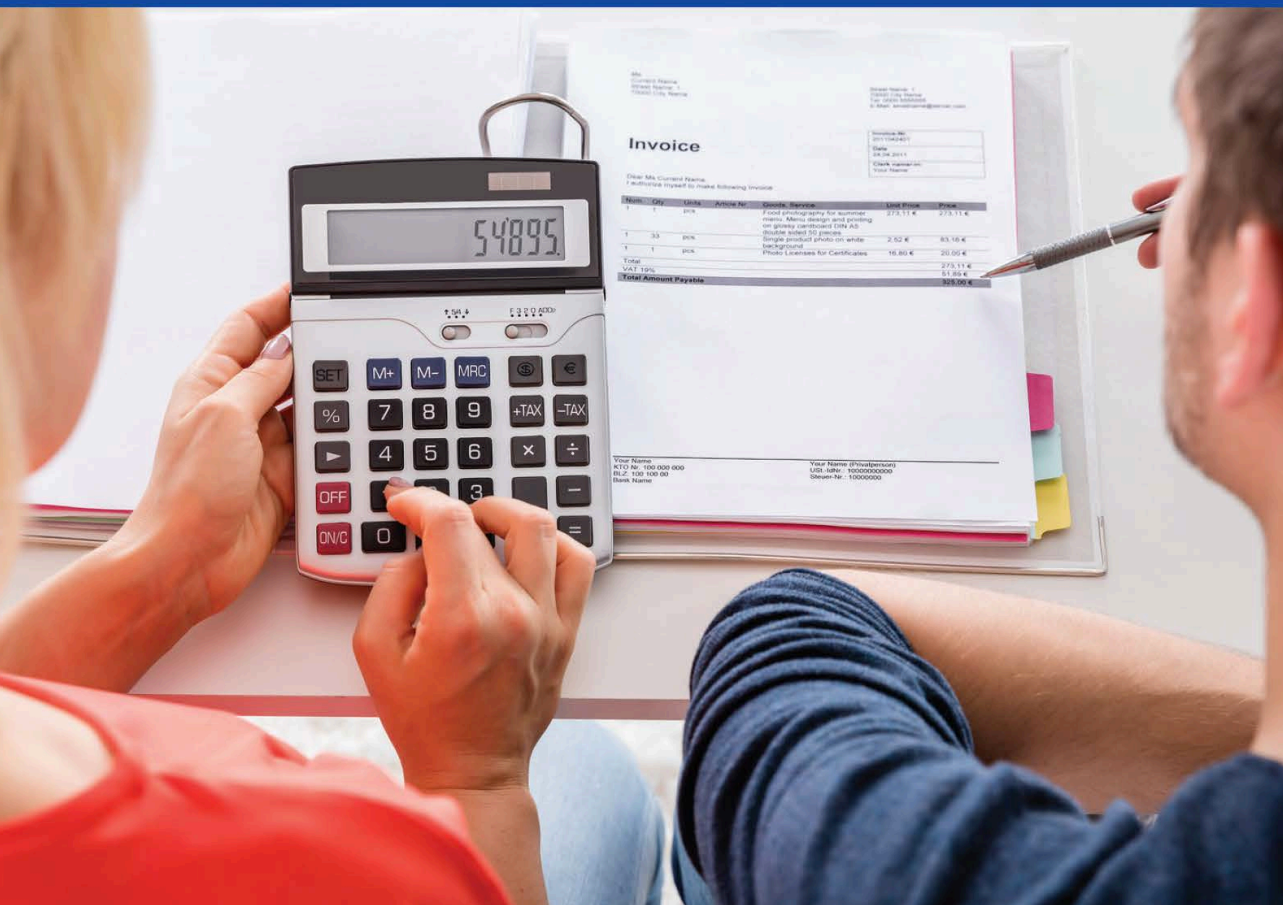

alles over geld **BESPAREN**

*Meer dan 1.000 bespaartips
voor jong, oud, arm en rijk*

Copyright © 2017 FPVI
Auteur: Mr. Erik Beckers FFP CFP

Druk: Pumbo.nl

Genre: non-fictie, zelfhulpboek

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, door middel van druk, fotokopieën, geautomatiseerde gegevensbestanden of op welke andere wijze ook zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

De uitgever, auteur en andere personen die meewerkten aan de totstandkoming van dit boek hebben de inhoud met zorg samengesteld. Desondanks ervaren zij geen aansprakelijkheid voor schade die het gevolg is van enige fout in deze uitgave.

Voorwoord

Het is fijn om af en toe stil te staan bij hoe we ons leven in financiële zin inrichten. Je krijgt meer rust en financiële ruimte als je op een goede manier omgaat met de mogelijkheden die er zijn. Bouw tijdig een pensioenpot en een financiële buffer op en ben je bewust van de risico's die je daarmee loopt. De boeken die je bestelt via www.FPVI.nl over financiële levensmomenten, "...voor Dummies", "Alles over..." en Financiële planning voor "...", helpen daarbij.

Een mogelijkheid om financiële ellende of een pensioengat te voorkomen is besparen op je uitgaven. Daar gaat dit boek "*Alles over geld besparen*" over. Je leest in dit boek meer dan 1.000 bespaartips van budget-coaches, ervaringsdeskundigen, financieel planners en lezers.

Lees dit boek voor jezelf als je wat hulp met geld besparen kunt gebruiken. Niet alles zal je aanspreken, maar elke lezer treft in dit boek bruikbare informatie aan waarmee direct financieel voordeel wordt behaald. Om financiële ellende te voorkomen of te verminderen. Of gebruik het gewoon als sport om geld te sparen om daar vervolgens leuke dingen mee te doen. Of...

Doe dit boek aan iemand cadeau! Wij bieden je een leuke manier aan om een persoonlijk tintje aan dit boek te geven. Schrijf je eigen voorwoord en vermeld de naam van de persoon of doelgroep (bijvoorbeeld bij een beurs, congres of lezing) die je dit boek schenkt op de kaft. Schrijf op de achterkant een korte toelichting waarom je iemand dit boek cadeau doet.

Binnen enkele dagen wordt jouw unieke cadeau als pocketboek op het door jou opgegeven adres bezorgd. Zo helpen we anderen aan een betere financiële toekomst. Kijk voor de mogelijkheden op www.FPVI.nl/boeken.

Inleiding

Lees in deze inleiding waar dit boek over gaat, hoe het boek is ingedeeld, voor wie het is geschreven en hoe je het boek gebruikt. We sluiten de inleiding af met de uitleg over de betekenis van de iconen die in de tekst staan.

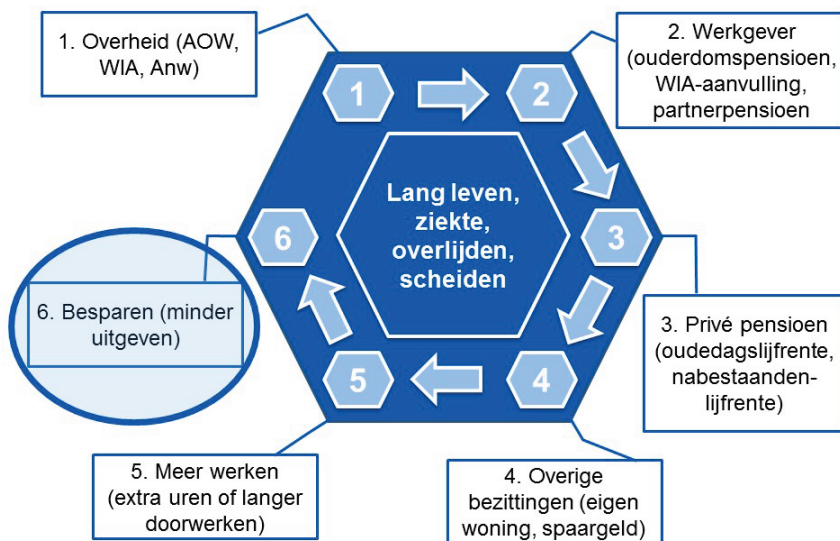
Waar dit boek over gaat

We proberen allemaal tijdig een pensioenpot op te bouwen en een financiële buffer op te bouwen voor tegenslagen. Maar dat lukt ons niet altijd. Veel mensen moeten rondkomen met minder geld na een scheiding, ontslag, overlijdensgeval, ziekte, werkloosheid of in geval van een pensioentekort. Pas je dan niet tijdig je uitgaven aan, dan kunnen schulden ontstaan, word je gedwongen naast je financiële buffer je pensioenpot eerder aan te spreken of moet je langer doorwerken om rond te komen. Bijstand en schuldsanering bieden soms soelaas, maar het voorkomen van dit soort financiële ellende is beter dan genezen.

Een mogelijkheid om financiële ellende of een pensioengat te voorkomen is besparen op je uitgaven. In het boek “*Pensioen voor Dummies*” noemen we dat de zesde pijler van het pensioenplan. Wij beschrijven in *Pensioen voor Dummies* iemands pensioensituatie vanuit zes pijlers:

- De eerste pijler: de AOW en andere overheidsregelingen.
- De tweede pijler: wat (je via) je (ex-)werkgever regelt.
- De derde pijler: je privé pensioen (lijfrente).
- De vierde pijler: je overige bezittingen (spaargeld, eigen woning, beleggingen en dergelijke).
- De vijfde pijler: meer verdienen of langer doorwerken.
- De zesde pijler: uitgaven aanpassen (aan lagere inkomsten).

Dit boek “*Alles over geld besparen*” gaat alleen over de zesde pijler. Zie het omcirkelde deel in de afbeelding. Je leest in dit boek meer dan 1.000 bespaartips van budget-coaches, ervaringsdeskundigen, financieel planners en lezers. De andere vijf pijlers worden in “*Pensioen voor Dummies*” beschreven.

Indeling van het boek

Dit boek bestaat uit 26 hoofdstukken. We beginnen met een hoofdstuk waarin we uitleggen hoe je een spaarplan opstelt. We helpen je beter inzicht te krijgen:

- in wat je kunt besparen;
- hoe je een spaardoel vaststelt;
- op welke manier je jouw doel het beste bereikt.

Daarna volgen hoofdstukken met bespaartips per thema, zoals het huishouden, de auto en verzekeringen. Per thema leggen wij uit wat je op welke manier kunt besparen.

Voor wie is “Alles over geld besparen” geschreven?

We gaan ervan uit dat je één van de volgende personen bent:

- Het lukt je niet alles te doen wat je wil doen met je geld.
- Je wilt graag minder werken, maar je uitgaven zijn te hoog om met minder inkomen rond te komen.
- Je hebt hoge schulden en zoekt oplossingen om er financieel beter voor te komen staan.
- Je zoekt mogelijkheden om je financiële reserve niet of minder aan te hoeven spreken.

Geld besparen is ook nuttig voor mensen die veel inkomen of weinig schulden hebben. Dit boek vinden wij bijvoorbeeld ook geschikt voor de volgende situaties:

- Je geeft veel geld uit, jouw erfgenamen maken zich daar zorgen over. Blijft er nog wel wat over voor hun?
- Je vindt geld besparen gewoon leuk, je ziet het als een sport.

Hoe je dit boek gebruikt

Dit boek is voor iedereen geschikt, maar niet alles is van belang. Zo nu en dan geven we aan dat je verder kunt bladeren, bijvoorbeeld als een hele specifieke situatie niet op jou van toepassing is. Je kunt ook de inhoudsopgave bekijken en direct doorbladeren naar het hoofdstuk dat je interesse heeft. Heb je nog geen idee? Lees dan het boek van voor tot achter in één adem uit.

Het gebruik van iconen

In dit boek gebruiken we de volgende iconen.

Het icoon “Misverstand” tonen wij op plaatsen waar we iets vertellen waarover veel meningsverschillen of gedachten bestaan. Of iets waarbij veel fout gaat.

Het icoon “Bewaar” zie je terug op plaatsen waar we in het boek wijzen op documenten of informatie waarbij het verstandig is om iets te bewaren.

Waar je het icoon “Onthoud” ziet, staat een stukje tekst dat belangrijk is om in gedachten te houden. Bijvoorbeeld omdat het elders wordt uitgelegd of als het iets is dat vaak wordt vergeten.

Zie je het icoon “Actie”, dan beschrijven we iets waar je iets moet doen. Je moet bijvoorbeeld iets melden bij een instantie.

Het icoon “Voorbeeld” staat bij een voorbeeld uit de praktijk. Dat kan een rekenvoorbeeld zijn, maar ook een voorbeeld over hoe je iets kunt doen.

Het icoon “Formule” toont aan dat we iets berekenen of een rekenformule uitleggen. Je hoeft dat niet altijd te begrijpen, maar het vergroot wel je inzicht.

Het icoon “Kies” staat bij een tekst waar je een keuze moet of kan maken. We proberen je op die plekken te helpen met het maken van een keuze.

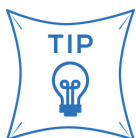
Zie je het icoon “Advies”, dan staat er iets dat voor iedere lezer een duidelijke richting aangeeft. We mogen eigenlijk geen advies geven, maar doen dat soms toch als het overduidelijk goed voor je is.

Bij het icoon “Pas op” moet je opletten, daar beschrijven we iets waar je extra moet opletten om geen fout te maken. Het onderwerp dat we daar beschrijven is vaak een valkuil.

Het icoon “Belangrijk” staat bij teksten die noodzakelijk zijn om te lezen. Als je die overslaat, dan begrijp je misschien (het belang van) de uitleg die volgt of al is gegeven minder goed of onvolledig.

Het “Tip”-icoon zie je daar waar een aanbeveling wordt gedaan, bijvoorbeeld een verwijzing naar een internetpagina. Dus niet bij iedere tip, anders zou het hele boek vol komen te staan met dit icoon.

Zie je het icoon “Verhaal”, dan lees je daar achtergrondinformatie. Deze verhalen zijn bedoeld om moeilijke onderwerpen iets eenvoudiger uit te leggen.

Inhoud

Waar dit boek over gaat	5
Indeling van het boek	6
Voor wie is “Alles over geld besparen” geschreven?	7
Hoe je dit boek gebruikt	7
Het gebruik van iconen	7
Hoofdstuk 1 Jouw spaarplan	23
1.1 Je uitgaven	23
1.2 Overzicht en inzicht	23
1.3 Bepaal je doel	24
1.4 Prioriteer; wat is haalbaar en zinvol?	24
Hoofdstuk 2 Slimmer leven	26
2.1 Verander je surfgedag bij shoppen op internet	26
2.2 Koop via internet in het buitenland	26
2.2.1 Kopen bij een winkel in de EU	26
2.2.2 Kopen bij een winkel buiten de EU	27
2.3 Stel aankopen uit	27
2.4 De nul-euro-dag	27
2.5 Eerst ontvangen, dan uitgeven	28
2.6 Verruil je creditcard voor een debitcard	28
2.7 Budgetteer	28
2.8 Behaag je partner	28
2.9 Cadeaumanagement	29
2.10 Voorkom boetes	29
2.11 Betaal op tijd	29
2.12 Laat je inspireren	30
2.13 Stop met investeren	30

2.14	Koop geen boeken met tips om geld te besparen.....	31
2.15	Weersta verleidingen	31
2.16	Zie besparen als een sport.....	31
2.17	Blijf positief	31
2.18	Vergelijk prijzen.....	31
2.19	Consumeer onverwacht	32
2.20	Niet bang zijn	32
2.21	Eerlijk zijn	32
Hoofdstuk 3 Gas, water en licht		33
3.1	Stap over	33
3.2	Stap nog een keer over	33
3.3	Meer dan 250 bespaartips over gas, water en licht	34
3.4	Wel of niet thermostaat 's nachts verlagen	36
3.5	Sluipverbruik.....	37
Hoofdstuk 4 Vakantie		39
4.1	Kampeert	39
4.2	Inenting of vaccinatie	39
4.3	Ruil je woning.....	40
4.4	Pas op de woning van iemand anders	40
4.5	Lagere vakantiekosten in voor- en naseizoen	41
4.6	Overweeg meerdere reisvormen.....	41
4.7	Bespaar op autoreiskosten	42
4.8	Ga liften	42
4.9	Neem je fiets mee.....	42
4.10	Ander surfgedrag op internet	43
4.11	Surf op een ander moment op internet	43
4.12	Meer kans op een upgrade van een hotelkamer.....	43

4.13	Vermijd drukke dagen.....	43
4.14	Vermijd zaterdag als reisdag	44
4.15	Vroegboekskorting of last minute	44
4.16	Boek de vliegreis heen en terug apart	44
4.17	Bespaar door te shoppen met luchthavens.....	45
4.18	Vergelijk ook de bijkomende kosten.....	45
4.19	Collectiviteitskorting	45
4.20	Koop geen landkaarten	46
4.21	Boek in een bepaald gebied	46
4.22	Bespaar op eten	46
4.23	Bespaar op toegangsprijzen.....	47
4.24	Zoek regionale kortingen	47
4.25	Inkopen: thuis of op reis	47
4.26	All in one ticket of alles los boeken	48
4.27	Bespaar op telefoonkosten	48
4.28	Benut Bluetooth.....	48
4.29	Bespaar op internetkosten.....	48
4.29.1	Europese regels over roaming	49
4.30	Vraag een btw-bon van een grote aankoop.....	49
4.31	Reserveer een vakantiebudget.....	50
4.32	Ga bloggen over je reizen	51
4.33	Stuur je bagage vooruit	51
4.34	Betaal de reis vooruit.....	51
Hoofdstuk 5 Vermogensbelasting		52
5.1	Hoe vermogensbelasting wordt berekend	52
5.2	Hoeveel vermogensbelasting je betaalt	53
5.3	Vrijstellingen voor vermogensbelasting	54

5.4	Het kasrondje	55
5.5	Ga groen beleggen of groen sparen	55
5.6	Koop onbelaste bezittingen	56
5.7	Schenk aan je kinderen of aan een goed doel	57
5.8	De uitvaart- of overlijdens(risico)verzekering	57
5.9	Los je hypotheek af	58
5.10	Betaal rente vooruit	58
5.11	Betaal je energienota vooruit	59
5.12	Betaal kosten vooruit	59
5.13	Gebruik je creditcard niet in december	59
5.14	Koop de betaling van partneralimentatie af	59
5.15	Ga boxhoppen	60
5.15.1	Een spaar-bv	60
5.15.2	De vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI)	61
5.15.3	Open Fonds voor Gemene Rekening	61
5.16	Optimaliseer de gezamenlijke belastingaangifte	61
5.17	Consumeer vlak voor de jaarwisseling	62
5.18	Stel een schade-uitkering uit	62
5.19	Betaal je zorgpremie eind december	62
Hoofdstuk 6 Zorgkosten		63
6.1	Welke zorgkosten er zijn	63
6.2	Beperk het betalen van een eigen risico	64
6.3	Beperk het betalen van een eigen bijdrage	65
6.4	Bespaar kosten op vaccinaties	66
6.5	Medicijnen	66
6.5.1	Geneesmiddelen Vergoeding Systeem (GVS)	67
6.5.2	Aanvullende pakketten	68

6.5.3	Preferentiebeleid	68
6.5.4	Zelfzorgmiddelen	69
6.5.5	Niet in het GVS opgenomen medicijn	69
6.5.6	Bespaar op terhandstellingskosten.....	69
6.6	Overweeg een hoger eigen risico	70
6.7	Schrap onnodige dekkingen	71
6.8	Bespaar op tandartskosten	71
6.9	Een natura- in plaats van een restitutiepolis.....	72
6.10	Collectiviteitskorting	73
6.11	Het hele gezin op één polis of ieder apart?.....	74
6.12	Combineer verzekeringen	74
6.13	Ga na of je recht hebt op zorgtoeslag	74
6.14	Belastingteruggaaf	75
6.15	Betaal de zorgpremie vooruit.....	75
6.16	Vergelijk kosten van ziekenhuisbehandelingen	75
6.17	Vraag om een second opinion	75
6.18	Leef gezond waardoor je geen ziektekosten maakt.....	76
6.19	Stap over	76
Hoofdstuk 7 Gezond leven met een laag budget.....		77
7.1.	Jouw ontbijt	77
7.2	De lunch.....	77
7.3	Minder vlees	78
7.4	Vervang frisdrank.....	78
7.5	Kies voor groots	78
7.6	In en om het huis sporten.....	79
7.7	Eet puur	79
Hoofdstuk 8 Eten, drinken en koken		80

8.1	Budgetmenu	80
8.2	Kook en eet samen.....	80
8.3	De moestuin	81
8.4	Minder weggooien	81
8.5	Vraag supermarkten niet weg te gooien.....	82
8.6	Snelle bespaartips voor eten, drinken en koken.....	82
Hoofdstuk 9 Hypotheeklasten		83
9.1	Wees je bewust van jouw belastingvoordeel.....	83
9.2	Zoek hulp, maar probeer je voor te bereiden.....	83
9.3	Stoppen met rente betalen of aflossen	83
9.4	Hypotheek omzetten	84
9.5	Verlaag de premie van je levensverzekering	84
9.5.1	Let op keuringseisen	85
9.5.2	Maak gebruik van de premievakantie	85
9.5.3	Een andere overlijdens(risico)verzekering.....	85
9.6	Rentevastperiode verkorten na einde oude periode	86
9.7	Pas tussentijds de rentevastperiode aan.....	87
9.8	Vraag rentemiddeling aan	87
9.9	Los je hypotheeklening af.....	88
9.10	Wissel van hypotheekbank.....	89
9.11	Laat de rente-opslag verwijderen	89
Hoofdstuk 10 Autokosten		90
10.1	Premie voor je autoverzekering	90
10.1.1	Dekkingsvorm	90
10.1.2	Blijf vergelijken	91
10.1.3	Schadevrije jaren, bonus malus ladder	91
10.1.4	Aanvullende verzekeringen.....	92

10.2	Bespaar op kosten voor pechhulp	92
10.3	Bespaar op brandstof door zuiniger te rijden.....	93
10.4	Bespaar op brandstof door goedkoper te tanken	93
10.5	Bespaar op afschrijving	94
10.6	Bespaar op onderhoud	94
10.7	Verlaag je autokosten met een lage aanschafprijs.....	94
10.8	Laat je auto vaker staan.....	95
10.9	Auto leasen of een auto-abonnement	95
10.10	Deel je auto	96
Hoofdstuk 11 Jouw bankzaken.....		97
11.1	Betaal alleen voor wat je gebruikt	97
11.2	Overstappen van betaalrekening.....	97
11.2.1	Wat je nieuwe bank doet	98
11.2.2	Wat je oude bank doet.....	98
11.2.3	Wat je zelf moet regelen	98
11.3	Voorkom roodstaan	99
Hoofdstuk 12 Verzekeringen		101
12.1	Check dubbele dekkingen	101
12.1.1	Schrap niet te veel	102
12.2	Schrap overbodige dekkingen	102
12.3	Kies een hoger eigen risico	103
12.4	Voeg verzekeringen samen.....	103
12.5	Check de verzekerde bedragen	103
12.6	Zoek korting bij preventieve maatregelen	104
12.7	Blijf vergelijken.....	104
Hoofdstuk 13 Om het huis		105
13.1	Tuinverwarming.....	105

13.2	Tuinverlichting	105
13.3.	Vijverpomp, fontein	106
13.4	Planten struiken en bomen	106
13.5	Tuinplan	106
13.6	Minder sproeien	107
13.7	Elektrisch tuingereedschap.....	107
13.8	Tuinmeubels	108
13.9	Tuinonderhoud	108
13.10	Schilderwerk buiten	109
13.11	Tuingereedschap.....	109
Hoofdstuk 14 Spullen en diensten		111
14.1	Zoek goedkopere spullen	111
14.2	Hergebruik spullen	111
14.3	Koop samen spullen	112
14.4	Zoek gratis spullen.....	112
14.5	Win spullen	112
14.6	Verkoop spullen	113
14.7	Ruil spullen of diensten	113
14.8	Deel spullen of diensten	113
14.9	Huren in plaats van kopen.....	114
Hoofdstuk 15 In het huis		115
15.1	Goed onderhoud	115
15.2	Schoonmaakmiddelen	115
15.3	Ongediertebestrijding	116
15.3.1	Vliegen buiten houden	116
15.3.2	Muggen op afstand houden	116
15.3.3	Wespen verjagen	117

15.3.4	Verminder het aantal spinnen	117
15.3.5	Mieren bestrijden.....	117
15.4	Inbraakpreventie	117
Hoofdstuk 16 Kleding en schoenen		118
16.1	Goedkoop is soms duurkoop	118
16.2	Goed onderhoud	118
16.2.1	Onderhoud kleding	118
16.2.2	Onderhoud schoenen.....	119
16.3	Herstel of vermaak.....	119
16.4	De kledingbank	119
Hoofdstuk 17 Lidmaatschap, abonnement en contract.....		120
17.1	Let op incassokosten	120
17.2	Termijncosten vermijden	120
17.3	Vervang lidmaatschappen en abonnementen	120
17.4	Vaste telefoon	121
17.5	Mobiele telefoon	121
17.6	Geen informatienummers bellen	122
17.7	Internet, tv.....	122
17.8	De krant	122
17.9	Televisiegids.....	123
17.10	Loterijen.....	123
17.11	Goede doelen	123
17.12	Vraag korting	124
17.13	Contract, abonnement en lidmaatschap	124
Hoofdstuk 18 Inkomstenbelasting besparen.....		125
18.1	Toeslagen	125
18.1.1	Zorgtoeslag.....	126

18.1.2	Huurtoeslag.....	126
18.1.3	Kindgebonden budget	127
18.1.4	Kinderopvangtoeslag.....	127
18.2	Gemeentelijke belastingcompensaties	128
18.3	Heffingskortingen	128
18.4	Middeling van inkomen	129
Hoofdstuk 19 Kortingspassen en spaarkaarten		131
19.1	Vraag voordeelpassen aan	131
19.2	Spaarprogramma's.....	131
19.3	Verkoop je kaarten, punten of zegels.....	131
19.4	Vraag zegels en spaarpunten	131
19.5	Kortingspas gemeente.....	132
Hoofdstuk 20 Schulden afbouwen of voorkomen		133
20.1	Pas op met creditcards.....	133
20.2	Financiële buffer	133
20.3	Schulden afbouwen	134
20.4	Pas aflosschema's aan.....	134
20.5	Laat je niet afzetten	135
Hoofdstuk 21 Kinderen		136
21.1	Zwangerschapsperiode	136
21.1.1	Inrichting babykamer	136
21.1.2	Kinderwagen.....	138
21.1.3	Babykleren.....	138
21.1.4	Jouw kleding.....	138
21.2	De geboortefase.....	139
21.2.1	Geboortekaartje	139
21.2.2	Kraamcadeaus managen	139

21.2.3	Vraag kraampakketten aan.....	140
21.3	De babyfase.....	140
21.4	Van baby- naar peuterfase	140
21.4.1	Voeding van baby en peuter	141
21.4.2	De oppas	141
21.4.3	De luiers	142
21.5	De opgroeifase	143
21.5.1	Voorkom verspilling	143
21.5.2	Bespaar op kinderfeestjes.....	143
21.5.3	Kinderkleding	143
21.5.4	Clubs, verenigingen	144
21.5.5	Kapper.....	144
21.6	Richting volwassenheid.....	145
21.6.1	Verkoop kinderspullen	145
21.6.2	Voorkom geldproblemen bij je kinderen.....	145
21.6.3	Bespaar op studiekosten van je kinderen	145
21.6.4	Financiële educatie	146
21.7	Financieel onafhankelijk	146
Hoofdstuk 22 Theater en film		147
22.1	Versnaperingen	147
22.2	Via internet	147
22.3	Dichtbij huis	147
22.4	Andere tijden.....	148
Hoofdstuk 23 Woonlasten		149
23.1	Kleiner wonen	149
23.2	In een andere regio wonen	150
23.3	Maak bezwaar tegen WOZ-waarde	150

23.4	Ga samenwonen	152
Hoofdstuk 24 Emigreer		153
24.1	Wel of niet emigreren.....	153
24.2	Bespaar inkomstenbelasting	154
24.3	Betaal minder vermogensbelasting.....	154
24.4	Zoek goedkoper levensonderhoud	154
24.5	Toeslagen en subsidies.....	154
Hoofdstuk 25 Overige bespaartips		155
25.1	Bewaar kassabonnen	155
25.2	Check je kassabon	155
25.3	Contact met winkels en fabrikanten	155
25.4	Onderhandel	156
25.5	Betaaltermijn	156
25.6	Overige snelle bespaartips	157
Hoofdstuk 26 Vraag om hulp		158
26.1	Je partner	159
26.2	Familie, vrienden, burenen.....	159
26.3	Humanitas	159
26.4	De gemeente	159
26.5	De Belastingdienst	160
26.5.1	Online hulp	160
26.5.2	De belastingtelefoon	161
26.6	Hulpinstanties voor kinderen.....	161
26.7	Ouderenorganisaties	161
26.7.1	ANBO	161
26.7.2	KBO-PCOB.....	162
26.8	Nibud en NVVK	162

26.9	Websites met vraag- en antwoordfunctie.....	162
26.10	Rechtswinkels.....	163
26.11	Vakbonden.....	163
26.12	Juridisch Loket	164
26.13	ConsuWijzer	164
26.14	Europees Consumenten Centrum	165
26.15	Sociaal raadslieden	165
26.16	Notariële vragen	165
26.17	Vragen rondom uitvaart.....	166
26.18	Vreemden	166
26.19	Buurtbemiddelaar	166
26.20	Professionele hulp	166
Afsluiting.....		168

Hoofdstuk 1 Jouw spaarplan

Dit boek bevat meer dan 1.000 bespaartips. Hoeveel wil je besparen? Waar begin je? Wat is de reden dat je aan de slag gaat? Wat is je doel Hoe bereik je jouw spaardoel? In dit hoofdstuk helpen we je antwoorden te vinden op deze vragen.

1.1 Je uitgaven

Een bespaarplan begint met het onderzoek naar waar je jouw geld aan uitgeeft. Bij veel betaalrekeningen kun je dat al redelijk goed zien, als je online bankiert zie je bijvoorbeeld een keuze “huishoudboekje” of “inzicht in uitgaven”. Zo’n overzicht biedt de meeste informatie als je zoveel als mogelijk je uitgaven pint. Probeer daarom contant opnemen van geld zoveel mogelijk te beperken.

Begin met het krijgen van overzicht. Breng al je uitgaven in kaart. Een voorbeeld daarvan vind je op de site www.FPVI.nl/geld-besparen, maar op internet vind je ook andere gratis huishoudboekjes.

Er bestaan huishoudboekjes waarvoor je betaalt, maar we hebben nog nooit iets gezien waarvan we vonden dat het de prijs echt waard was. Betaal hier dus niets voor en zoek iets gratis dat bij je past.

1.2 Overzicht en inzicht

Probeer duidelijk te krijgen wat je inkomsten en uitgaven nu en de komende jaren zijn. Betrek daarbij ook alle schulden. Maak gebruik van een eenvoudige Excel sheet of gratis planningsprogramma's via je bank. Ga na wat je per maand te kort komt of juist over houdt.

1.3 Bepaal je doel

Kom je per maand een bedrag tekort? Heb je met ons pensioenplan uit deel 3 van Pensioen voor Dummies berekend hoe groot jouw pensioengat is? Dan heb je jouw spaardoel in beeld. Met dat spaardoel is duidelijk waarom je hoeveel nodig hebt.

1.4 Prioriteer; wat is haalbaar en zinvol?

Om het sparen makkelijker te maken zet je al je uitgaven en wensen op een rij in een bepaalde volgorde. Dat heet prioriteren. Wat vind je belangrijk om te blijven doen of om geld aan te blijven uitgeven?

Bekijk de inhoudsopgave van dit boek en zet een cijfer 1, 2, 3 of 4 bij alle onderwerpen. Zo krijg je inzicht in waar je veel geld aan uitgeeft of waarvan je denkt dat je er met gemak geld mee bespaart.

Je persoonlijke prioriteitenlijst krijgt bijvoorbeeld de volgende cijfers:

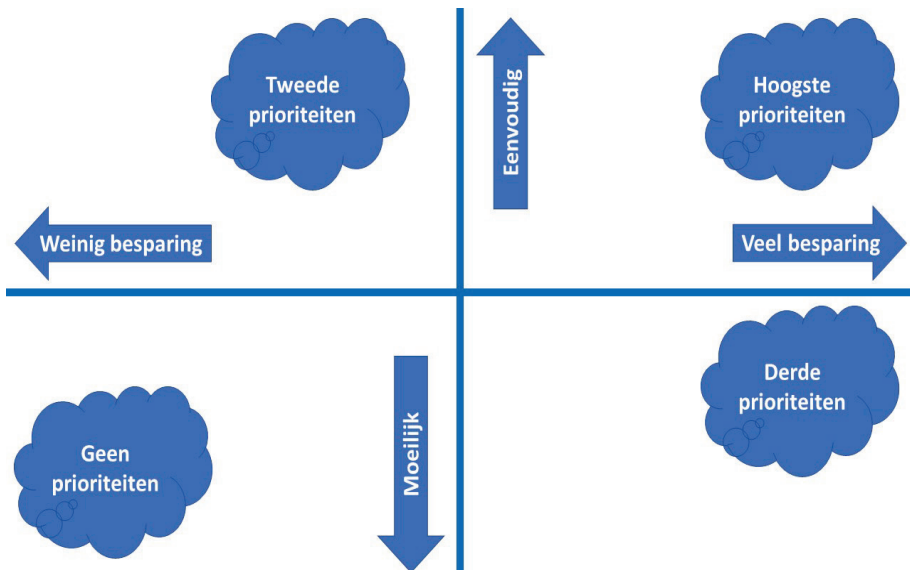
- 1 = veel te besparen en eenvoudig te bereiken
- 2 = weinig te besparen maar eenvoudig te bereiken
- 3 = veel te besparen maar moeilijk te bereiken
- 4 = weinig te besparen en moeilijk te bereiken

Met veel of weinig doelen we op het aantal euro's dat je bespaart. Bepaal zelf de grens van wat veel en weinig is, bij de ene persoon is dat €100 per jaar en bij de ander €1000. Kun je ergens veel mee besparen? Dan krijgt dat onderwerp een 1 of een 3.

Bij eenvoudig of moeilijk doelen we op het gemak waarmee je de besparing realiseert. Dat heeft niet alleen te maken met de handeling (of het nalaten), maar ook met wat je zelf wel en niet wilt doen of laten. Wil je ergens niet op besparen? Dan krijgt dat onderwerp een 3 of een 4.

Een andere manier van prioriteren is een vergelijkbaar A4tje maken als hieronder. Schrijf alle onderwerpen in een vlak rechtsboven (1), linksboven (2), rechtsonder (3) of linksonder (4). De hoogste prioriteiten zijn de onderwerpen waarmee je eenvoudig veel bespaart. Besteed geen aandacht aan onderwerpen waarmee je moeite hebt en weinig bespaart. Probeer wel de andere eenvoudige of grote besparingsmogelijkheden mee te nemen.

Het idee achter een prioriteitenlijst is dat besparen je makkelijker afgaat als:

- ◆ je bespaart op dingen die je niet zo belangrijk vindt;
- ◆ je snel resultaat ziet.

Veel succes maar ook plezier met het lezen van onze tips.

Hoofdstuk 2 Slimmer leven

Veel bespaartips bereik je heel eenvoudig door je gedrag iets aan te passen. Wij zetten in dit hoofdstuk tientallen mogelijkheden om te besparen via slimmer leven op een rij.

2.1 Verander je surfgedrag bij shoppen op internet

Zoek je een product, reis of dienst via internet? Besef dan dat de prijs afhankelijk kan zijn van je surfgedrag. Vergelijk daarom de prijs die je vindt met een prijs die je nog eens in een ander scherm opzoekt na het verwijderen van de cookies op je computer, laptop of tablet.

Let op, het kan ook de andere kant op gaan. Na het verwijderen van cookies kun je opeens een hogere prijs krijgen aangeboden. Houd de prijs die je zonder verwijderen van de cookies vindt open op je scherm.

Veel bedrijven proberen je over de streep te trekken als je ergens voor het eerst op klikt. Of juist als je ergens vaak op klikt en concurrenten vergelijkt. Blijf vergelijken op internet voor en na verwijderen van cookies, dat bespaart je soms tientallen procenten op de prijs.

2.2 Koop via internet in het buitenland

Via internet is het buitenland erg dichtbij, bijvoorbeeld via buitenlandse webwinkels. Wist je dat veel spullen goedkoper door buitenlandse webwinkels worden aangeboden dan door de Nederlandse webwinkels? Toch kopen Nederlanders nauwelijks bij buitenlandse winkels. Onbekendheid is de belangrijkste reden, soms angst om opgelicht te worden.

2.2.1 Kopen bij een winkel in de EU

Koop je binnen de Europese Unie? Dan gelden dezelfde regels als in Nederland over bijvoorbeeld bedenktijd en retour zenden.

2.2.2 Kopen bij een winkel buiten de EU

Koop je buiten de Europese Unie? Houd dan rekening met dat je BTW moet betalen voor aankopen boven de €22. Houd ook rekening met de invoerrechten als je een bestelling plaats boven de €150. Reken via www.invoercalculator.nl wat voor je aankoop het meest voordelig is.

Een veelgehoord misverstand is dat goedkope producten uit het buitenland bestellen duur is vanwege invoerrechten of bezorgkosten. Dat is vaak niet zo, dus shop gerust via een website in China.

Bekijk wat je kwijt bent voor het product dat je zoekt op een betrouwbare webshop. Kijk bijvoorbeeld eens op www.chinesewebshop.net/betrouwbare-chinese-webshops/

2.3 Stel aankopen uit

We worden vaak in de verleiding gebracht iets te kopen als we het tegenkomen in een winkel of bij een productpresentatie. Maar hebben we het echt nu nodig? Veel mensen kopen producten die ze jarenlang op zolder opslaan. Iets massaal inslaan vanwege een aanbieding is niet verkeerd, maar voorkom dat je vervolgens niet alles gebruikt.

2.4 De nul-euro-dag

Voer een wekelijkse of maandelijkse nul-euro-dag in, dat is een dag waarin je probeert helemaal niets uit te geven. Sommige mensen voeren een nul-euro-dag extreem door:

- Ze houden de hele dag de gordijnen in de winter gesloten.
- Trekken een trui aan en zetten de verwarming uit.
- Maken het thuis gezellig door mede-nul-euro-dagmensen uit te nodigen (mits ze zelf eten en drinken meenemen).
- Komen hun huis niet uit en kletsen de hele dag door.
- Eten restjes en drinken water.

2.5 Eerst ontvangen, dan uitgeven

Geef alleen geld uit dat je ook echt hebt, niet dat je verwacht te krijgen. Koop iets omdat je het nodig hebt, niet omdat het in de aanbieding is, weinig kost of omdat je er spaarpunten bij krijgt. Probeer dure aankopen uit te stellen tot de maand februari, dat is jaar in jaar uit de maand waarin winkels dure spullen het goedkoopst blijken aan te bieden.

2.6 Verruil je creditcard voor een debitcard

Een iets meer extreme manier om te bereiken dat je alleen geld uitgeeft dat je ook echt hebt is een debitcard. Een debitcard is het tegenovergestelde van een creditcard. Je kunt de kaart alleen gebruiken als je er vooraf geld op stort. Op deze manier kom je minder snel in de verleiding meer uit te geven dan je hebt. Voor meer informatie zie www.mijndebitcard.nl.

2.7 Budgetteer

Heb je behoefte aan meer houvast om iets te bereiken? Maak dan spaarpotjes of spaarrekeningen voor speciale doelen. Dan sta je

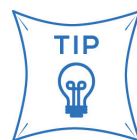

nooit voor verrassingen. Steeds meer banken bieden aan dat je spaardoelen via je bankrekening invoert. Dan wordt het een sport om snel je doel te bereiken.

2.8 Behaag je partner

Wist je dat 34% van alle vrouwen veel meer shopt als ze zich rot voelen? Veel mannen gaan meer drinken. Maak het dus samen gezellig en bespaar honderden euro's per jaar!

Bespaar duizenden, misschien wel tienduizenden euro's door niet te gaan scheiden. Ga je toch scheiden? Doe dat dan samen zo snel, goedkoop en zo efficiënt mogelijk. Bestel ons boek *Alles over scheiden* (dat is de opvolger van ons boek *Scheiden voor Dummies*).

2.9 Cadeaumanagement

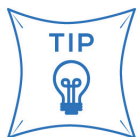
Wees creatief met cadeaus geven, die hoeven niet duur te zijn. Sla vooraf wat kleine en goedkope spulletjes in als je ze tegenkomt en binnen een jaar nodig denkt te hebben. Of maak zelf iets leuks. Zoek op internet naar sites met goedkope cadeautjes, bijvoorbeeld op www.bedankjes.nl, www.leukdoordebrievenbus.nl en www.balluca.nl.

Hierbij enkele andere cadeaumanagementtips:

- Vul een lege glazen fles met kruiden, knoflook en azijn en maak de fles dicht (het mooiste is met de originele kurk). Schrijf op een handgeschreven etiket “Kruiden azijn van”. Vul op de puntjes je naam in en geef het cadeau aan iemand.
- Veel tips over zelf goedkope maar ook hele originele cadeaus maken lees je op www.pieceofmake.nl.
- En wat dacht je van een cadeau in natura? Misschien kun je iemand ergens mee helpen waar je zelf goed in bent. Maak er een originele cadeaubon van.

2.10 Voorkom boetes

Bepaald gedrag is duur. Denk aan gedrag in het verkeer dat boetes veroorzaakt. De meeste boetes worden veroorzaakt door te hard of door rood rijden, maar let ook op appen tijdens het rijden, bumperkleven en vergeet je mistlampen niet uit te zetten als de mist is opgetrokken.

Check op internet de lijst met de [hoogte van verkeersboetes in 2017](#), dan zie je meteen wat niet mag en kun je daar rekening mee houden.

2.11 Betaal op tijd

Verkeersboetes, maar ook andere nota's te laat betalen veroorzaakt extra incassokosten. Probeer al je rekeningen op tijd te betalen.

Bijkomend voordeel is dat je beter inzicht krijgt in wat je nog te besteden hebt.

2.12 Laat je inspireren

Bezoek bijeenkomsten waar gelijkgestemden ideeën uitwisselen. Vraag na bij de gemeente en andere instellingen of dat ook bij jou in de buurt gebeurt of doe inspiratie op tijdens de Landelijke Genoegdag (de dag dat je gratis kunt reizen met de Nederlandse Spoorwegen met het Boekenweekgeschenk).

2.13 Stop met investeren

Veel reclames richten zich op mensen die geld willen besparen. Extra isolatie van je woning of zonnepanelen op je dak verdienen je in enkele jaren terug. Ze hebben vaak gemeen dat ze je eerst geld kosten. Geld dat je misschien nu hard nodig hebt of wellicht niet eens hebt. Als het water echt aan je lippen staat, investeer dan niet in dit soort zaken.

Overweeg je toch te investeren in iets waarmee je geld bespaart? Bereken dan of je de investering binnen drie jaar terugverdient: $\text{<bedrag dat je moet investeren>}$ minus $36 \times \text{wat je per maand bespaart}$.

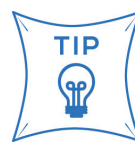

Stel je vervangt enkel glas door dubbel glas en dat kost je eenmalig €1.000. De beloofde besparing op je stookkosten bedraagt 20%. Je betaalt per maand aan gas €100.

Je besparing is per maand €20 (20% van €100). Hoe bereken je vervolgens de terugverdienperiode? Door €1.000 te verminderen met $(36 \times €20)$ €720 → Het verschil tussen €1.000 en €720 is positief, maar niet voor jou! Je betaalt meer dan je in drie jaar terugverdient. De terugverdienperiode is dus langer dan drie jaar, overweeg daarom de investering uit te stellen.

2.14 Koop geen boeken met tips om geld te besparen

Boeken over budgettips (zoals deze) kosten enkele tientjes, maar beloven je honderden of duizenden euro's besparingen. Dat klinkt interessant, maar koop niet zo'n boek als het water aan je lippen staat. Vraag dat soort boeken cadeau, Verwijs je familie, vrienden en collega's naar onze bestelpagina (www.FPVI.nl/boeken)

2.15 Weersta verleidingen

Veel reclames richten zich op mensen die snel moeten bijverdienen of iets willen winnen. Let op dat je daar geen geld voor betaalt, vaak is een reclame mooier dan het lijkt.

2.16 Zie besparen als een sport

Zie geld besparen niet als last. Meer doen met minder geld kan heel leuk zijn. Maak er een wedstrijd van, bijvoorbeeld om elk jaar of elk kwartaal of elke maand minder uit te geven aan allerlei zaken. Doe vervolgens met het geld dat je overhoudt leuke, zinvolle of verstandige uitgaven.

2.17 Blijf positief

Door een positieve instelling krijg je vaak meer energie en vertrouwen in de toekomst. En dat is weer nodig om uit een financiële crisis te komen of daarvan weg te blijven. Zoek daarom uit waar je positief en optimistisch van wordt. Bijvoorbeeld door veel goed-nieuws-berichten te lezen of lees tips over hoe je positiever en gelukkiger wordt.

2.18 Vergelijk prijzen

Wil je iets kopen dat in meerdere winkels verkrijgbaar is? Kijk dan welke winkel het goedkoopst is. Dat is tegenwoordig via internet steeds makkelijker na te gaan voor veel producten.

Pas op als je op reis gaat en “taxfree” gaat shoppen. De winkels achter paspoortcontroles hebben het imago goedkoop te zijn. Maar vaak zijn dat soort winkels duurder, ondanks het belastingvoordeel.

2.19 Consumeer onverwacht

Koop op momenten dat winkeliers het niet verwachten en hun producten heel goedkoop hebben gemaakt. Koop bijvoorbeeld:

- strooizout in de zomer;
- een winterjas als de winter al is aangebroken;
- een zomerjas als de zomer al aan de gang is;
- een zwembroek als de herfst begint

2.20 Niet bang zijn

Open je post, ook van een herinneringsfactuur die je niet kunt betalen. Anders staat straks opeens een deurwaarder op de stoep. Zoek contact met je schuldeisers en vraag om een betalingsregeling.

2.21 Eerlijk zijn

Wees eerlijk. Vraagt iemand je mee voor een vakantie of ander uitje? Zeg gewoon dat je daar nu geen geld voor hebt. Heb je daar moeite mee? Maak dan met jezelf de afspraak dat je “nee” zegt als je ergens geen geld voor hebt. Dan ben je ook eerlijk als je antwoordt dat je niet kan vanwege een andere afspraak: de afspraak met jezelf!

Hoofdstuk 3 Gas, water en licht

Zelfvoorzienende huizen zonder aansluitingen zijn in opkomst, maar ook op het verbruik kun je nog winst behalen. Ga eens na hoeveel je per maand betaalt aan gas, water en licht. Vergelijk dat eens met het verbruik van mensen die in een vergelijkbare woning wonen. Betaal jij meer? Lees dan hoe je daarop bespaart in dit hoofdstuk.

3.1 Stap over

De eerste besparing op gas en licht is de laatste jaren erg eenvoudig geworden; wissel van leverancier. Je huidige leverancier doet veel moeite om je het gevoel te geven dat je daar goed zit, maar vergelijk dit soort diensten vooral op geld. Laat je niet verleiden door een verkoper aan de deur of aan de telefoon, ga zelf vergelijken en zoek de beste deal op meerdere vergelijkingssites:

- www.gaslicht.com
- www.energievergelijken.nl
- www.pricewise.nl

Veel mensen denken dat ze het risico lopen een aantal dagen of weken zonder gas of licht te zitten bij overstappen. Dat is niet zo, maar die gedachte is ontstaan door problemen met overstappen van internetprovider. Als je zelf het contract niet opzegt maar dat door de nieuwe leverancier laat doen gaat het vrijwel nooit mis.

3.2 Stap nog een keer over

Of je gas of elektriciteit van de ene of de andere leverancier krijgt, daar merk je niets van. Maar vaak krijg je alleen het eerste jaar extra korting, soms honderden euro's. De energiemaatschappijen hopen dat je de moeite niet neemt om na een jaar nog een keer te wisselen van leverancier.

Zet in je agenda de datum dat je weer kunt overstappen zonder boete of stap over naar een goedkopere leverancier die de boete voor je betaalt. Blijf jaarlijks overstappen en bespaar opnieuw honderden euro's.

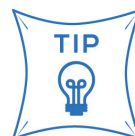
Hoe stap je over? Dat is echt geen moeite, met enkele muisklikken bespaar je honderden euro's per jaar zonder risico te lopen dat je een tijdje geen gas of licht hebt. Volg het Stappenplan Overstappen Energieleverancier.

Stappenplan Overstappen Energieleverancier

3.3 Meer dan 250 bespaartips over gas, water en licht

Bewuster omgaan met gas, licht en water bespaart je tientallen euro's per maand. Lees de ruim 250 (!) tips maar eens na op de sites van milieucentraal.nl, Eneco en de Consumentenbond.

Onder andere over:

- Wasmachine
 - Was grotere wassen op lagere temperaturen.
- Bad en douche
 - Ga niet in bad maar onder de douche.
 - Douche korter en iets kouder.
 - Bij insoppen onder de douche kraan bijna uit zetten.

- Gebruik een waterbesparende kop.
- ✦ WC
 - Gebruik een spoelonderbreker.
 - Deuk de toiletrol in (van rond naar ovaal), dan blijken mensen minder papier te verbruiken
- ✦ Vaatwasser
 - Spoel de vaat af met koud water.
 - Spoel niet te veel af, gooi wel kruimels en restjes in de prullenbak.
- ✦ Wasdroger
 - Gebruik de wasdroger zo weinig mogelijk, kies vaker voor een wasrek buiten (of binnen als het vochtig weer is en je de ruimte hebt).
 - Vol drogen met één droge handdoek.
 - Halverwege enkele minuten openen (damp eruit).
 - Plaats de wasdroger in een verwarmde ruimte.
- ✦ Computer
 - Gebruik geen screensaver maar schakel je scherm uit als je de computer even niet gebruikt.
 - Zet je computer op een zuinige modus.
- ✦ Föhn
 - Gebruik de koude lucht in plaats van warme lucht, dat is beter voor je haren en nog goedkoper ook.
 - Gebruik de föhn pas na 10 of 20 minuten na het douchen, dan ben je sneller klaar.
- ✦ Oven
 - Doorgaren door eerder oven uit te zetten.
- ✦ Kookfornuis
 - Deksel op pan maakt eerder warm.
 - Gebruik verwarmd water (dat je eventueel bewaarde) om te koken.
 - Halveer de kooktijd en isoleer de rest van de tijd de pan isoleren schuim en doeken (door laten garen).
- ✦ Koelkast
 - Vul lege plekken met flessen water.

- Koop één energiezuinige koelkast.
- Koud buiten? Koel boodschappen eerst buiten af voor je ze in de koelkast zet.
- Bij aanschaf: let op energiezuinigheid en koop niet een te grote koelkast.

■ Stookkosten

- Radiatoren regelmatig ontluchten.
- Gebruik radiatorfolie.
- Halfuur per dag luchten zodat vochtige lucht wordt vervangen door droge lucht die sneller opwarmt.
- Hang een gordijn voor buitendeuren.
- Sluit tochtgaten af met pur, watten of oude doeken.
- Breng tochtstrippen aan bij alle deuren en ramen.
- Houd ventilatieroosters schoon.
- Thermostaat 2 graden lager en sokken en een trui dragen.
- Meubels van radiatoren af, warme lucht moet circuleren.
- Deuren dicht in verwarmde ruimten.
- Alleen ruimten verwarmen waar dat wenselijk is.
- Twee of drie uur voor het slapen de thermostaat laag.
- Voor het stookseizoen de verwarmingsketel laten nakijken en bijstellen.
- Vul je Cv-installatie bij met water.

3.4 Wel of niet thermostaat 's nachts verlagen

Over wel of niet de temperatuur van de thermostaat verlagen in de nacht bestaan verschillende meningen. Het advies varieert van een temperatuur tussen 10 tot 18 graden.

Probeer thuis na te gaan wat in jouw situatie het beste haalbaar is. Warmt je woning 's ochtends snel op? Dan is een lagere temperatuur in de nacht prima.

Voor vloerverwarming geldt overigens meestal dat deze niet te ver mag worden verlaagd, een verlaging van 1 graad 's nachts is dan vaak het beste.

3.5 Sluipverbruik

Ga na of je apparaten gebruikt met een oplaadbare accu, zoals:

- Telefoon en babyfoon
- Kruimeldief
- Schuurapparaat
- Scheerapparaat
- Elektrische tandenborstel

Het scheelt in energie én levensduur van de accu als je die apparaten alleen op de lader zet als ze opladen. Ga vervolgens na welke apparaten niet helemaal uit kunnen. Dank hierbij aan de volgende apparaten:

- Koffiemachine
- Klok en beeldscherm van de magnetron of oven
- Televisie, radio/cd-speler
- Deurbel
- Decoder van je kabelaanbieder
- Wekker of klokwekkerradio
- Desktop, laptop, printer, router
- Afwas- en wasmachine, droger
- Föhn, waterkoker
- Computerspel
- Keukenmachine

Gebruik je dit soort oplaadbare accu's en apparaten die je niet helemaal uit kunt zetten? Dan heb je te maken met sluipverbruik. Gemiddeld maakt dat 10% van het elektriciteitsverbruik uit, soms zelfs meer dan 20%.

Verminder je sluipverbruik:

- Trek alle stekkers uit stopcontacten als ze niet nodig zijn.
- Gebruik een stroomblok waarin je alle adapters plaatst.
- Koop minder apparaten die niet meer helemaal uit kunnen.

Heb je een accu op je fiets? Verlaag dan het aantal laadcycli door niet dagelijks de accu op te laden (vooral bij batterijen van oude typen). Pas wel op dat de accu niet helemaal leeg is, dit kan de accu ernstig beschadigen. Bij een Lithium Ion hoeft de accu niet helemaal leeg te zijn om deze weer bij te laden. Zet de fiets binnen als het buiten koud is.

Hoofdstuk 4 Vakantie

Besparen door niet op vakantie te gaan is niet wat je zoekt. Vakantie is een tijd van rust en vertier dat iedereen nodig heeft. Niet iedereen heeft evenveel geld beschikbaar, maar voor iedere portemonnee is wel een oplossing. Wij zetten tientallen mogelijkheden om te besparen op je vakantiekosten op een rij.

4.1 Kampeer

Kamperen is vaak goedkoper dan een verblijf in een hotel of appartement. Nog goedkoper en extra avontuurlijk wordt een kampeervakantie door plekken te zoeken waar gratis kamperen is toegestaan. Zoek maar eens op “paalkamperen, bijvoorbeeld op www.logerenbijdeboswachter.nl.

Minder avontuurlijk maar ook leuk is kamperen met je buurt in de buurt. Steeds meer buurtgenoten zoeken met elkaar een grote tuin of een veldje waar je mag kamperen. Dat biedt naast een leuke vakantiesfeer ook nog eens twee voordelen:

- Ben je iets vergeten, dan heb je het snel opgehaald.
- Je kinderen hoeven geen speelkameraadjes te zoeken; die kennen ze al.

4.2 Inenting of vaccinatie

Ga je ver weg voor vakantie? Dan heb je wellicht met inenting of vaccinaties te maken. Voor vaccinaties kun je terecht bij de GGD, (gespecialiseerde) huisartsen, sommige ziekenhuizen en particuliere organisaties als Travel Clinic, thuisvaccinatie.nl en KLM Health Services.

De prijzen van inenting variëren enorm voor precies dezelfde vaccinatie. Soms is hetzelfde spuitje 5 keer zo duur als bij de goedkoopste aanbieder. Vergelijk daarom de prijzen.

Door sommige zorgverzekeraars wordt een inenting of vaccinatie vergoed via een aanvullend pakket. Vraag dus na of jouw zorgverzekeraar dat ook vergoed als je aanvullend bent verzekerd.

Heb je een werkgever? Vraag dan of je via de werkgever goedkoper een inenting of vaccinatie kan ontvangen.

Vaak is het mogelijk houdbare malariapillen te gebruiken van personen die dat nog over hebben van hun vakantie. Die worden weggegooid omdat we denken dat ze snel bederven. Dat is niet zo.

4.3 Ruil je woning

Er bestaan sites op internet waar je jouw woning enkele dagen of weken kunt ruilen met iemand die in jouw regio wil verblijven.

- www.intervac-homeexchange.com
- www.huizenruil.com
- www.homeforexchange.com
- www.homelink.org

Maak daar gebruik van of probeer zelf contacten te leggen met mensen in een regio waar je zelf op vakantie wilt gaan. Via betaalde sites gaat dat wellicht nog eenvoudiger, maar let dan wel op de kosten.

Check vooraf bij je inboedel- of opstalverzekeraar of de woningruil gevolgen heeft voor de dekking. Verzekeraars die het ruilen van een huis als verhuur zien, keren in geval van schade vaak niet uit.

4.4 Pas op de woning van iemand anders

Er bestaat nog een andere manier om te besparen op verblijfkosten op vakantie. Veel andere vakantiegangers hebben behoefte aan een

oppas in huis. Vaak als diefstalpreventie maar ook om de planten water te geven of op een huisdier te passen. In sommige landen is dit erg populair onder de naam Housesitting.

Overweeg zelf eens om op de woning van een ander te passen. In ruil voor het oppassen krijg je een bed, een nieuwe omgeving om te verkennen en soms zelfs eten, drinken en een kleine vergoeding.

4.5 Lagere vakantiekosten in voor- en naseizoen

In het voor- en naseizoen reizen is niet voor iedereen mogelijk, maar als dat voor jou wel het geval is dan is dat meestal veel goedkoper. Verwarming thuis uitzetten, abonnementen opschorten, weinig licht gebruiken (tijdschakelaar op enkele lampen om dieven het idee te geven dat er iemand thuis is).

Mensen blijven nog weleens thuis om kosten te besparen. Maar thuisblijven kan echt duurder zijn, zeker als je goedkoop reist naar een land met lage kosten voor levensonderhoud en als thuis de verwarming niet aan hoeft. Ook bespaar je dan op uitjes in eigen land. Die kosten liegen er vaak ook niet om.

4.6 Overweeg meerdere reismethoden

Overweeg vooraf en ook tijdens de reis steeds wat beter en goedkoper is en past bij jouw reismethoden:

- Auto
- Bus
- Boot
- Trein
- Vliegtuig
- Lopen
- Fietsen

Zoek niet alleen op de prijs van één bepaald vervoermiddel. Zoek per reisbeweging wat voor jou haalbaar en goedkoper is.

4.7 Bespaar op autoreiskosten

Benzine of diesel veroorzaken vaak honderden euro's aan vakantiekosten. Als je met de auto gaat, tank dan vooral in Luxemburg of Oostenrijk. Check vooraf waar je goedkoop kunt tanken tijdens jouw reis en verblijf.

Er bestaan apps die beweren dat ze slimme routes kiezen om tol te besparen. Maar kijk ook eens of je routeplanner een optie 'tolvrij' kent. Dan reis je bijvoorbeeld door Italië, Spanje en Frankrijk goedkoper en vaak ook mooier.

Meestal is tanken op de snelweg duurder, drink daarom ook eens een kopje koffie in een dorpje dichtbij een afslag en ga daar tanken.

4.8 Ga liften

De reis duurt meestal langer, maar liften is gratis en kan leuk zijn als je boeiende mensen ontmoet. Tankstations en lange opritten bij snelwegen zijn de beste plekken om te liften. Daarnaast bestaan op internet liftcentrales waarmee je vooraf probeert een lift te regelen.

4.9 Neem je fiets mee

Is je reis op de fiets te doen of heb je de mogelijkheid een fiets mee te nemen? Het gebruik van een fiets op je vakantiebestemming bespaart meestal kosten en je ziet meer van de omgeving. Zelf meenemen scheelt ook weer het huren van een fiets.

Bezoek je een grote stad? Kijk dan vooraf waar witte fietsen gratis of voor een kleine bijdrage worden aangeboden. Dat is meestal goedkoper dan de taxi of openbaar vervoer. Check de lijst van steden met witte fietsen: nl.wikipedia.org/wiki/fietsdeelsysteem

4.10 Ander surfgedrag op internet

Goedkoop vliegen? Check meerdere sites, zoals Google Flights. Een vlucht boeken doe je pas als je de prijs hebt vergeleken voor en na het verwijderen van cookies of het opvragen van de prijs via een ander IP-adres. Deze tip kwam al voorbij in hoofdstuk 2.

Vooraf met het boeken van reizen en hotels blijkt dit geld te besparen, daarom wijzen we er in dit hoofdstuk nog eens op.

Soms wordt een reis duurder als je er meerdere keren naar hebt gekeken via je computer of laptop. Verwijder dan de cookies en bekijk de reis opnieuw.

4.11 Surf op een ander moment op internet

Uit onderzoek blijkt dat vliegreizen op dinsdag rond middernacht het goedkoopst zijn; daarmee kun je ruim 5% besparen. Vliegreizen blijken vaker goedkoper te zijn rond middernacht in het begin van de week. Later in de week worden de prijzen gemiddeld iets duurder.

4.12 Meer kans op een upgrade van een hotelkamer

Hotelkamers zijn er in veel prijsklassen. Kies je een minder luxe hotelkamer maar wil je toch een wat luxere kamer voor hetzelfde geld? Uit veel ervaringen blijkt dat sneller een upgrade of betere service wordt aangeboden als je buiten het seizoen reist of als je een titel bij je naam gebruikt bij het reserveren.

Pas wel op met misbruik als je de titel gebruikt maar niet bezit. In veel landen is dat een strafbaar feit en sommige landen kennen er zelfs een gevangenisstraf voor.

4.13 Vermijd drukke dagen

Plaatselijke feestdagen, een grote tentoonstelling, sportevenement of een andere gebeurtenis kunnen de prijzen van vliegen en verblijf

erg beïnvloeden. Bekijk daarom vooraf of er iets bijzonders aan de hand is in de omgeving waar je naar toe wenst te gaan en pas je vakantieperiode ze mogelijk aan.

4.14 Vermijd zaterdag als reisdag

Reizen op zondag, dinsdag of woensdag blijkt meestal goedkopere vliegtickets op te leveren dan andere dagen. Vooral zaterdag is duur. Dat geldt ook voor veel zaterdagen tijdens schoolvakanties in de auto; files zijn dan gemiddeld langer en dan verbruik je meer brandstof voor je auto. Bekijk dus bij het boeken van een bestemming of je ook iets leuks vindt zonder verplichte aankomst- en vertrekdag op zaterdag.

4.15 Vroegboekorting of last minute

Veel reizen en verblijven worden met korting aangeboden, vooral als de periode tussen boeken en verblijf erg lang of erg kort is. In het eerste geval heb je ook nog eens vaker de eerste keus voor een accommodatie (bijvoorbeeld op de begane grond, huisdiervrij of juist niet, rustig gelegen of met balkon).

Een maand voordat de reis begint, boeken veel mensen hun vakantie. Maar dat is juist vaak het duurste. Te laat of te vroeg een vliegreis boeken is ook duurder. Meestal is een half jaar van tevoren boeken het goedkoopst.

4.16 Boek de vliegreis heen en terug apart

We denken dat retourtickets altijd goedkoper zijn dan twee enkele reizen. Dat is bij de Nederlandse Spoorwegen wel zo, maar bij vliegreizen vaak niet. Vergelijk daarom altijd beide mogelijkheden.

Twee enkele vliegtickets boeken in plaats van één retourticket kan tientallen procenten besparen op de vliegreis. Je moet het wel aandurven en bereid zijn met twee verschillende luchtvaartmaatschappijen te vliegen.

Dit voordeel is vaak van toepassing op bestemmingen waar veel verschillende luchtvaartmaatschappijen op vliegen, zoals Parijs, Londen en Barcelona. Bijkomend voordeel is dat je meer keuzes hebt in vertrek- en aankomsttijden.

4.17 Bespaar door te shoppen met luchthavens

Veel low-budget luchtvaartmaatschappijen vliegen van kleinere en goedkopere vliegvelden. Kijk dus niet alleen naar vertrek vanaf Schiphol, maar betrek ook Eindhoven, Rotterdam en andere vliegvelden bij je vergelijking.

Bijkomend voordeel van kleinere vliegvelden is dat de parkeerkosten vaak lager zijn. De openbaar vervoerverbinding kan echter wat slechter zijn. Net over de grens vallen de reisafstanden best mee, dus bekijk ook de prijzen van vluchten in Duitsland en België.

4.18 Vergelijk ook de bijkomende kosten

Vergelijk niet alleen de prijzen die je op het beeldscherm ziet. Ga na welke bijkomende kosten worden berekend. Voor verblijf in een appartement kunnen dat bijvoorbeeld schoonmaakkosten en kosten voor linnengoed zijn.

Let ook op reserveringskosten of betalingskosten, die verschillen nog vaak per site die dezelfde reis aanbiedt. Verder worden steeds meer kosten gerekend voor (extra) bagage in een vliegtuig. Vergelijk daarom de prijs van een vliegreis nadat je al die bijkomende kosten bij de aanbiedingsprijs hebt opgeteld.

4.19 Collectiviteitskorting

Veel verenigingen bieden reizen met korting aan. Ga na of dit interessant is voor jou. Blijf wel goed vergelijken met andere aanbieders, soms blijkt een reis met korting toch nog duurder dan een reis zonder korting via een

andere aanbieder. De term “collectiviteitskorting” is geen garantie voor de laagste prijs.

4.20 Koop geen landkaarten

Heb je een mobiele telefoon met een goed leesbaar scherm? In plaats van een kaart kopen van een stad of dorp dat je bezoekt kun je beter van tevoren een kaart laden op je telefoon. Dat is goedkoper en makkelijker.

Weet je niet hoe dat moet? Dan volgt hier een korte handleiding. Zoek de kaart op met je mobiele telefoon. Zoom in op het gedeelte van de kaart dat je gaat bezoeken. Druk op de zoekbalk en typ “OK MAPS” en vervolgens op enter. Bij de melding ‘The on-screen map area has been cached’ heb je de kaart opgeslagen en is deze ook offline te bekijken.

4.21 Boek in een bepaald gebied

In populaire plaatsen zijn hotels in het centrum veel duurder dan hotels een paar straatjes verderop. Kijk in grote steden ook eens naar gebieden die verder van het centrum af liggen maar wel goede bereikbaarheid bieden via een metro of trein. In veel gebieden zijn bed & breakfasts, hostels of Airbnb goedkoper en vaak avontuurlijker en leuker dan grote hotelketens.

4.22 Bespaar op eten

Eten meenemen van huis is niet altijd goedkoper. Je hebt niet alleen meer mee te zeulen. Je loopt ook nog eens kans op bederf en in het buitenland is eten niet zelden goedkoper.

Vaak zijn in het buitenland grote supermarkten buiten de toeristische gebieden goedkoper dan de kleine supermarkten daarbinnen. Eet wat de locals eten, zoek restaurants of barretjes op

net buiten de toeristische gebieden en overweeg 's middags uitgebreider te eten, dan is het vaak goedkoper.

4.23 Bespaar op toegangsprijzen

Veel plekken zijn gratis te bezoeken, denk aan:

- Parken, bossen en uitkijktorens
- Kerken
- Zwemlocaties
- Speeltuinen
- Openluchtvoorstellingen
- Braderieën, musea

Ter plekke kun je er naar vragen, maar op internet zoek je ze ook snel op door te zoeken naar “free tourist attractions in”.

In het buitenland gelden vaak kortingen voor studenten, dus neem daarvan een bewijsje mee als je naar een ander land gaat. Zowel in Nederland als het buitenland gelden ook vaak kortingen voor kinderen, gezinnen en ouderen.

In Nederland bestaat een internetpagina boordevol tips voor een gratis dagje uit, kijk maar eens op www.gratisdagjeuit.nl.

4.24 Zoek regionale kortingen

Veel steden en toeristische gebieden geven kortingskaarten, bonnenboekjes of abonnementen uit waarmee je flink bespaart op vakantiekosten zoals attracties, reizen, verblijf, eten en drinken.

Weet je al waar je naar toe gaat? Bekijk dan ruim voor je vertrekt naar de mogelijkheden, dat is ook nog eens gratis voorpret.

4.25 Inkopen: thuis of op reis

Ga als je je koffer inpakt na wat duurder is: thuis of op reis iets aanschaffen. Op vakantie zijn de prijzen vaak anders, maak daar gebruik van. Maak vooraf een inpaklijst om niets te vergeten en koop thuis of op reis wat je nog nodig hebt. Via internet zie je eenvoudig de prijsverschillen, zeker als het landen met de euromunt zijn.

4.26 All in one ticket of alles los boeken

Vaak lijkt een all-in vakantie (reis, verblijf, eten) het goedkoopst, maar dat is niet altijd zo. Vergelijk ook een los ticket, hotel en uit eten waar je wilt met de all-in prijs.

4.27 Bespaar op telefoonkosten

Vakantiekosten die de laatste jaren flink zijn gegroeid zijn de belkosten in het buitenland. Bekijk hoe je abonnement is samengesteld en overweeg als bericht een sms, WhatsApp of iets anders met (vaak gratis) wifi.

Schakel eventueel voor de reis je voicemail uit, inspreken door anderen en af luisteren kost vaak geld. Overweeg een tijdelijke simkaart in plaats van gebruik te maken van een beperkt abonnement.

4.28 Benut Bluetooth

Een probleem waar veel mensen tegenaan lopen is dat in een iPad of ander apparaat een simkaart zit, maar deze niet in het buitenland werkt. Als je dan via een mobiele hotspot op je apparaat bijvoorbeeld Netflix kijkt, dan ben je dubbele data kwijt en loopt het heel snel op. Dit los je op door internet te delen via Bluetooth tethering.

4.29 Bespaar op internetkosten

Pas op voor roaming buiten de Europese Unie, dat is vaak erg duur. Zet deze optie op je apparaat uit en blijf mobiel online via wifi of zoek regelmatig een internetcafé op.

Zwitserland en een aantal niet-EU-landen op de westelijke Balkan zijn duur met internet. Liechtenstein, IJsland en Noorwegen – ook geen lid van de EU – zijn juist goedkoop omdat ze mee doen met Europese regels over roaming.

4.29.1 Europese regels over roaming

Op vakantie is roaming in principe net zo duur in Nederland als in een andere EU-lidstaat. Zet dan wel “dataroaming aan” als je daar gebruik van wilt maken. Maar let op de uitzonderingen. Wie vier maanden achterelkaar meer mobiele data verbruikt in het buitenland dan in het thuisland, moet wél bijbetalen. Langer dan vier maanden achter elkaar goedkoop dataroamen in het buitenland kan dus niet.

Ook goed om te weten is dat de bel- en databundel die in Nederland onbeperkt is, dat in de rest van Europa niet is. Wie over de limiet heengaat moet maximaal €7,70 per gigabyte extra betalen.

4.30 Vraag een btw-bon van een grote aankoop

Koop je iets voor honderden euro's in een land buiten de Europese Unie? Vraag en bewaar dan de bon en kijk of het mogelijk is om btw (VAT in het Engels) terug te krijgen bij een Duty Free-kantoor.

Een Duty Free-kantoor is onder andere te vinden op veel grotere vliegvelden. Zie voor meer informatie hierover op www.vatfree.com/nl. Op die manier bespaar je ook achteraf nog op je vakantiekosten.

4.31 Reserveer een vakantiebudget

Bepaal voor jezelf wat je uit wilt geven en probeer tijdens je vakantie niet meer te besteden. Controleer thuis alle afschrijvingen en ga na of ze kloppen. Dan zie je meteen of je een beetje binnen het budget bent gebleven.

Sommige reizigers kiezen er voor het hele vakantiebudget contant op te nemen om meer gevoel te krijgen bij wat er te besteden is. Dat is echter gevaarlijk bij grote bedragen, de kans op verlies of diefstal is groot.

Het opnemen van een beperkt vakantiebudget in contanten is wel geschikt voor bepaalde doelen. Denk aan de volgende doelen:

4.31.1 Vakantiebudget voor je kind

Geef je kind een vakantiebudget om een souvenir, een ijsje of iets anders van te kopen. Zo leert je kind tijdens de vakantie met geld omgaan. Let dan wel op dat je niet in een heel duur of heel goedkoop land op vakantie gaat, dat geeft een vertekend beeld met Nederland.

4.31.2 Vakantiebudget voor uit eten

Geef je elke keer op vakantie veel te veel geld uit aan uit eten? Bepaal dan thuis je budget en neem dat contant op. Dan zie je eerder wanneer je budget bijna op is en ga je misschien wel zuiniger om met je geld door bijvoorbeeld op je vakantieadres koffie ná te drinken of zoek je eerder goedkopere restaurants.

4.31.3 Vakantiebudget voor extra's

Ben je geneigd veel extra dingen te ondernemen tijdens een vakantie terwijl je daar eigenlijk te weinig geld voor hebt? Neem dan contant een bedrag op dat je grens bepaalt voor dat soort

uitgaven. Bijvoorbeeld voor een boottour, kabelbaan, museumbezoek of zwemparadijs.

4.32 Ga bloggen over je reizen

Schrijf je makkelijk en vind je dat leuk om te doen? Vraag dan aan vakantiebestemmingen of je als blogger gratis of met veel korting mag verblijven in ruil voor een leuke blog over de desbetreffende accommodatie. Dat is nog eens een erg leuke en nuttige manier om te besparen op je vakantiekosten.

4.33 Stuur je bagage vooruit

Ga je vliegen? Veel mensen vergissen zich in de extra kosten voor zware bagage. En men realiseert zich niet dat het goedkoper kan zijn om bagage op te laten sturen als pakketpost naar je vakantieadres. Ga daarom na of het voor jou een optie is om een deel van de bagage vooruit te sturen.

4.34 Betaal de reis vooruit

Bespaar op je vakantiekosten door vooruit te betalen. Vooruit betalen kan een korting opleveren van procenten, maar overleg dat wel vooraf met de aanbieder.

Betaal je belasting in box 3? Dan lees je in het volgende hoofdstuk hoe je daarop kunt besparen. Betaal je dat nog niet? Blader dan door naar hoofdstuk 6.

Hoofdstuk 5 Vermogensbelasting

Vermogensbelasting, vermogensrendementsheffing ofwel spaartaks betaal je vanaf een bepaald belastbaar vermogen. De hoogte van je belaste vermogen is onder andere afhankelijk vrijstellingen.

Voor iedere meerderjarige belastingplichtige geldt een vrijstelling van €25.000,- (2017). Tot die vrijstelling ben je geen belasting verschuldigd. Veel andere vrijstellingen worden hieronder beschreven. Had je nog geld in een spaarloonregeling? Dan tel je dat sinds 2016 bij je vermogen op.

5.1 Hoe vermogensbelasting wordt berekend

Hoe meer vermogen je bezit, hoe meer rendement je (fictief) wordt geacht te behalen. De Belastingdienst kijkt niet naar wat je in het echt aan rendement maakt of aan rente ontvangt. Dat was in 2016 ook al niet zo, maar sinds 2017 (en 2018) wordt er ook nog een staffel gehanteerd:

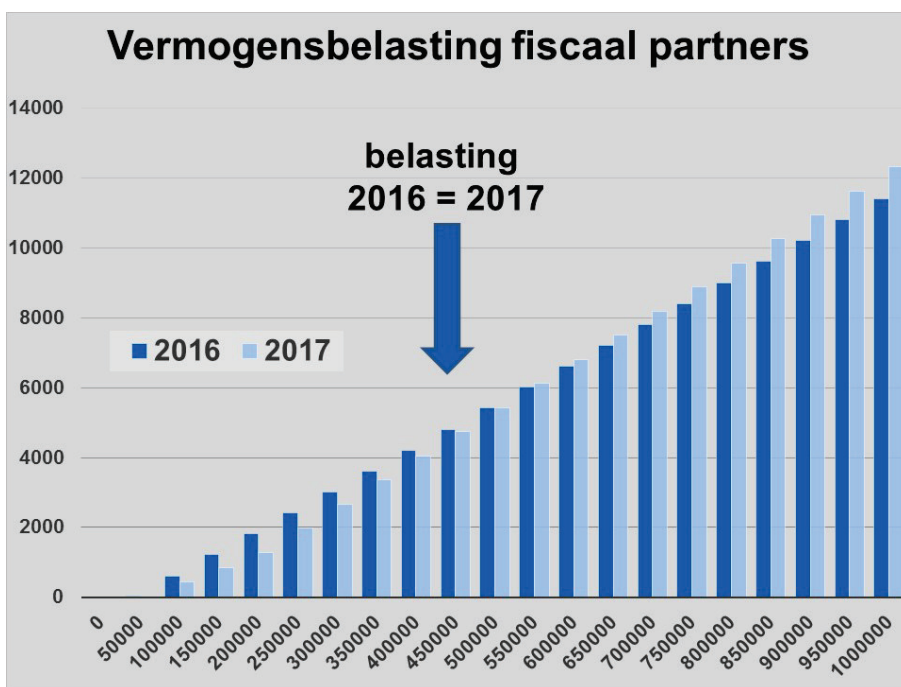
Belastbare vermogen in 2017 en 2018	Fictief belast rendement 1,63% (2017) 1,3% (2018)	Fictief belast rendement 5,39% (2017) 5,38% (2018)	Vermogenstaks 2017 omgerekend in één percentage	Vermogenstaks 2018 daalt iets t.o.v. 2017:
0 t/m € 25.000 (heffingsvrij)	0%	0%	0%	0%
€ 25.001 t/m € 100.000	2/3 belast met laag %	1/3 belast met hoog %	0,86%	0,795%
Van € 100.001 tot en met € 1.000.000	Ruim 1/5 (21%) belast met laag %	Bijna 4/5 (79%) belast met hoog %	1,38%	1,356%
Meer dan (>) € 1.000.000	0%	Alles belast met hoog %	1,62%	1,614%

De Belastingdienst gaat uit van een rente, rendement of jaarlijkse groei van je spaar- of beleggingspot of ander bezit. Dat wordt fictief

rendement genoemd. In 2016 was dat fictieve rendement 4%. De belasting op vermogen was toen $4\% \times 30\% = 1,2\%$. Vanaf 2017 blijft de belastingheffing 30%, maar wordt het fictief rendement jaarlijks opnieuw vastgesteld en is het percentage afhankelijk van de hoogte van je vermogen. In 2018 wordt daarom de taks iets lager dan in 2017.

5.2 Hoeveel vermogensbelasting je betaalt

Vergelijken we de vermogensbelasting 2016 met het stelsel dat sinds 2017 geldt, dan gaan stellen met een vermogen vanaf ongeveer €490.000 er op achteruit. In onderstaande tabel zie je verticaal (links) de belastingheffing die hoort bij het vermogen op de horizontale as (onderaan).

Over het belastingjaar 2017 gaan alleenstaanden met een vermogen van ongeveer €245.000 meer vermogensbelasting betalen. De meeste mensen in Nederland gaan er dus op vooruit.

Bereken je eigen situatie op de site van bijvoorbeeld de site berekenhet.nl.

5.3 Vrijstellingen voor vermogensbelasting

Er gelden een aantal vrijstellingen die de vermogensbelasting kunnen verlagen, namelijk voor:

- kapitaalverzekeringen die voor 14 september 1999 zijn afgesloten en voldoen aan bepaalde voorwaarden;
- kapitaal in een kapitaalverzekering eigen woning box 1;
- kapitaalverzekeringen die alleen uitkeren bij invaliditeit, ziekte of ongevallen;
- jouw erfdeel als vordering op een langstlevende.

Dit zijn best lastige termen, vraag eventueel een adviseur of je in aanmerking komt of nog kunt komen voor dit soort vrijstellingen. Komt je vermogen ondanks

bovenstaande vrijstellingen boven de grens die is vrijgesteld van vermogensbelasting? Lees dan onderstaande tips door en bespaar op deze heffing. Zo niet, blader dan gerust door naar het volgende hoofdstuk.

5.4 Het kasrondje

De Belastingdienst stelt voor contant geld en cadeaubonnen ruim €500 per persoon vrij van vermogensbelasting. Dus kun je samen met je eventuele fiscale partner ruim €1.000 aan contant geld opnemen of cadeaubonnen kopen vlak voor de jaarwisseling. Deze kun je direct na de jaarwisseling weer uitgeven.

Het is verleidelijk om meer dan deze grens op te nemen. Pas daarmee op. Minder opgeven dan wat je aan contant geld of cadeaubonnen hebt kan een flinke boete veroorzaken. Daarnaast loop je andere risico's.

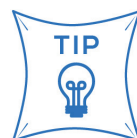
Welke risico's loop je nog meer met geld en cadeaubonnen in huis? Denk aan:

- Inbraakgevaar
- Brand
- Kwijtraken
- Aantasting door vocht of ongedierte

5.5 Ga groen beleggen of groen sparen

Voor spaar- of beleggingsrekeningen met een groencertificaat geldt een verhoogde algemene vrijstelling. Namelijk van €57.385 (2017) en voor partners het dubbele. Daarnaast geniet je extra aanvullende heffingskorting in box 1 van 0,7 procent.

Let op dat je het juiste product kiest van een financiële instelling, vraag om een groencertificaat. Op internet vind je alle spaarproducten met een groencertificaat (www.sparen.nl/duurzaam-sparen).

De Belastingdienst publiceert een lijst met beleggingsfondsen met belastingvoordeel (zie ook de link op [\(www.FPVI.nl/geld-besparen: \(www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/themaoverstijgend/brochures_en_publicaties/overzicht_fondsen_en_beleggingen_met_belastingvoordeel\)](http://www.FPVI.nl/geld-besparen)).

5.6 Koop onbelaste bezittingen

Kunst en sieraden zijn bezittingen die je niet hoeft aan te geven aan de Belastingdienst, mits je deze niet beroepsmatig of als belegging in bezit hebt.

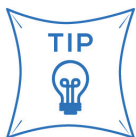
Koop waardevaste kunst en sieraden en verzeker dat goed, bijvoorbeeld op een kostbaarheden- of inboedelverzekering. Overigens wordt de waarde van onderstaande bezittingen ook niet belast met vermogensbelasting, genoeg keuze dus:

- Inboedel
- Auto's
- Boten
- Dure flessen wijn
- Onbebouwde grond (bos, natuurterrein)
- Lijfrente of netto pensioen

Al je geld dat in een lijfrente- of pensioenproduct zit telt niet mee bij het vaststellen van de hoogte van je vermogen. Heb je jaarruimte? Dan kun je vermogen storten in een (bancaire of verzekerde) lijfrente.

Heb je een werkgever die jou een nettopensioenregeling aanbiedt? Bekijk dan goed de voor- en nadelen van nettolijfrente en nettopensioen en maak voor jezelf de beste keuze. Let wel op de kosten en vergelijk de aanbieders goed met elkaar. Maak vooral gebruik van deze mogelijkheden als je nu meer inkomstenbelasting betaalt dan latere jaren.

Lees meer over jaarruimte, lijfrente en voor- en nadelen van nettolijfrente en nettopensioen in ons boek *Pensioen voor Dummies* (versie 2017).

5.7 Schenk aan je kinderen of aan een goed doel

Je mag jaarlijks belastingvrij schenken aan je kinderen, ruim €5.000 per kind. Daarnaast bestaan diverse andere schenkingsbedragen waarmee je jouw vermogen in box 3 flink verlaagt. Schenken met de warme hand is toch mooier dan een erfenis nalaten?

Let wel op dat je jezelf niet te kort doet; schenk alleen wat je zelf nu en in de toekomst kunt missen. Schenk dus niet te vroeg, houd rekening met:

- Onverwachte uitgaven
- Stijgende huur- of zorgkosten
- Luxe uitgaven voor jezelf

Lees op www.FPVI.nl/schenken meer over schenken, of in ons boek *Alles over schenken, erven en uitvaart* (dat is de update van ons boek *Gids bij Overlijden voor Dummies*).

5.8 De uitvaart- of overlijdens(risico)verzekering

Heb je na het lezen van onze *Gids bij Overlijden voor Dummies* of het bekijken van onze uitvaartzoekmachine opeens de behoefte gekregen aan een uitvaartverzekering? Dan is het goed te weten dat ongeveer €7.000 per belastingplichtige is vrijgesteld als je dat op de goede manier apart zet. Het maakt daarbij niet uit of je een uitkering in geld of in natura verzekert. Het moet wel gaan om een verzekering die uitkeert bij overlijden van:

- jezelf;
- je fiscale partner;

- je bloed- of aanverwant (kinderen, ouders, broers of zussen en hun echtgenoten).

De verzekering mag geen combinatie met een spaardeel vormen (“gemengde verzekering”). Overigens hoeft het niet per se een verzekering te zijn. Een geblokkeerde bankrekening die alleen wordt gedeblokkeerd bij overlijden is ook toegestaan.

5.9 Los je hypotheek af

Bekijk goed alle voor- en nadelen van het aflossen van je hypotheek. Besluit je dit te doen? Doe het dan (net) vóór de jaarwisseling om ook vermogensbelasting te besparen.

Een lening aflossen uit box 3 (bijvoorbeeld voor een vakantiewoning) met je spaargeld veroorzaakt ook dat je minder rente betaalt. Voor de vermogensbelasting heeft dat helaas geen effect. Je moet het verschil tussen de waarde en de lening namelijk optellen bij je vermogen.

5.10 Betaal rente vooruit

Betaal je hypotheekrente en wordt je aftrek voor de inkomstenbelasting volgend jaar lager? Dan is het extra interessant bij je bank te vragen of je in december de rente tot juli van het volgende jaar vooruit mag betalen.

Tot 2017 werd vooruitbetalen van rente door banken nog weleens geweigerd, waardoor veel mensen denken dat het niet mag. Maar tegenwoordig moeten alle banken daaraan meewerken.

Vooruitbetalen van rente kan een besparing van honderden euro's opleveren. Wellicht dus gunstig voor de aftrek van de heffing van vermogensbelasting. Valt je inkomen in de hoogste belastingschijf?

Dan is je aftrek ieder jaar iets minder, waardoor een jaar eerder betalen ook nog een extra belastingvoordeeltje oplevert.

Let bij vooruitbetalen van aftrekbare rente op andere regelingen die inkomensafhankelijk zijn, zoals toeslagen. Voorkom dat je voordeeltje door het verschuiven van aftrekposten teniet wordt gedaan.

5.11 Betaal je energienota vooruit

Veel energiebedrijven staan het toe dat je eind december een bedrag ineens vooruitbetaalt. Je kunt dan je maandbetaling verlagen voor het volgende jaar en je bespaart een stukje vermogensbelasting voor dit jaar. Misschien ontvang je ook nog wat korting.

5.12 Betaal kosten vooruit

Heb je een reis geboekt of een bijeenkomst gepland? Vraag dan na of je korting ontvangt bij betaling vooruit. Door een vakantie te betalen vóór 1 januari van een jaar bespaar je ook vermogensbelasting. Lees meer bespaartips over vakanties in hoofdstuk 4.

5.13 Gebruik je creditcard niet in december

Gebruik je creditcard in de maand december niet. Dan stel je namelijk vaak een uitgave uit als je iets koopt. Dat is nadelig voor de vermogensbelasting.

5.14 Koop de betaling van partneralimentatie af

Betaal je partneralimentatie? Dan kun je met je ex-partner overeenkomen dat je een koopsom ineens stort in plaats van dat je maandelijks de alimentatie betaalt. Een koopsom verlaagt direct je spaargeld en de te betalen vermogensbelasting.

Betaal je kinderalimentatie? Dan is het met ingang van 1 januari 2015 niet meer mogelijk om de kosten van kinderalimentatie af te trekken als persoonsgebonden aftrekpost. Het betreft de aftrek levensonderhoud van kinderen. Wel is het mogelijk om in 2015 en 2016 een schuld op te nemen in box 3 dat je vermogensbelasting kan verlagen. Vanaf 2017 is deze aftrek in box 3 ook niet meer mogelijk, maar dus nog wel over de belastingjaren 2015 en 2016.

5.15 Ga boxhoppen

Met boxhoppen bedoelen we dat je gebruik maakt van de verschillen in belastingheffing tussen box 1, 2 en 3. Er bestaan drie

populaire vormen van boxhoppen die we hieronder uitleggen. Boxhoppen vereist goede begeleiding van een fiscaal adviseur. Doe dit dus niet zelf thuis...

5.15.1 Een spaar-bv

Breng je spaargeld over van box 3 naar box 2 met behulp van een spaar-bv. Een spaar-bv is vooral aantrekkelijk als je:

- weinig rendement op je vermogen behaalt;
- als je al een bv bezit.

Dat komt onder andere omdat in box 2 de belasting op het vermogen wordt geheven op het werkelijk behaalde rendement.

In box 3 geldt de fictie, een verondersteld rendement, dat in de praktijk door de meesten niet wordt gehaald. Je betaalt dan te veel belasting.

Nadeel van een spaar-bv is dat je naar de notaris moet voor de oprichting (als je nog geen bv hebt) en dat je jaarlijkse boekhoudkosten betaalt. Daarbij komt dat deze vorm van belastingbesparing waarschijnlijk verdwijnt voor 2020.

Om deze redenen stellen veel fiscaal adviseurs dat de spaar-bv alleen geschikt is voor personen met:

- een bv in bezit en een vermogen van €200.000;
- een bv die nog moet worden opgericht en een vermogen van €300.000.

5.15.2 De vrijgestelde beleggingsinstelling (VBI)

De belastingheffing in box 2 kan verder worden beperkt door een “VBI” in plaats van een gewone bv. In dat geval betaal je geen vennootschapsbelasting en daalt de belastingdruk naar 25%. Box 2 is dan nog aantrekkelijker, ook in geval van hogere behaalde rendementen.

Let op; de overheid is van plan deze constructie minder aantrekkelijk te maken. Ga dus na of dit nog een goede optie is voor je situatie zodra je dit overweegt.

5.15.3 Open Fonds voor Gemene Rekening

De belastingheffing in box 2 is nog verder te beperken door een “OFGR”. Dat is een open Fonds voor Gemene Rekening. Daarmee stort of onttrek je onderhands (zonder notaris) spaargeld van en naar de VBI om de belaste periode te beperken tot een half jaar. Een hoop administratief geregeld, maar wel een aanzienlijk lagere belastingdruk.

5.16 Optimaliseer de gezamenlijke belastingaangifte

Heb je een fiscale partner? Dan mag je jouw grondslagen voor het betalen van vermogensbelasting verdelen op de manier die onder de streep het voordeligst is. Dat is nieuw ten opzichte van de belastingaangiften van voor 2017, dus let op dat je deze optimalisatie niet overslaat. Bij een elektronische aangifte biedt de Belastingdienst de mogelijkheid om de verdeling te wijzigen en direct de gevolgen voor de

belastingen te zien. Zo maak je eenvoudig de meest gunstige verdeling.

5.17 Consumeer vlak voor de jaarwisseling

Dit is misschien wel de leukste tip: koop iets duurs voor jezelf of

voor je partner. Ben je van plan om een grote uitgave te doen? Doe dat dan vóór de jaarwisseling. Pas op met aankopen van dingen die juist relatief veel minder waard zijn als je ze een kalenderjaar eerder aanschaft.

Een auto of een boot willen veel mensen begin januari kopen. Dan krijg je er later bij verkoop wellicht een betere prijs voor. Vraag dan een betrouwbare verkoper je iets eerder een nota te sturen. Die betaal je dan vóór 31 december zonder dat je iets krijgt geleverd. Vandaar dat je de verkoper wel moet vertrouwen.

5.18 Stel een schade-uitkering uit

Op uitkeringen in het kader van smartengeld (immateriële schadevergoedingen) na zijn vrijwel alle geldelijke verzekeringsuitkeringen gewoon vermogen. Leed je een schade die je vergoed krijgt van je verzekeraar? Bijvoorbeeld na een brand of inbraak? Of was je auto beschadigd, gestolen of total loss? Vraag dan als de uitkering pas laat in het jaar plaatsvindt aan de verzekeraar of die uitkering begin januari kan worden overgemaakt.

5.19 Betaal je zorgpremie eind december

De meeste zorgverzekeraars staan toe dat je de premie voor de ziektekostenverzekering een jaar vooruitbetaalt. Dat levert meestal ook nog eens 1 tot 3 procent korting op. En je bespaart op vermogensbelasting. Betaal je niet graag ziektekosten? Lees dan ook hoofdstuk 6 boordevol tips om te besparen op zorgkosten.

Hoofdstuk 6 Zorgkosten

Onze gezondheid is onbetaalbaar, maar je kunt kosten besparen door goed te letten op wat wel en wat niet gedekt is op je zorgverzekering. We beginnen in dit hoofdstuk met een uitleg over wat we met zorgkosten bedoelen en hoe hoog die zijn. Daarna volgen tientallen tips waarmee je soms zelfs honderden euro's per jaar bespaart.

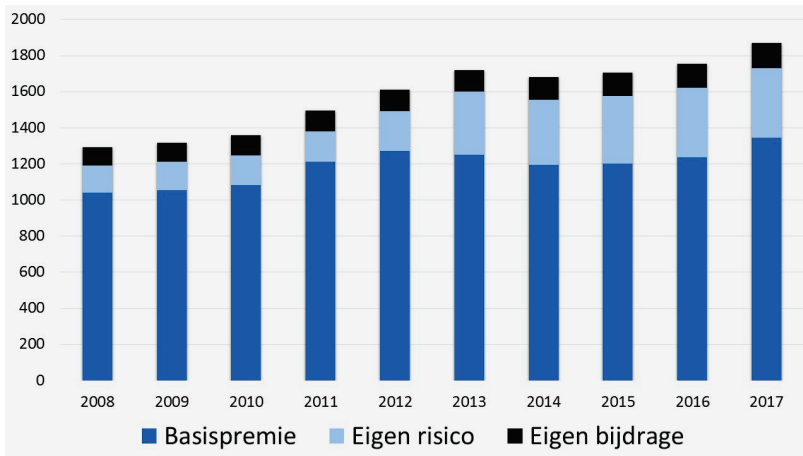
6.1 Welke zorgkosten er zijn.

Met zorgkosten doelen we op de volgende kosten:

- Basispremie zorgverzekering
- Verplicht eigen risico
- Vrijwillig eigen risico
- Eigen bijdragen
- Premies aanvullende verzekeringen
- Onverzekerde zorgkosten

Zie de ontwikkeling van de kosten voor zorg van 2008 tot en met 2017 in onderstaande tabel voor iemand die:

- een gemiddelde basispremie voor de zorgverzekering betaalt;
- het volledige eigen risico benut;
- het gemiddelde aan eigen bijdragen betaalt.

De zorg is de afgelopen 10 jaar flink duurder geworden. Zowel de basispremie als het eigen risico en de eigen bijdrage zijn in 2017 hoger ten opzichte van de jaren daarvoor. Tijd om naar de bespaartips te kijken.

6.2 Beperk het betalen van een eigen risico

Er zijn zorgkosten die je altijd en volledig krijgt vergoed, zoals een bezoek aan de huisarts. Voor sommige zaken moet je tot een bepaald bedrag per jaar zelf de kosten dragen. Dat is het eigen risico. Boven het eigen risico krijg je wel alles vergoed

In 2017 betaal je géén eigen risico voor:

- een bezoek aan de huisarts;
- verloskundige zorg;
- kraamzorg;
- hulpmiddelen in bruikleen;
- ketenzorg;
- verpleging en persoonlijke verzorging (wijkverpleging);
- nacontroles van nier- of leverdonoren;
- reiskosten van orgaandonoren;
- medicijnen uit het Geneesmiddelen Vergoeding Systeem (GVS);

- voetzorg diabetes mellitus bij een podotherapeut.

Soms kun je door slimme keuzes te maken je eigen risico ongemoeid laten. Maak bijvoorbeeld geen gebruik van een ambulance als je ook met een taxi of door iemand met de auto naar een ziekenhuis kan worden gebracht. Een ambulance rekent al snel meer dan €500 voor een rit en het eigen risico is daarop van toepassing.

Wanneer je snel medische hulp nodig hebt, overweeg dan of de huisartsenpost een goed alternatief is voor de eerste hulp bij een ziekenhuis. Bij de huisartsenpost betaal je namelijk geen eigen risico, bij de eerste hulp van het ziekenhuis wel.

6.3 Beperk het betalen van een eigen bijdrage

Een eigen bijdrage is een deel van een rekening die je zelf moet betalen, maar niet meetelt ter bepaling van wat je in een jaar aan eigen risico moet betalen. Dat geldt voor bijvoorbeeld:

- Lenzen, brillenglazen
- Orthopedische schoenen
- Gebitsprothesen
- Reparatie kunstgebit / klikgebit
- Hoortoestellen

De hoogte van de eigen bijdrage verschilt per persoon per product per jaar en hangt af van het soort kosten dat je maakt. Soms zijn er speciale afspraken met zorgverleners gemaakt door de zorgverzekeraar. Let daarop en vraag daarnaar voordat je een keuze maakt.

Er bestaat ook zorg waarvoor je zowel een eigen bijdrage als een eigen risico betaalt. In een dergelijk geval wordt eerst de eigen

bijdrage verrekend en daarna betaal je nog het eigen risico als de kosten hoger zijn dan de eigen bijdrage.

6.4 Bespaar kosten op vaccinaties

Voor vaccinaties kun je terecht bij de GGD, (gespecialiseerde) huisartsen, sommige ziekenhuizen en particuliere organisaties als Travel Clinic, thuisvaccinatie.nl en KLM Health Services. De prijzen variëren voor precies dezelfde vaccinatie enorm, soms is hetzelfde spuitje 5 keer zo duur als bij de goedkoopste aanbieder. Vergelijk daarom de prijzen en vraag als je een werkgever hebt of dat via de werkgever goedkoper kan.

Soms is het mogelijk heel goedkoop (houdbare) malariapillen van iemand over te nemen. Die worden namelijk massaal weggegooid in Nederland, net als veel andere medicijnen die eigenlijk nog houdbaar zijn. Kijk wel uit met medicijnen van anderen overnemen,

want ze kunnen slecht voor je zijn in combinatie met medicijnen die je al gebruikt. Check dus vooraf met je huisarts of apotheek of het verantwoord is.

6.5 Medicijnen

De prijzen voor veel medicijnen die niet zijn opgenomen in het Geneesmiddelen Vergoeding Systeem (GVS) – waarover later meer – verschillen per apotheek. Deze kosten worden vaak wel, maar soms niet vergoed door een zorgverzekeraar.

Je bent niet verplicht om medicijnen te kopen bij de apotheek in de buurt van je huisarts. Ook niet bij de apotheek waar je staat ingeschreven. Je mag per recept van je huisarts of specialist kiezen waar je dat koopt.

Vergelijk zo mogelijk apotheken met elkaar, vooral als er sprake is van:

- een eigen risico;
- een eigen bijdrage;
- een herhalingsrecept (je bent al bekend met het recept).

Let altijd goed op, vooral ook als je meerdere medicijnen gebruikt (hebt) of als het een nieuw recept is. Stel vragen tijdens het begeleidingsgesprek bij het afhalen van een geneesmiddel. Wanneer je voor het eerst medicijnen krijgt, legt de apotheker uit hoe het medicijn werkt, hoe je het moet gebruiken en welke mogelijke bijwerkingen je kunt verwachten. Ook geeft de apotheker je advies over gebruik samen met andere medicijnen die je al gebruikt. Die service mis je misschien als je bij een andere (internet-)apotheek de medicijnen bestelt.

Wil je van apotheek wisselen? Vraag dan wel voor de zekerheid vooraf toestemming aan je zorgverzekeraar. Ga bij twee of meer apotheken shoppen als er voor je medicijnen sprake is van een eigen risico of eigen bijdrage of als ze helemaal niet worden vergoed. Die koop je dan bij de apotheek die het goedkoopst is.

6.5.1 Geneesmiddelen Vergoeding Systeem (GVS)

De overheid bepaalt welke medicijnen er vanuit de basisverzekering worden vergoed. Deze medicijnen staan in het Geneesmiddelen Vergoeding Systeem (GVS). Alle zorgverzekeraars vergoeden in het basispakket op dezelfde wijze deze medicijnen. Zorgverzekeraars hebben wel de mogelijkheid de vergoeding te beperken of uit te breiden via aanvullende pakketten en via preferentiemerken.

6.5.2 Aanvullende pakketten

Je kunt meer medicijnen, bijvoorbeeld homeopathische middelen, vergoed krijgen door je extra te verzekeren via aanvullende pakketten. Die aanvullende pakketten verschillen per zorgverzekeraar.

Begin je vergelijking bij je huidige zorgverzekeraar, vaak hoeft je niet van zorgverzekeraar te wisselen voor een betere of goedkopere dekking. De aanvullende pakketten kosten al snel €15,- tot €45,- per maand, op jaarbasis dus €180,- tot €540,-. Wellicht kun je met een beperkt aanvullend pakket honderden euro's premie besparen. Bedenk wel goed of dit voor jou echt verstandig is, ga altijd na welke zorg is verzekerd en wat je belangrijk vindt.

Er gelden bij aanvullende pakketten meestal beperkingen ten aanzien van de vergoeding per jaar of je wordt beperkt in de keuze voor een bepaald merk.

Het vergoeden van medicijnen op basis van een bepaald merk wordt preferentiebeleid genoemd. Dit komt zowel voor in het basispakket als in aanvullende pakketten.

6.5.3 Preferentiebeleid

Jouw (huis)arts of medisch specialist weet welke medicijnen het beste helpen, maar vaak bestaan er goedkopere merkloze geneesmiddelen met dezelfde werkzame stof(fen). Veel zorgverzekeraars verzekeren alleen die goedkopere merken, tenzij je daar aantonbaar niet tegen kan of als er een andere reden het noodzakelijk maakt een duurder merk te gebruiken. Deze goedkopere merken staan bij verzekeraars op de “lijst preferentiebeleid”.

De preferentielijsten verschillen per verzekeraar, kijk dus of het medicijn wat voor jou belangrijk is door de zorgverzekeraar wordt vergoed.

6.5.4 Zelfzorgmiddelen

Veel medicijnen die je krijgt voorgeschreven maar die je ook zonder recept kunt kopen, krijg je niet vergoed. Dat geldt bijvoorbeeld voor:

- kalktabletten tegen botontkalking;
- medicijnen tegen diarree;
- middeltjes tegen allergieën;
- zalf tegen schimmelinfecties.

Gebruik je het middel tegen een chronische aandoening en heb je het een langere periode nodig? Vraag dan je arts om ‘CG’ (‘Chronisch Gebruik’) op het recept te vermelden. Dan krijg je de medicijnen vaak wel vergoed.

6.5.5 Niet in het GVS opgenomen medicijn

Niet-geregistreerde medicijnen worden in het algemeen niet vergoed vanuit het basispakket. Toch kan er een uitzondering worden gemaakt. Dat komt voor als je:

- lijdt aan een ziekte die in Nederland bij minder dan 1 op de 150.000 Nederlanders voorkomt;
- bij een ziekte waarvoor in Nederland geen behandeling mogelijk is;
- als er geen ander gelijkwaardig medicijn beschikbaar is dat wel is geregistreerd in het GVS.

Raadpleeg je arts of zorgverzekeraar om na te gaan of dit in jouw geval van toepassing is.

6.5.6 Bespaar op terhandstellingskosten

Veel apothekers rekenen ook terhandstellingskosten. Deze kosten worden niet altijd vergoed. Moet jij zelf de terhandstellingskosten

betalen? Dan is het misschien zinvol deze kosten bij andere apotheken op te vragen.

Het is wettelijk toegestaan om terhandstellingskosten in bepaalde situaties in rekening te brengen, maar dat is niet verplicht. Veel klanten en zelfs medewerkers van apothekers denken weleens dat terhandstellingskosten op basis van de wet verplicht zijn, maar dat is niet zo. Het wel of niet in rekening brengen van terhandstellingskosten is afhankelijk van het prijsbeleid van een apotheek.

Bij de meeste online apothekers, zoals eFarma, kun je eenvoudig recepten zonder terhandstellingskosten en zonder verzendkosten laten thuisbezorgen.

Informeer vooraf bij de verzekeraar of ze een contract hebben met een andere apotheker. Ga via de huisarts na of ze dezelfde medicijnen leveren (zowel qua werking als hetzelfde merk).

6.6 Overweeg een hoger eigen risico

In Nederland geldt een minimaal verplicht eigen risico, dat wil zeggen dat je voor bepaalde zorg tot het eigen risico zelf de kosten draagt. Je mag voor een hoger eigen risico kiezen, jaar in jaar uit.

Je bespaart vaak al premie door twee jaar geen gebruik te maken van kosten die onder het eigen risico vallen. Verwacht je weinig tot geen zorg nodig te hebben komend jaar of wordt die zorg niet vergoed door je zorgverzekeraar? Dan bespaar je door je eigen risico vrijwillig te verhogen al snel €20,- per maand, op jaarbasis dus €240,-.

Bedenk wel goed of dit echt verstandig voor je is. Je moet bijvoorbeeld wel in staat zijn zelf een flink bedrag op te hoesten als

je toch onverwachts veel zorgkosten maakt. Houd daarmee rekening door de premie die je bespaart met het verhogen van je eigen risico apart te zetten.

Heb je gekozen voor een hoger eigen risico en word je chronisch ziek of voorzie je hoge uitgaven? Verlaag dan tijdig je eigen risico weer tot het minimum voor het volgende jaar.

Veel mensen denken dat een hoog eigen risico voor altijd geldt, maar dat is niet zo. Je kunt ieder jaar tussen half november en 31 december kiezen je te verzekeren tegen het wettelijk verplichte (minimale) eigen risico of een hoger eigen risico.

6.7 Schrap onnodige dekkingen

In Nederland geldt een verplicht ziektekostenpakket (de basisregeling) en de mogelijkheid aanvullende verzekeringen te sluiten in allerlei soorten en maten. Vaak worden extra kosten tot een bepaald maximum vergoed, bijvoorbeeld tot €500 per jaar en maximaal 75%. Of de kosten zijn niet op jou van toepassing omdat je er nooit gebruik van maakt. Denk aan:

- Orthodontie
- Extra kraamhulp
- Fysiotherapie
- Alternatieve geneeswijzen
- Brillen/lenzen

Kies bewust de dekking uit die is afgestemd op jouw situatie en bespaar veel kosten.

6.8 Bespaar op tandartskosten

Een tandartsverzekering is best duur en kent meestal een plafond aan vergoedingen. Dat wil zeggen dat je bijvoorbeeld 50% met een

maximum van €750 per jaar mag declareren. Heb je een gezond gebit en verwacht je geen kosten te maken voor de tandarts anders dan voor een controle of een mondhygiënist(e)?

Overleg dan eens met een tandarts wat de mogelijkheden en risico's zijn als je jezelf niet verzekert tegen tandartskosten. Probeer de premie die je bespaart apart op een rekening te storten. Betaal de tandarts en mondhygiënist rechtstreeks deze rekening. De kans is groot dat je jaarlijks flink bespaart.

Wordt je gebit slechter? Dan loop je het risico dat je je niet meer kunt verzekeren tegen tandartskosten. Verzekeraars zijn niet verplicht volwassenen een tandartsverzekering aan te bieden en kunnen een keuring eisen en vervolgens de verzekering weigeren.

6.9 Een natura- in plaats van een restitutiepolis

Er bestaan verschillende soorten basispakketten: natura, restitutie, budget en een combinatie van deze vormen. Bij een naturapolis betaalt je zorgverzekeraar direct de zorgkosten. Maar alleen de rekening van zorgverleners waarmee de verzekeraar een contract heeft, wordt volledig vergoed. Andere zorg wordt meestal grotendeels vergoed, maar ga dat na bij uw zorgverzekeraar.

Wil je vrij zijn in je keuze voor een arts, ziekenhuis en apotheek en altijd alles vergoed krijgen? Kies dan een restitutiepolis. Die is wel duurder dan een naturapolis en je moet bij niet-gecontracteerde zorgverleners de rekening voorschieten. Een budgetverzekering is de goedkoopste variant.

Bij een budgetpolis kun je nog steeds zelf je arts, ziekenhuis en apotheek uitkiezen, maar dan wordt voor minder zorgverleners alles vergoed of krijg je na het voorschieten van de rekening van een niet-gecontracteerde zorgverlener minder terug. Deze

contracten gelden overigens alleen voor planbare zorg. Bij spoed wordt je altijd geholpen, met welk basispakket dan ook.

Een budgetpolis is het overwegen waard als je:

- altijd naar dezelfde arts en apotheek gaat en de zorgverzekeraar met een budgetverzekering daar een contract mee;
- niet of nauwelijks zorgkosten maakt en het je niet veel uitmaakt door wie je wordt geholpen.

6.10 Collectiviteitskorting

Een collectieve basisverzekering tegen ziektekosten is vaak 3% of meer goedkoper. Daarnaast bestaan er kortingen van 2,5% tot 10% op aanvullende pakketten. Een collectieve ziektekostenverzekering is een verzekering die via een mantelcontract wordt aangeboden, bijvoorbeeld via:

- een (oud)werkgever;
- de gemeente;
- een patiëntenvereniging;
- een sportvereniging;
- maatschappelijke organisaties (vakbond, ouderenbond).

Veel mensen weten niet dat ze in aanmerking komen voor een collectieve zorgverzekering. Via internet vindt bijna iedereen wel een collectiviteit waarvoor men in aanmerking komt. In 2017 was ongeveer 70% van de Nederlanders verzekerd via een collectief. Er is vast ook een collectief voor jou, ga maar op zoek.

De premies van een collectieve zorgverzekering zijn niet altijd het laagst en de dekking sluit misschien niet goed aan op je behoeften. Collectiviteiten staan niet garant voor de beste oplossing, blijf vergelijken.

6.11 Het hele gezin op één polis of ieder apart?

De meeste gezinnen sluiten dezelfde zorgverzekering af. Het is een misverstand dat dit verplicht is. Het levert zelfs geen korting op als je samen precies dezelfde keuzes maakt.

Maak ieder individueel keuzes ten aanzien van:

- de gewenste dekking;
- de hoogte van het eigen risico;
- het type verzekering (restitutie of natura).

Vergelijk wat voordeliger is; samen verzekeren bij dezelfde zorgverzekeraar die aan alle wensen voldoet of ieder apart bij twee zorgverzekeraars?

6.12 Combineer verzekeringen

We sluiten de basisverzekering en de aanvullende verzekering bij dezelfde zorgverzekeraar af. Dat is niet verplicht, maar in de praktijk rekenen verzekeraars vaak hele hoge poliskosten voor verzekerden die de basisdekking elders afnemen. Een extra goede dekking bij een andere zorgverzekeraar blijkt dan achteraf toch duurder. Vergelijk dus altijd de premie en de dekking van het basispakket en het aanvullende pakket tegelijk.

6.13 Ga na of je recht hebt op zorgtoeslag

De zorgtoeslag is een bedrag dat je via de belastingaangifte kunt ontvangen, maar niet iedereen weet dat of doet dat tijdig.

Het is een misverstand dat je veel ziektekosten zou moeten aantonen of dat je de toeslag automatisch ontvangt. Dat is niet zo. Lees in hoofdstuk 18 of jij in aanmerking komt voor zorgtoeslag, regel dat tijdig.

6.14 Belastingteruggaaf

Soms zijn ziektekosten geheel of gedeeltelijk aftrekbaar of mag je de aanschaf van een hulpmiddel afschrijven via de

belastingaangifte. Ga dit na op de site van de Belastingdienst of vraag een adviseur wat in jouw situatie de mogelijkheden zijn. Bewaar bonnetjes van alle kosten die je maakt, misschien dat die later goed van pas komen.

6.15 Betaal de zorgpremie vooruit

Bespaar op je ziektekostenverzekering door de premie niet per maand maar per kwartaal of per jaar te betalen. Vooruit betalen kan een korting opleveren van procenten per jaar. Zeker gezien de huidige spaarrentes is dat een aantrekkelijke korting.

Betaal je vermogensbelasting? Dan bespaart het betalen van de jaarpremie voor de zorgverzekering vóór 1 januari ook nog vermogensrendementsheffing (lees meer tips over dit soort besparingen in hoofdstuk 5).

6.16 Vergelijk kosten van ziekenhuisbehandelingen

Kosten in de zorg zijn nog niet heel transparant, maar daar komt steeds meer verbetering in. Verzekeraars en zorgaanbieders maken de ziektekosten van medische behandelingen steeds vaker openbaar. Maak daar gebruik van en vergelijk de verschillende ziekenhuizen en klinieken als die tijd je gegund is.

6.17 Vraag om een second opinion

Krijg je het advies een dure behandeling te ondergaan en moet je een deel of alle ziektekosten zelf betalen? Maak dan gebruik van je recht op een second opinion. Dat betekent dat een andere deskundige kijkt naar het advies dat je ontving. Laat dan ook nagaan of er mogelijkheden zijn voor een minder dure behandeling.

6.18 Leef gezond waardoor je geen ziektekosten maakt

Voorkomen dat je ziektekosten moet maken is natuurlijk het beste voor iedereen, maar gezond leven wordt ook nog eens door steeds meer zorgverzekeraars beloond of gestimuleerd. Dat kan ook voor jou persoonlijk een besparing opleveren. Bijvoorbeeld via korting op een abonnement van een sportschool bij je in de buurt, via preventieve zorg en via cursussen, bijvoorbeeld om te stoppen met roken. Check de mogelijkheden bij je zorgverzekeraar.

6.19 Stap over

In Nederland geldt een verplichte ziektekostenverzekering, dat wil zeggen dat je voor ziektekosten verplicht bent een basispakket af te sluiten. Er zijn meerdere aanbieders en die bepalen zelf hun premie, die verschillen soms tientallen euro's per maand. Voor het basispakket geldt een acceptatieplicht.

Pas op met de aanvullende dekkingen. Dan geldt geen acceptatieplicht. Wil je overstappen naar een andere zorgverzekeraar? Wees je er dan bewust van dat deze je voor de aanvullende dekkingen kan weigeren of je tegen andere voorwaarden of premies kan verzekeren, al komt dat tegenwoordig steeds minder vaak voor.

Overstappen van zorgverzekeraar

- ✓ Tussen eind oktober en half november maken zorgverzekeraars hun premie voor het nieuwe jaar bekend.
- ✓ Vergelijk je nieuwe zorgpremie en vergoedingen met die van andere zorgverzekeraars. Er bestaan daar veel goede vergelijkingssites voor.
- ✓ Heb je een lage premie gevonden voor veel voor jou belangrijke vergoedingen? Vraag dan de nieuwe zorgverzekering aan.
- ✓ Krijg je bericht dat je bent geaccepteerd? Of sluit je alleen een basisdekking af? Zeg dan je huidige verzekering op (zoek de eisen op die je huidige zorgverzekeraar stelt aan het opzeggen)
 - Stap je tot en met 31 december over? Dan zegt je nieuwe zorgverzekeraar de oude zorgverzekering op. Je hoeft hier zelf niets voor te doen.
 - Wil je langer bedenktijd? Zeg dan zelf vóór 31 december je huidige zorgverzekering op of betaal dubbel premie die je later terugvordert. Je krijgt dan tot 1 februari de tijd om een nieuwe zorgverzekering af te sluiten.

Hoofdstuk 7 Gezond leven met een laag budget

In dit hoofdstuk bieden we je enkele tips over hoe je gezonder leeft en daarmee geld bespaart.

7.1. Jouw ontbijt

Ontbijten schijnt goed voor je te zijn, dus overslaan is geen optie. Maar heb je 's ochtends weinig trek of geen tijd? Dan hebben we een tip voor je.

Trap niet in reclames die je beloven dat je afvalt van snel een eenvoudig te nuttigen gezonde drankjes, ontbijtgranen of -mixen als ontbijt. De prijzen zijn vaak erg hoog, maar veel van die prijs zit juist in die marketing. Gezond eten hoeft echt niet duur te zijn.

Eet kwark, yoghurt of havermout van een budgetmerk. Voeg wat vers fruit, honing, cacaopoeder of kokos toe en je maakt van je ontbijt een belevenis in plaats van een straf.

7.2 De lunch

Het is een misverstand dat we de drie hoofdmaaltijden (ontbijt, lunch en diner) moeten nuttigen. Met name de lunch is minder belangrijk, maar eet wel genoeg voor voldoende energie.

Wil je afvallen, geld besparen en gezonder leven? Koop dan geen dure broodjes en snacks meer in de kantine op je werk maar neem zelf een lunch mee.

Houd je van eten dat moet worden gekoeld? Je kunt tegenwoordig voor weinig geld lunchboxen kopen met een koelelement. Naar het strand nemen veel mensen een koelbox mee, dan blijven je drankjes ook lekker koud.

7.3 Minder vlees

Mensen die ongezond eten, eten vaak ook erg veel vlees. Vlees is ook nog eens duur. Probeer vaker kleine hoeveelheden vlees te kiezen. Ga dan ook voor een meer duurzame variant. Omdat er in een biologische kip bijvoorbeeld minder water en andere ‘opvulmiddelen’ zitten dan in een plofkip, vult een klein stukje biologische kip beter.

Bijkomend voordeel van minder vlees eten is dat je lichaam misschien went aan minder eten.

7.4 Vervang frisdrank

Frisdrank is onderdeel van een ongezond voedingspatroon. Vervang de frisdrank door:

- Water (eventueel met wat munt of citroen)
- Groene thee
- Smoothies (van ingevroren vruchtjes of restjes fruit en groente)

Deze alternatieven voor frisdrank zijn niet alleen gezonder maar ook goedkoper.

7.5 Kies voor groots

Is je favoriete groente of fruit in de aanbieding? Koop dan meer in dat je nodig hebt en vries het overige direct in. Zo heb je op een goedkope manier een voorraad van wat jij lekker vindt. In de vriezer blijven veel producten zo goed als vers, al denken veel mensen van niet.

Je kunt ook maaltijden invriezen. Kook daarom wat vaker een dubbele portie. Wat overblijft vries je in, om deze bijvoorbeeld een week later weer op te warmen. Dat bespaart je tijd en geld.

7.6 In en om het huis sporten

Vervang je abonnement op de sportschool voor sporten in de buitenlucht. Fietsen, wandel, loop hard of skeeler en ontdek de omgeving waar je woont. Of ga thuis sporten. Thuis doe je met behulp van een paar gewichtjes of elastieken krachtoefeningen. Op internet vind je voor elk doel of probleemgebied speciale instructies, vaak met een verhelderend YouTube-filmpje.

7.7 Eet puur

Gooi het roer om en eet regelmatig en gezonder. Vervang de zakken chips, frisdrank en frikandellen voor iets anders. Als je puur en vers eet ben je meestal gezond en goedkoop uit.

Hoe onthoud je dat iets in een bepaald seizoen goedkoop is? Kies voor groenten en fruit die alleen in een bepaalde periode vers worden aangeboden.

Eet in plaats van tussendoortjes van het tankstation of kantine:

- Onbewerkte noten
- Banaan
- Zakjes wortels

Wil je meer lezen over besparen op eten en koken? Lees dan het volgende hoofdstuk door. Zo niet, dan blader je naar door naar het hoofdstuk 9.

Hoofdstuk 8 Eten, drinken en koken

Enkele gezonde eet- en drinktips kwamen in het vorige hoofdstuk aan bod, maar er is meer te besparen op eten, drinken en koken. Zelfs met behoud van voldoende hoeveelheden en goede smaak. In dit hoofdstuk lees je daar meer over.

8.1 Budgetmenu

Lekker eten koken met een laag budget is mogelijk, kijk maar eens op een site met tientallen budgetmenu's. Die zijn er genoeg:

- clubvanrelaxtemoeders.nl/relax-mama-weekmenu-50-budgetmenu
- slimmecentenvoorstudenten.nl/5x-smaakvolle-budgetgerechten-voor-studenten
- leukerecepten.nl/blogs/budgetrecepten
- bijstandsgerechten.nl
- budgetkoken.be/budgetkoken-onder-2.5-euro
- viva/topic/vrekwaardigkoken

8.2 Kook en eet samen

Heb je geen groot gezin en geen diepvriezer waarin je restjes van maaltijden kunt bewaren? Probeer dan eens samen met anderen te koken en eventueel te eten.

Er bestaan veel plaatselijke initiatieven, zoals eetgroepjes die om de beurt bij elkaar eten of van groepen mensen die samen boodschappen doen en daarna gezellig samen koken en eten. Op internet vind je meer informatie, onder andere op foodsharing.nl en thuisafgehaald.nl. Probeer eens wat uit en kijk wat je het meeste aanspreekt.

8.3 De moestuin

Een moestuin telt niet mee voor allerlei inkomens- of vermogenstoetsen, maar het levert wel plezier en wellicht wat geld op. Met zelfgekweekte kruiden, aardappelen en groente bespaar je honderden euro's per jaar. Geniet extra van de gezonde seizoensgroenten en heb plezier van het tuinieren. Bij overproductie kun je denken aan invriezen, wekken of ruilen voor iets anders met de burens.

8.4 Minder weggooien

Gooi eten niet weg maar maak restjes van vorige maaltijden, verzin, proef en eet creatieve nieuwe maaltijden. Je vindt inspiratie genoeg op de site kliekipedia (van SIRE). Rooster bijvoorbeeld oud brood of paneer het en bak er wentelteefjes van.

Over de volgende voedingsmiddelen hebben we informatie waar de meeste misverstanden over de houdbaarheid over bestaan:

- Rijst (door het op een koele en droge plek te bewaren gaat de rijst veel langer mee dan de houdbaarheidsdatum op de verpakking doet vermoeden; wel 20 jaar).
- Pasta en noedels (ook hiervoor geldt dat het op een koele en droge plek jaren langer houdbaar is dan de houdbaarheidsdatum op de verpakking vermeldt).
- Pindakaas (olie in pindakaas zorgt ervoor dat de inhoud wel 5 jaar fris blijft).
- Azijn (bederft niet, gaat je hele leven mee. Overweeg daarom een hele grote goedkope fles te kopen).
- Maizena (ook hiervoor geldt dat het nooit bederft, maizena gaat je hele leven mee).

8.5 Vraag supermarkten niet weg te gooien

Wist je dat supermarkten veel brood, gebak en andere voeding weggooien als de houdbaarheidsdatum nadert of de versheid vermindert? Ze zijn vaak bereid het weg te gooien eten apart te zetten voor een goed doel. Hoe profiteer jij daarvan? Leg je situatie uit en verzamel dat soort producten en vries het in. Of verzamel het voor armen en verdeel wat je zelf niet gebruikt onder andere gezinnen die wat extra's kunnen gebruiken.

8.6 Snelle bespaartips voor eten, drinken en koken

Wij ontvingen ook nog de volgende tips om geld te besparen met eten en koken:

- Giet wat melk in een leeg pak vla en schud enkele seconden. Zo maak je een lekkere milkshake.
- Pureer een oude banaan en voeg yoghurt toe, dan heb je heerlijke bananenyoghurt.
- Bak bananen die overrijp zijn, gebakken zijn ze nog steeds lekker.
- Koop kip bij een Turkse supermarkt.
- Eet wekelijks pannenkoeken.
- Drink filterkoffie in plaats van koffie via bonen of pads.
- Koop in de herfst een kistje valappels en maak daar appelmoes of appelgebak van.
- Benut het laatste restje siroop door met wat water in de fles te schudden.
- Bak je eigen koekjes, dat is lekkerder en een beetje goedkoper dan kant-en-klaar producten.
- Gooi geen brood weg maar vries de laatste sneetjes in.
- Vergelijk prijzen op de markt met die van supermarkten.

Hoofdstuk 9 Hypotheeklasten

Heb je een huurwoning? Dan heb je niet veel aan de tips in dit hoofdstuk. Blader dan door naar hoofdstuk 10. Dit hoofdstuk beschrijft tips voor als je moeite hebt je hypotheeklasten op te hoesten of als je daarop wilt besparen.

9.1 Wees je bewust van jouw belastingvoordeel

Hypotheekrente op schulden die je aangaat of bent aangegaan voor de aanschaf of onderhoud van je eigen woning zijn onder voorwaarden aftrekbaar van je inkomen. Daalt je inkomen? Dan stijgen vaak je netto hypotheeklasten. Dat komt door een lager percentage belastingvoordeel.

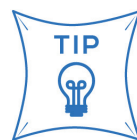

Heb je te maken met structureel lager inkomen? Zoek dan snel naar mogelijkheden om je hypotheeklasten te verlagen. Wacht niet te lang, neem maatregelen voordat je netto meer betaalt.

9.2 Zoek hulp, maar probeer je voor te bereiden

Lees eerst over alle mogelijkheden voordat je jouw bank of adviseur spreekt. Door je goed voor te bereiden zet je sneller de juiste stappen. Wij zetten hieronder alle aandachtspunten over je hypotheeklasten op een rij.

Zoek je meer hulp en houvast na het lezen van dit hoofdstuk? Bekijk dan de site van huisonderwater. Dat is een initiatief van NVVK (zij doen aan schuldhelpverlening en sociaal bankieren).

9.3 Stoppen met rente betalen of aflossen

Banken zijn vaker bereid mee te denken om problemen te voorkomen dan veel mensen verwachten. Maar vraag je geen hulp, dan ontstaat vaak een grotere

betalingsachterstand. Vervolgens moet een speciale afdeling van de bank het risico dat jij de schuld helemaal niet meer terugbetaalt managen. Vaak door de woning op een veiling te verkopen. Een gedwongen verkoop van de woning is voor niemand gunstig (alleen voor de hoogste bidder op een veiling). Daarom denkt de bank graag met je mee over hoe je jouw hypotheeklasten wel kunt betalen. Bijvoorbeeld door:

- tijdelijk te stoppen met aflossen op de hypotheek;
- de rente gedurende een periode bij te schrijven bij de lening in plaats van u te laten betalen.

9.4 Hypotheek omzetten

Veel oude hypotheekleningen zijn gebaseerd op een vorm als een spaar-, beleggings- of levenhypotheek met een spaarvorm en hoge aanvullende verzekeringen tegen financiële risico's bij overlijden, ziekte en werkloosheid. Ga met je bank in gesprek om te kijken of het omzetten naar een andere hypotheek met lagere hypotheeklasten mogelijk is.

9.5 Verlaag de premie van je levensverzekering

Je hypotheeklasten bestaan meestal uit rente en aflossing. Maar vaak ook uit een premie voor bijvoorbeeld een levensverzekering die uitkeert bij in leven zijn na of overlijden gedurende een bepaalde periode. Dat heet een gemengde verzekering.

Heb jij een gemengde verzekering gekoppeld aan je hypotheek? Vraag je bank of je die premie gedurende een aantal maanden mag verlagen. Soms lees je die mogelijkheid terug in de voorwaarden, maar moet de bank wel akkoord gaan. Het tijdelijk of structureel verlagen van de premie veroorzaakt lagere lasten en meer financiële lucht.

9.5.1 Let op keuringseisen

Meestal kun je na een bepaalde periode een verlaagde premie niet meer verhogen zonder aanvraagprocedure en keuring. Denk dus goed na of dit in jouw situatie wel een verstandige keuze is. Doe dit niet te snel als je vanwege ziekte je hypotheeklasten wilt verlagen.

9.5.2 Maak gebruik van de premievakantie

Betaal je naast rente en aflossing ook premie? Premie voor een levensverzekering die uitkeert bij in leven zijn na een bepaalde periode of bij overlijden voor een bepaalde datum? Vraag je bank of jij die premie een aantal maanden mag opschorten. Soms lees je die mogelijkheid uitdrukkelijk terug in de voorwaarden, bijvoorbeeld onder het kopje “Premievakantie”.

Het opschorten of tijdelijk stopzetten van de premie veroorzaakt een flinke daling van je hypotheeklasten. Daardoor krijg je weer wat maanden financiële lucht. Na die periode hervat je het betalen van de premie weer. Meestal kan dat zonder nieuwe aanvraag of keuring. Bewaak ook de fiscale gevolgen als je nog een vrij oude levensverzekering hebt.

Premievakantie is geen wondermiddel om rijk te worden. De premievakantie veroorzaakt dat je:

- langer premie moet doorbetalen of
- minder geld op de einddatum ontvangt.

9.5.3 Een andere overlijdens(risico)verzekering

Bij hypotheeken werd een overlijdens(risico)verzekering of een gemengde verzekering (combinatie van sparen of beleggen met dekking bij overlijden) gesloten. Heb je dat langer dan vijf jaar geleden gedaan en ben je gezond? Ga dan op zoek naar een nieuwe overlijdens(risico)verzekering.

Bij het vergelijken van premies op dit moment blijkt vaak dat je al snel tientallen procenten goedkoper uit bent. Vraag in dat geval aan je bank of je een nieuwe verzekering mag afsluiten. Het is zelfs mogelijk dat je door de verzekeraar hiervoor al bent benaderd en die aanbiedt met een akkoord van de bank dit voor je te regelen.

9.6 Rentevastperiode verkorten na einde oude periode

Meestal ontvang je drie maanden voor het einde van de rentevastperiode een nieuw voorstel van jouw bank. Dankzij de huidige lage rente heb je vaak meteen financieel voordeel. Een korte rentevastperiode kiezen kan extra financieel voordeel opleveren, maar ook het risico dat na die periode de rente hoger is. Banken vragen geen kosten als je kiest voor een andere periode en verder alles ongewijzigd laat.

Een manier om het renterisico te spreiden is door verschillende leningdelen tegen een andere rentevastperiode af te sluiten. Je hebt bijvoorbeeld een lening van €300.000 en knipt die in drie delen:

- 1) €100.000 tegen 1 jaar rentevast
- 2) €100.000 tegen 3 jaar rentevast
- 3) €100.000 tegen 7 jaar rentevast

Na een jaar bekijk je de kortetermijnrente. Is die rente nog steeds laag? Dan sluit je opnieuw 1 jaar rentevast. Na twee keer kies je voor een 3-jarige rentevastperiode en verleng je de 3-jaar rentevastperiode (deel 2) voor 1 jaar. Tenzij de lange rentevastduren erg goedkoop zijn, dan verleng je voor 3 of 5 of 7 jaar. Op deze manier profiteer je van de lage rente voor een korte rentevastduur, maar heb je niet heel veel last van een stijgende rente.

9.7 Pas tussentijds de rentevastperiode aan

Verwacht je op het moment dat jouw huidige rentevastperiode afloopt dat de rente veel hoger is? Dan is het kiezen van een nieuwe rentevastperiode interessant als je nu een hoge rente betaalt en je een lange periode kunt kiezen tegen een veel lagere rente. Banken vragen daar wel kosten voor (advies of administratief werk) en vaak moet je boeterente betalen als de huidige periode nog niet is afgelopen. Weeg dat tegen elkaar af.

Bereken binnen welke termijn je de boete hebt terugverdiend om te bepalen of het voor jou interessant is. Vuistregel is dat een nieuwe periode interessant is als de rentevastperiode binnen 1 of 2 jaar afloopt en je jaarlijks 20% of meer boetevrij mag aflossen. Zeker als je verwacht dat de lange termijnrente binnenkort stijgt.

Bereken de boeterente zelf voordat je dat de bank laat doen. Bijvoorbeeld met de gratis tool van De Nationale Hypotheekbond op internet.

9.8 Vraag rentemiddeling aan

Rentemiddeling is vaak interessant als je geen spaarhypothec hebt en de rente lager is dan toen de rentevastperiode werd gekozen. Groot voordeel is dat je bij rentemiddeling alleen administratiekosten en geen boeterente betaalt. Nadeel is dat je meestal een nieuwe contractstermijn (rentevastperiode) overeenkomt. Daarnaast kan de bank een rente-opslag in rekening brengen (bijvoorbeeld 0,2%).

Soms verplicht een bank je om voor middeling advieskosten te betalen. Bereken dan of je dan nog steeds voordeel hebt. Vergelijk rentemiddeling ook met tussentijds een nieuwe rentevastperiode kiezen.

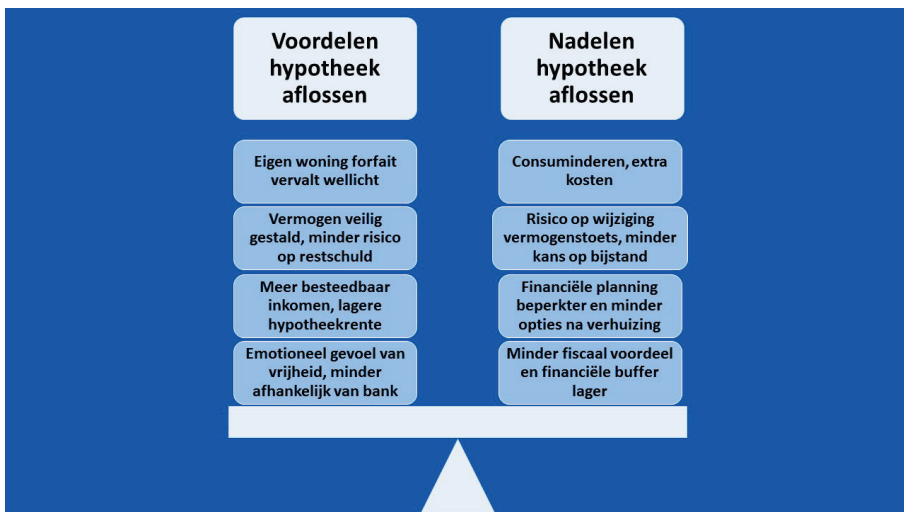

Let ook op bijzondere voorwaarden die een bank koppelt aan rentemiddeling. Sommige banken kunnen een boete vragen als je rentemiddeling doet en je rentevastperiode niet helemaal uitdient omdat je bijvoorbeeld je huis verkoopt. In dat geval kan rentemiddeling over een lange periode niet altijd gunstig uitpakken.

9.9 Los je hypotheeklening af

Je hypotheek aflossen heeft voor- en nadelen. Weeg deze goed tegen elkaar af. Een belangrijk nadeel is dat je wordt beperkt in de mogelijkheden voor een optimale financiële planning. Je kunt niet meer beleggen, andere investeringen doen of geld snel onttrekken als je dat nodig hebt.

Besluit je (een deel van) de hypotheeklening af te lossen? Dan dalen je hypotheeklasten direct. Spreid je aflossing dan over de jaren als je daarmee boeterente voorkomt. Je betaalt meestal minder boeterente als je in december en in januari aflost in plaats van alles in één maand.

9.10 Wissel van hypotheekbank

De meeste tips om de hypotheeklasten te verlagen gaan over de relatie die je nu hebt met jouw bank. Maar je kunt ook van bank wisselen. Dat heeft als voordeel dat je banken met elkaar kunt vergelijken. Je kunt dan alle keuzes over de geldlening opnieuw maken.

Waak wel voor behoud van een oud fiscaal regime (bijvoorbeeld een lening van voor 2013), boeterente, notaris- en taxatiekosten. Verdien die kosten terug binnen 3 of 5 jaar. En besef dat na die 3 of 5 jaar de rente veel hoger kan zijn.

9.11 Laat de rente-opslag verwijderen

Is je woning in waarde gestegen, bijvoorbeeld door een verbouwing of ontwikkelingen in de markt? Ga dan na of je een hypotheek hebt met een rente-opslag. Dat is vaak het geval bij het afsluiten van de hypotheek waarmee je zoveel mogelijk kosten hebt gefinancierd.

Vaak stijgt een aantal jaar na de aankoop de waarde van je woning. Dan wijzigt ook de verhouding tussen de hoogte van de lening en de waarde van je woning en heb je mogelijk recht op het verlagen of schrappen van de rente-opslag. Maar dat moet je wel zelf aanvragen.

Hoofdstuk 10 Autokosten

Het is goed te realiseren dat een auto erg duur is. Autokosten kunnen flink oplopen vanwege:

- de waardevermindering (afschrijving);
- de premie voor de autoverzekering;
- alle andere bijkomende kosten.

Veel budgetcoaches adviseren mensen met geldproblemen om hun auto snel te verkopen. Dat is voor veel mensen een pijnlijk onderwerp. De auto geeft een bepaalde bewegingsvrijheid. Soms is de auto noodzakelijk om een sociaal isolement te voorkomen, bijvoorbeeld als je je kinderen of vrienden nauwelijks nog kunt bezoeken zonder auto. Heb je jouw auto echt nodig of wil je die echt niet kwijt? Lees dan in dit hoofdstuk wat je kunt besparen op het gebruik van een auto.

10.1 Premie voor je autoverzekering

Een autoverzekering kost vaak tientallen, soms meer dan 100 euro per maand. Daar zijn euro's, soms tientallen euro's op te besparen. We hebben daarover veel tips.

10.1.1 Dekkingsvorm

Een verzekering voor een nieuwe auto wordt vaak gesloten in de vorm van "WA-volledig casco". Dan is aansprakelijkheid voor schade aan derden en aan je auto zelf verzekerd. Soms is het aantrekkelijk deze om te zetten in de veel goedkopere vorm "WA+beperkt casco". Dan is schade aan derden nog steeds verzekerd, maar je auto zelf is alleen verzekerd tegen bepaalde

risico's (meestal brand, diefstal, natuurrampen, ruitschade en botsing met dieren). Het omzetten naar deze goedkopere dekking is interessant te overwegen als:

- je auto 5 of 6 jaar oud is;
- je een spaarpotje hebt voor eventuele reparatie aan je auto;
- je weinig schadevrije jaren (bonus/malus) hebt.

10.1.2 Blijf vergelijken

Het is zinvol jaarlijks de premies van je verzekering te (laten) vergelijken. Wellicht dat je adviseur dat al doet, maar kijk zelf ook eenmaal per jaar de vergelijkingssites na op internet.

Bekijk of je in aanmerking komt voor collectiviteitskorting, bijvoorbeeld via een vereniging, autodealer of werkgever.

Houd naast de premie de voorwaarden in de gaten, bijvoorbeeld op de punten:

- waar je eventuele schade moet laten repareren;
- eigen risico;
- nieuwwaarde- versus dagwaardevergoeding.

10.1.3 Schadevrije jaren, bonus malus ladder

Een belangrijke factor voor de hoogte van de premie is het aantal schadevrije jaren. Veel verzekeraars hanteren als grondslag het aantal jaren schadevrij die je via een zogeheten royementsverklaring ontvangt van je oude (huidige) verzekeraar (op basis van je trede op de bonus malus ladder). Dat is dan beperkt tot de jaren dat je een autoverzekering op jouw naam had staan.

Er zijn ook autoverzekeraars die:

- de jaren van je partner overnemen;
- toestaan dat je meelift op de schadevrije jaren van je ouders;
- de jaren dat je een brommer had verzekerd meetellen;

- de jaren dat je een autorijbewijs had maar geen autoverzekering (bijvoorbeeld in je studententijd) meetellen.

Bekijk ook acties van autoverzekeraars, zoals “gegarandeerd 20 procent goedkoper dan uw huidige autoverzekering”.

Heb je schade aan je auto of veroorzaak je schade aan een derde? Vraag dan aan je verzekeraar of en zo ja hoeveel je premie omhoog gaat na een claim en hoeveel de totale schade precies bedraagt. Reken uit hoeveel je de komende jaren méér gaat betalen door de premieverhoging.

Soms bespaar je autokosten door zelf kosten te maken. Overweeg de schade zelf te betalen als je dat geld beschikbaar hebt en binnen drie jaar de premieverhoging terugverdient.

10.1.4 Aanvullende verzekeringen

Bekijk kritisch welke aanvullende verzekeringen je wel of niet nodig hebt. Een “no-claim-beschermer” kan gunstig zijn als je het risico loopt ver terug te vallen in een bonus-malusladder na een schade. Een “accessoireverzekering” kan gunstig zijn als je veel extra’s op of in je auto hebt die anders niet zijn verzekerd. Maar rechtsbijstand is vaak dubbel verzekerd als je al een gezinsrechtsbijstandverzekering hebt. Een ongevallenverzekering voor rijders die niet tot je gezin behoren is vaak aanvullend (subsidiar) verzekerd als je al een aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren hebt.

10.2 Bespaar op kosten voor pechhulp

Veel nieuwe auto’s krijgen jarenlang pechhulp als service. Let dus goed op of je wel een extra pechhulpservice nodig hebt. Zo ja, vergelijk dan de kosten van pechhulpdienstverleners via www.geld.nl en vraag na of je autodealer pechhulpservice kent.

Heb je al een wat oudere auto, maar zelden pech? Overweeg dan eens een pechhulp “on demand”. Dan betaal je alleen zodra je de pechhulp nodig hebt. Belangrijk is dan wel de gegevens van die pechhulp service in de auto te bewaren, dan kun je er eenvoudig naar toe bellen als je toch nog een keer pech krijgt.

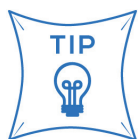
10.3 Bespaar op brandstof door zuiniger te rijden

Autokosten bestaan uit een belangrijk deel uit de kosten voor benzine of diesel. Daar valt veel winst mee te behalen. Er bestaan meer dan 100 manieren om zuiniger te rijden. Check deze mogelijkheden via members.ziggo.nl/kroone/gas/ en ga na welke voor jou haalbaar zijn. Hieronder noemen we er enkelen:

- Geef gas terug als je een stoplicht nadert.
- Trek rustig op bij de start, voorkom plankgas.
- Zet je airco uit als het niet nodig is.
- Controleer regelmatig je bandenspanning.
- Parkeer je auto altijd in de richting waarop je later vertrekt.
- Rijd zo min mogelijk met een volle tank.
- Vermijd onnodige bagage in de auto.
- Laat de ramen dicht.
- Gebruik zoveel mogelijk cruise control (rijd gelijkmatig).
- Zet de lampen uit als ze niet nodig zijn.
- Rijd achter grote vrachtwagens en gebruik ze als windbreker.
- Vervang tijdig de luchtfilters.

10.4 Bespaar op brandstof door goedkoper te tanken

Bespaar op de kosten van brandstof door goedkoop te tanken. Check voor prijzen de site www.athlon.com/nl/nl-nl/zakelijk/uw-leaseauto/overige-diensten/goedkoop-tanken met

brandstofprijzen van tankstations in de buurt. En bekijk kortingen met (gratis) tankpassen, per merk of via [united consumers](http://unitedconsumers.nl) of jouwtankstation.nl. Reis je naar

andere landen met de auto? Bekijk dan op de internationale prijzen op www.brandstofprijzen.info/brandstofprijzen-europa-grafiek.php.

10.5 Bespaar op afschrijving

Veel mensen vergeten dat ook de afschrijving op een auto de autokosten beïnvloedt. Een nieuwe of een dure tweedehandsauto is relatief duur vanwege de hoge afschrijving. Verkoop je zo'n auto later door, dan krijgt je er veel minder voor terug. Ga na wat de afschrijving is voor je auto of voor de auto die je wenst te kopen. Laat dat meewegen bij de aanschaf van je volgende auto.

10.6 Bespaar op onderhoud

Bespaar op onderhoudskosten door tijdig na te gaan welk onderhoud voor je auto gebruikelijk is en welke garages dat goed en goedkoop uitvoeren. Door je beter voor te bereiden op welk soort onderhoud bij jouw type auto vaak moet plaatsvinden kun je besparen op de kosten. Vergelijk dus tijdig je toekomstige autokosten ten aanzien van veelvoorkomende reparaties en onderhoud.

10.7 Verlaag je autokosten met een lage aanschafprijs

Bij het kopen van een auto kun je enorm besparen. De ANWB heeft zowel voor een nieuwe auto als voor een tweedehandsauto een stappenplan opgesteld. Doorloop die stappen goed en bespaar honderden tot wel duizenden euro's op je autokosten:

<https://www.anwb.nl/auto/kopen>.

Belangrijk is na te gaan welke brandstof voor je verwacht verbruik het beste is. Een auto op diesel is nieuwe wat duurder in de aanschaf en je betaalt meer wegenbelasting. Weegt dat op tegen de lagere literprijs? Meestal wel als je meer dan 25.000 kilometer per jaar rijdt. Bekijk

ook of lpg een optie is in jouw situatie, voor de meeste mensen is het installeren van een gastank lonend.

10.8 Laat je auto vaker staan

Ga na wat de alternatieven zijn voor het gebruik van je auto. Fietsen en lopen is goedkoper, soms het openbaar vervoer ook. Bekijk welke dagkaarten de NS aanbiedt.

Zeker op korte afstanden (minder dan 10 kilometer) is het gebruik van je auto niet alleen duur qua brandstof, maar ook extra belastend voor onderdelen van je auto. Daardoor kunnen de kosten van onderhoud hoger uitvallen.

Op lange afstanden is wellicht carpoolen een alternatief. Er bestaan veel apps en sites die carpoolen laagdrempeliger maken en wellicht dat je werkgever er ook iets aan doet.

10.9 Auto leasen of een auto-abonnement

Vind je niet het bezit maar juist het gebruik van de auto het belangrijkste? Overweeg dan in plaats van een auto in bezit te hebben een auto te leasen of een auto-abonnement (er zit niet echt een duidelijk verschil tussen leasen en abonnement). Dit is een interessante optie als je:

- een kleine auto overweegt;
- een nieuwe auto wilt, geen tweedehands;
- je weinig kilometers per jaar rijdt;
- onvoldoende spaargeld hebt om zelf een nieuwe auto te kopen.

Check de verschillende aanbieders via een lease-vergelijkingsite of doe mee aan een groepsveiling.

Het leasen van een auto of het afsluiten van een abonnement is steeds eenvoudiger geworden. Let wel op dat het een lening betreft met BKR-vermelding (waardoor je kredietruimte wordt beperkt) en je geen wurgcontract tekent. Let op de voorwaarden over:

- tussentijds stopzetten van de leaseovereenkomst of auto-abonnement;
- speciale regeling tussentijds stopzetten contract of abonnement in geval van werkloosheid, ziekte of overlijden;
- eigen risico bij schade;
- looptijd (hoe korter hoe gunstiger, maar vaak wel duurder);
- all risk verzekering of verzekering met uitsluitingen;
- aantal kilometers per jaar en kosten bij overschrijding.

10.10 Deel je auto

Vind je niet het bezit maar juist het gebruik van de auto het belangrijkste, maar is leasen of een abonnement te duur voor je? Overweeg dan een auto te delen. Het delen van een auto past in de trend die wij ook in ons hoofdstuk over spullen en diensten noemen: deel het gebruik waardoor de kosten per persoon dalen.

Je auto aanbieden als leenobject kan eenvoudig via internet, bijvoorbeeld via de ANWB of bij Mywheels en Snappcar. Word een Hopper. Een lokale ZZP-taxichauffeur vragen naar de

mogelijkheden kan ook extra mogelijkheden creëren. Die kan maatoplossingen bedenken. Let in alle gevallen wel op of je een aanvullende verzekering nodig hebt of dat je huidige verzekering de aansprakelijkheid voor schade aan derden en aan je auto dekt.

Hoofdstuk 11 Jouw bankzaken

Heb je een bankrekening? Internetbankieren, pinnen en betalen via onze mobiele telefoon verdringen munten en bankbiljetten. Het bankloket is vervangen door een chatfunctie op internet. Deze ontwikkelingen veroorzaken grote verschillen in prijs en diensten tussen banken. Daar is bijna altijd op te besparen. Soms enkele tientjes per jaar, soms meer dan €100.

11.1 Betaal alleen voor wat je gebruikt

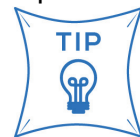
Betaalrekeningen kosten al snel tussen de €5 tot €25 per maand, soms wat lager of hoger. Wat betaal je zelf op dit moment? Let op kosten die worden gerekend voor diensten waar je nooit gebruik van maakt.

De diensten verschillen enorm per bank, dat heeft invloed op de prijs. Denk aan:

- persoonlijke hulp bij betaal- of leenproducten kiezen;
- een thuiservice om te helpen bij overboeken en internet;
- een bankfiliaal bij je in de buurt;
- roodstaan als mogelijkheid;
- papieren afschriften ontvangen.

Ga na wat je verwacht van je bank en bekijk of je bank daar nog bij past. De kosten en diensten van een betaalrekening wijken steeds meer van elkaar af. Maar er is dus wel veel te kiezen.

Het vergelijken van betaalrekeningen is best een klus, maar internet heeft dat eenvoudiger gemaakt. Kijk bijvoorbeeld op de link die wij regelmatig verversen op FPVI: www.FPVI.nl/geld-besparen (in het artikel over betaalrekeningen).

11.2 Overstappen van betaalrekening

Kun je elders beter of goedkoper terecht? Stap dan over! Eerst open je een nieuwe betaalrekening bij de bank van jouw keuze. Daarbij wordt je altijd de vraag gesteld of je gebruik wilt maken van de overstapservice. Dat is een gratis dienst, die leidt gedurende 13 maanden alle af- en bijschrijvingen op je oude betaalrekening door naar je nieuwe bankrekening.

11.2.1 Wat je nieuwe bank doet

Op het rekeningoverzicht van je nieuwe bank zie je bij alle bij- en afschrijvingen die zijn doorgeleid de tekst: “Overstapservice via (IBAN oude rekening)”. Bewaar die overzichten goed, die heb je misschien later nodig om definitief van bank te kunnen wisselen.

11.2.2 Wat je oude bank doet

Je krijgt van je oude bank een overzicht van wat wordt stopgezet:

- de opdrachten tot periodieke overboeking;
- selectieve rekeningblokkades die worden beëindigd.

Dit overzicht is handig om te gebruiken voor het regelen van je periodieke overboeking en rekeningblokkades via de nieuwe betaalrekening.

11.2.3 Wat je zelf moet regelen

Je moet nog wel zelf een aantal zaken regelen. Wat sommen we hieronder voor je op:

- Bedrijven je nieuwe rekeningnummer doorgeven.
- De oude betaalrekening opzeggen.
- Op oude acceptgiro's het rekeningnummer (IBAN) met een pen veranderen in het nieuwe rekeningnummer (IBAN).

- De overstapservice is niet beschikbaar voor spaarrekeningen, beleggingsrekeningen of zakelijke rekeningen. Wil je die ook wijzigen, dan moet je alles zelf doen.

11.3 Voorkom roodstaan

Bijna de helft van de Nederlanders staat weleens in het rood, zich niet realiserend dat dit erg duur is. Roodstaan op een betaalrekening kost op jaarbasis maximaal de wettelijke rente + 12%. Banken verdienen hier honderden miljoenen euro's per jaar aan.

Lukt het niet om dit te voorkomen? Dan hebben we vier tips:

- Vraag je bank om roodstand te blokkeren. Dan krijg je misschien te maken met automatische afschrijvingen die niet lukken en handmatig moeten worden overgedaan, maar dan sta je in ieder geval niet rood.
- Zoek een bankrekening waarop je niet rood mag staan, die zijn vaak ook nog eens het goedkoopst.
- Vraag bij je bank na of men het saldo automatisch kan aanvullen vanuit een andere rekening, bijvoorbeeld je spaarrekening.
- Stel een saldo-alert in zodat je weet wat er op je rekening gebeurt.
- Heb je geen spaargeld? Sluit dan een doorlopend krediet of persoonlijke lening af en stort net voldoende geld op je betaalrekening om roodstand te voorkomen. De rente is vaak veel lager. Heb dan wel de discipline om de lening af te lossen en niet meer uit te geven.

11.4 Open meerdere rekeningen

Heb je een bankrekening waarbij je gratis extra rekeningen mag openen? Overweeg dan eens meerdere rekeningen te gebruiken zodat je meer inzicht krijgt in

wat er op je rekening gebeurt. Zo zijn er mensen die de volgende rekeningen hebben geopend:

- Vaste lasten rekening
- Vakantierekening
- Pensioenrekening
- Uitgaanrekening
- Studiekostenrekening

Hoofdstuk 12 Verzekeringen

Inventariseer alle verzekeringen waar je maandelijks of jaarlijks premie voor betaalt. Welke zijn nog echt nodig en welke kun je schrappen of aanpassen?

In hoofdstuk 6 kwamen al tips voorbij voor je autoverzekering, in hoofdstuk 9 over de levensverzekering en in hoofdstuk 10 over de zorgverzekering. Deze drie verzekeringen zijn vaak de duurste. In dit hoofdstuk komen andere verzekeringen aan de beurt, daar kun je ook nog vaak tientallen euro's of meer per jaar mee besparen.

12.1 Check dubbele dekkingen

Het komt niet zo heel vaak meer voor, maar soms zijn mensen nog weleens dubbel verzekerd. Voor heel veel verzekeringen geldt echter dat je een schade niet dubbel krijgt uitgekeerd. Ook al betaal je twee keer premie, je krijgt maar één keer uitgekeerd. Check daarom af en toe (of laat iemand dat doen) of je geen dubbele dekkingen hebt.

Het terugkrijgen van premie voor een dubbele dekking is niet zo eenvoudig en soms uitdrukkelijk uitgesloten in de kleine lettertjes.

Dubbele dekkingen komen in de praktijk onder andere voor bij:

- Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen (via de werkgever en privé);
- Inboedelverzekeringen (bijvoorbeeld van jezelf en van je partner waarmee je bent gaan samenwonen);
- Kostbaarhedenverzekeringen (voor sieraden die ook op je inboedelverzekering voldoende zijn verzekerd);
- Glasverzekering (voor glas dat ook op je opstalverzekering voldoende is verzekerd);

- Rechtsbijstand (via een gezinspolis en op de autoverzekering).

12.1.1 Schrap niet te veel

We zien nog weleens goedbedoelde artikelen over het schrappen van dubbele dekkingen, maar waarbij sprake is van aanvullende (subsidiare) dekkingen. Dat komt vooral voor bij de ziektekostendekking op een reisverzekering en de ongevallenverzekering op de autoverzekering.

Dubbele dekkingen zoals hiervoor beschreven zijn meestal dekkingen die heel goedkoop zijn en alleen uitkeren als de ziektekosten- of autoverzekering niet, minder of pas na een lange procedure geld uitkeren. Ze hebben dus wel degelijk zin; ze lijken dubbel maar zijn juist vaak een zinvolle aanvulling tegen een heel geringe premie.

12.2 Schrap overbodige dekkingen

Ga zo af en toe na welke verzekeringen je allemaal hebt en waarom je die verzekeringen hebt afgesloten.

- Heb je nog steeds die sieraden in je bezit die je verzekerde op een inboedel- of kostbaarhedenpolis?
- Heb je na een scheiding een gezinsongevallenpolis in stand gehouden?
- Reis je nog net zo veel als vroeger of is dat nu beperkt tot een enkele keer per jaar en zou je de doorlopende reisverzekering beter kunnen omruilen voor een kortlopende reisverzekering?
- Heb je een overlijdens(risico)verzekering maar geen begunstigde (meer) op het oog?
- Heb je een groot bedrag op je spaarrekening staan maar toch een uitvaartverzekering?

Herkenbaar? Overweeg dan dit soort verzekeringen te schrappen.

12.3 Kies een hoger eigen risico

Veel verzekeraars bieden de keuze aan om een eigen risico te verhogen. Met een eigen risico krijg je alleen een schade vergoed die boven je eigen risico uitkomt. Hoe hoger een eigen risico, hoe lager de premie.

Ben jij een type die niet voor een paar honderd euro bij een verzekeraar aanklopt? Heb je een voldoende hoge financiële buffer? Kies dan een hoog eigen risico zodat je ook profiteert via de lagere premie.

12.4 Voeg verzekeringen samen

Als je gaat samenwonen of trouwen zijn veel verzekeringen zonder opzegtermijn opzegbaar en samen te voegen. Dat scheelt vaak in de premie, terwijl de dekking hetzelfde kan blijven. Denk bijvoorbeeld aan:

- Inboedelverzekering
- Aansprakelijkheidsverzekering
- Ongevallenverzekering
- Reisverzekering

12.5 Check de verzekerde bedragen

Ga zo af en toe na welke verzekeringen je allemaal hebt en waarom je die verzekeringen hebt afgesloten. Heb je nog steeds zoveel kunst in je bezit? Is je inboedel die je tien jaar geleden aanschafte nog steeds zoveel waard? Heb je na een scheiding het verzekerde bedrag voor je inboedel aangepast? Zijn de gezinsdekkingen voor je reis-, ongevallen- en aansprakelijkheidsverzekeringen aangepast naar alleenstaande?

Houd er rekening mee dat je verzekeraar geen premies terugstort voor de maanden of jaren dat je teveel had verzekerd. Op tijd checken dus.

12.6 Zoek korting bij preventieve maatregelen

Heb je je woning extra goed beveiligd? Dan levert dat al snel 10 tot 20% premiekorting op. Meer dan de helft van alle verzekeraars geeft beveiligingskorting, soms 20% ofwel tientallen euro's.

Om in aanmerking te komen voor premiekorting bestaan er wel eisen aan de preventieve maatregelen. Ga na welke eis geldt bij je verzekering. De meest gehanteerde eis is dat de maatregelen moeten voldoen aan:

- Politie Keurmerk Veilig Wonen (PKVW);
- Per verzekeraar verschillende BORG-certificeringen.

12.7 Blijf vergelijken

De verzekeringsmarkt is erg in beweging. Ga daarom om de drie jaar na of de premies bij een andere verzekeraar of via een andere adviseur goedkoper of beter zijn. Offertes via een adviseur of internet bekijken of opvragen kost meestal geen geld, je kunt altijd nog besluiten bij je huidige verzekeraars te blijven als je het premievoordeel bij overstappen vindt tegenvallen.

Hoofdstuk 13 Om het huis

In en om het huis is veel geld te besparen. Honderden, vaak meer dan 1.000 euro per jaar. Heb je geen tuin of terras? Blader dan door naar het volgende hoofdstuk, want we beginnen met “om het huis”.

13.1 Tuinverwarming

Het maakt de avonden buiten langer gezellig, maar een terrasverwarmer verbruikt vaak de stroom van 4 wasbeurten in één uur tijd. Het meest bespaar je door niet te verwarmen, maar je kunt ook nalopen welke bespaartips je aanspreken:

- Steek een vuurkorf aan met zelfgesprokkeld hout.
- Trek een trui aan als het afkoelt.
- Koop een energiezuinige terrasverwarmer.
- Creëer een tuinafdakje, dat houdt meer warmte vast.

13.2 Tuinverlichting

Het ziet er gezellig uit, maar tuinverlichting kan enorm veel elektriciteit kosten. Het meest bespaar je door niets te verlichten, maar je kunt ook nalopen welke bespaartips je aanspreken:

- Kies voor tuinverlichting op zonne-energie.
- Kies voor led-tuinverlichting met een bewegingsmelder.
- Kies voor een spaarlamp-tuinverlichting zonder bewegingsmelder.
- Zet de verlichting alleen aan als je in de tuin zit.
- Zet fakkels in de tuin die je maar af en toe gebruikt.
- Snoei bomen of struiken als daardoor meer licht vanuit de straat in je tuin komt.
- Geniet van het maanlicht en laat je verrassen door de dieren die je ziet rondlopen.

13.3. Vijverpomp, fontein

In een aquarium is het vaak noodzakelijk een pomp aan te zetten om het water te zuiveren en van extra zuurstof te voorzien. In de tuin zijn goede vijverplanten meestal voldoende. Vijverpompen verbruiken veel stroom. Het meest bespaar je door geen vijverpomp of fontein te kopen, maar je kunt ook nalopen welke bespaartips je aanspreken:

- Koop de meest energiezuinige vijverpomp als je deze langdurig aan wilt zetten.
- Zet de pomp uit als je weggaat.
- Zet de pomp alleen aan als je in de tuin zit.
- Zet een timer op de pomp voor de uren dat je er het meest van geniet.
- Houdt de pomp goed schoon.

13.4 Planten struiken en bomen

De meeste tuinen hebben al planten, struiken of bomen. Jouw tuin niet? Dan ken je vast en zeker iemand met een tuin waarin planten, struiken of bomen staan.

Stek, zaai, ent of splits. Ga bij een kenner of ervaringsdeskundige na wat je allemaal aan gratis planten, struiken en bomen in je tuin kunt plaatsen. Verbaas je over de snelheid waarmee een eikel of stukje wortel van een plant uitgroeit tot een boom of volwaardige nieuwe plant. En geniet er ook nog eens extra van. Iets zien groeien van kleins af aan is toch leuker dan iets zien overwoekeren zodat je weer aan het werk moet met je snoeischaar.

13.5 Tuinplan

Plaats of verplaats je planten, struiken en bomen op een slimme manier, doe dat op tijd want hoe later je dat doet hoe moeilijker het wordt:

- Groenblijvende hoge planten, struiken of bomen van het huis af plaatsen (zodat de winterzon je ramen binnenkomt).
- Bladverliezende hoge planten, struiken of bomen tussen de zon en ramen plaatsen (voor koelte in de zomer en warmte in de winter).
- Planten, struiken en bomen met eetbare vruchten plaatsen op een manier waardoor je met netten vogels of andere dieren kunt weren.

13.6 Minder sproeien

In Nederland is het bijna nooit nodig om gras of planten in de vaste grond water te geven. Gras kan gelig worden en planten kunnen gaan hangen, maar ze herstellen meestal snel na een regenbui of minder zonnige dag.

Vermijd planten in potten, zeker als je vaak weg bent. Je moet ze sneller vervangen dan planten in de volle grond en ze hebben veel water nodig.

Vind je planten in potten toch erg mooi? Geef ze dan regelmatig water. Gebruik daarvoor regenwater in plaats van drinkwater. Vang regen op met een grote bak of regenton. Of zet een grote frisdrankfles omgekeerd in de pot als je lang weg bent en er is even geen buurman beschikbaar.

13.7 Elektrisch tuingereedschap

Vermijd elektrisch tuingereedschap. Van alle elektrische versies bestaat een handmatige versie. Met een heggenschaar of handgrasmaaier ben je meer energie kwijt, maar het resultaat is net zo mooi en je kunt een keer minder naar de sportschool.

Gebruik je toch graag elektrisch gereedschap in de tuin? Doe dit dan bewust. Maai en snoei wat minder vaak. Langer gras kan beter tegen droogte.

13.8 Tuinmeubels

Op tuinmeubels is veel te besparen, blader maar eens een gids door van een tuinmeubelwinkel en bekijk de prijzen van een hoekbank, tuinbank, tafel en stoelen. Verbaas je over de goedkope prijzen van tweedehands tuinmeubels op internet of via kringloopwinkels. Of maak gebruik van een van de volgende tips:

- Zaagt iemand in de wijk een dikke boom om? Vraag dan een plakje van de dikke stam en maak daar een mooi tafeltje van.
- Van wat minder dikke bomen kun je eenvoudig leuke zitjes maken.
- Heb je een groot oud doek over? Laat door een kledingreparateur vier ringen in de hoeken plaatsen, zoek een stuk touw en je hebt een flexibele zonwering.
- Timmer zelf een hoekbank van enkele goedkope steigerplanken.
- Nog goedkoper: timmer een loungebank door oude houten pallets op poten te zetten of te stapelen tot de gewenste zithoogte. Zoek daar goedkope kussens bij (of maak die zelf) en je hebt een originele unieke bank.

13.9 Tuinonderhoud

We noemden al minder grasmaaien en snoeien, maar verwaarloos de tuin niet. Probeer veel zelf te doen. Het inhuren van een

tuinonderhoudsbedrijf kost al snel honderden euro's. Lukt het fysiek niet meer? Vraag dan familie, vrienden of kinderen in de buurt je te helpen en geef ze een heitje voor het kwarweitje.

- Maai het gras vooral in de herfst niet verder af dan ongeveer 6 centimeter, dan is het sterk genoeg tegen strenge vorst.
- Houd het gazon zoveel mogelijk, maar vooral in de herfst en winter, bladvrij.
- Sluit de buitenkraan af zodra er nachtvorst dreigt. Of nog beter, zodra je die niet meer gebruikt in de loop van de herfst.

- Laat al het water uit je regenton.
- Maak en houd alle dakgoten en platte daken vrij van blad, takken en mos. Zo voorkom je lekkage.

Er bestaan veel dure middeltjes tegen onkruid, maar probeer het ook eens met:

- kokend water wat je over hebt na het koken (pas op met onkruid dat dicht bij andere planten staat);
- oude kranten of oud tapijt (haal het zonlicht weg door iets over het onkruid te leggen);
- maisglutenmeel (strooi wat maisglutenmeel rond de planten in de tuin, bij voorkeur in het voorjaar en niet te dicht bij andere planten);
- azijn of afwasmiddel gemengd met water sprayen (werkt goed tegen onkruid tussen de tuintegels, maar pas wel op dat je niet te dicht bij andere planten sprayt)

13.10 Schilderwerk buiten

Heb je hout aan de buitenkant van je huis of schuur? Schilder dat dan regelmatig en werk rotte plekken tijdig bij. Een jaarlijkse schilderbeurt gaat vaak veel sneller en met minder verf en houtrotreparatie dan een vijfjaarlijkse schilderbeurt.

13.11 Tuingereedschap

Afhankelijk van het weer is het rond oktober gedaan met de inzet van je tuingereedschap. Door jouw gereedschap tijdig goed te onderhouden kun je er jaren langer mee doen:

- Smeer draaiende delen met olie in.
- Veeg het gras of groenafval eraf.
- Maak met een vijl de snijdende delen scherp.
- Berg alles droog op.

Is een gereedschap erg hard nodig maar gebruik je het niet vaak?
Overweeg dat dan met de burens aan te schaffen. Meer van dit soort
tips over samen spullen delen lees je in het volgende hoofdstuk.

Hoofdstuk 14 Spullen en diensten

Heb je veel spullen? En heb je ze ook nodig? Of zoek je bepaalde diensten waar je weinig geld voor over hebt? In dit hoofdstuk vindt iedereen met spullen en vraag naar diensten honderden, soms wel duizenden euro's aan voordeel.

14.1 Zoek goedkopere spullen

De voedselbank is bij veel mensen bekend, maar wist je dat er ook een speelgoedbank bestaat? En dat het assortiment van kringloopwinkels enorm is uitgebreid de laatste jaren? Maak gebruik van de gulheid van anderen, schaam je daar niet voor. Veel vrijwilligers en schenkers gunnen het jou van harte.

Heb je iets echt nodig? Zoek dan waar het in de aanbieding is. Bijvoorbeeld op:

- www.acties.nl/bespaartips
- www.vouchervandaag.nl
- solden.be

Wil je iets specifiek kopen via internet? Google dan eerst naar "kortingscode" en de naam van de winkel of het product. Vaak tref je gratis een code aan voor bijvoorbeeld 5 euro korting. Soms moet je je dan aanmelden voor een nieuwsbrief, maar daar kun je je ook weer snel voor afmelden. Heb je je afgemeld en koop je in die winkel later weer iets? Herhaal dan dit advies en geniet nog een keer van korting.

14.2 Hergebruik spullen

Er zijn veel forums op internet en informatieve sites over recyclen van spullen te vinden die je anders weg zou gooien. Er bestaat zelfs een facebookpagina met

honderden leuke en slimme hergebruiktips:

nl.facebook.com/Creatiefhergebruik.

14.3 Koop samen spullen

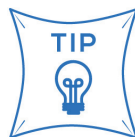
Gezamenlijke consumptie werd door TIME Magazine al één van de tien ideeën genoemd die de wereld zal veranderen.

Check bijvoorbeeld eens de internetsite BuyNothingNew.

14.4 Zoek gratis spullen

Steeds meer mensen willen spullen kwijt, zelfs gratis. Bekijk daarom regelmatig sites zoals:

- Gratisafhalenonline
- Startpagina gratis
- Allesvoorniks
- Gratisaftehalen
- Gratis.punt
- Nugratis
- Gratz.nl

Of ga op zoek via google en Facebook naar nog meer sites met gratis spullen. Bekijk in je buurt of er al een weggeefwinkel is gevestigd. Heb je hout nodig? Bij de zaagafdeling van doe-het-zelf-zaken staan restbakken met vaak prima bruikbaar hout dat je gratis mag meenemen.

14.5 Win spullen

In oude kranten, tijdschriften en op internet vind je tal van puzzels en prijsvragen waar je gratis aan kunt deelnemen met kans op grote en kleine prijzen. Heb je tijd over en houd je van puzzelen of een wedstrijdje? Doe dan structureel mee en win spullen die je anders zou kopen. Of win spullen die je vervolgens verkoopt. Check maar eens de sites:

- Prijsvragen
- Ikhebprijs

14.6 Verkoop spullen

Bekijk wat je kunt missen en verkoop dat via:

- Marktplaats.nl
- Speurders.nl
- Usedproducts

Veel mensen denken dat hun oude telefoon niets meer waard is. Wie wil er nu nog een 5 jaar oud model hebben? Toch is het de moeite waard te bekijken wat je er nog voor terugkrijgt. Bijvoorbeeld op www.zonzoo.nl of www.verkoopjetelefoon.nl. Let wel op dat je SD-kaartjes verwijdert en interne schijven wist.

Heb je geen zin om zelf spullen te verkopen? Ga dan eens op zoek naar bedrijven die dat aanbieden voor je te doen. Die vind je op internet of via een advertentie, bijvoorbeeld www.mamaruimtop.nl of in je lokale krant.

14.7 Ruil spullen of diensten

Iemand Nederlands leren of helpen bij de belastingaangifte in ruil voor tuinonderhoud of hulp in de huishouding? Op sites als www.ruilen.nl en www.ruilhandelmarkt.nl komen dit soort voorstellen regelmatig voorbij. Op www.croqger.com kun je vooral zoeken naar klussen ruilen. Kleding ruilen is ook een groeimarkt, kijk maar eens op www.rouleerdekleer.nl.

14.8 Deel spullen of diensten

Bekijk wat je kunt delen met anderen om te besparen op kosten. Denk aan gezellig carpoolen (snappcar.nl, togethr.com, car2go.com, wheels4all.nl, blablacar), op elkaars kinderen of huisdieren passen om de beurt om opvangkosten te besparen of

deel een abonnement dat je niet wilt opzeggen. Meer ideeën staan op de site spullendelen.nl.

14.9 Huren in plaats van kopen

Veel sites bieden goedkope mogelijkheden om spullen te huren. Een goedkope oplossing voor als je korte tijd iets nodig hebt. Kijk maar eens op:

- hurenvانبuren.nl
- nl.Ziloc.com

Hoofdstuk 15 In het huis

We noemden al wat tips over besparen op gas, water en licht (hoofdstuk 3) en spullen (hoofdstuk 14). In hoofdstuk 21 volgen nog wat tips over de babykamer. In dit hoofdstuk hebben we nog meer tips om geld te besparen binnenshuis. Sommige lezers besparen hiermee tientallen euro's, maar dat kan al snel oplopen naar honderden en soms duizenden euro's.

15.1 Goed onderhoud

Bespaar kosten aan dure reparaties, professioneel noodzakelijk onderhoud of duur verbruik door tijdig wat nodig is te (laten) onderhouden. Die tip kwam al vaker voorbij en lees je nog wel een keer in een ander hoofdstuk. Enkele voorbeelden voor binnenshuis:

- Huur jaarlijks een schoorsteenveger in om schoorsteenbrand of afwijzen van een schade door een verzekeraar te voorkomen. Bewaar het bewijs van de schoonmaak.
- Maak de afzuigkap in de keuken regelmatig schoon.
- Verwijder stof en vuil uit ventilatieroosters.

15.2 Schoonmaakmiddelen

Koop geen dure schoonmaakmiddelen maar maak gebruik van spullen die je al in huis hebt. Hierbij enkele schoonmaaktips:

- Maak een frituurpan schoon door het vet eruit te halen en te vullen met water. Zet de friteuse op 190 graden en doe er een half vaatwasblokje bij. Laat het mandje erin zitten.
- Een bad maak je schoon met wat karnemelk dat je over hebt. Smeer de karnemelk met een oude doek goed in en laat het even intrekken. Spoel na een tijdje de karnemelk af met lauw water.

- Soms heb je weleens gele vlekken door druppelende kranen. Verwijder die met een beetje citroensap of meng wat zout met azijn.
- Vul een brandgat in je tapijt op met vloeibare lijm en vul dat gat met een paar plukjes van het tapijt. Zet er iets zwaars op en na enkele dagen is je tapijt weer als vanouds.
- Verwijder kalkaanslag met cola.
- Ramen lappen doe je streeploos met weinig afwasmiddel of zeep. Of probeer eens een ui in stukken te snijden en week die in warm water. Gebruik bij het nazemen water met azijn of zout.
- Een bodem van een pan die zwart is door iets te laten aanbranden maak je schoon door er water in te laten koken met wat soda (dit werkt slecht bij aluminium pannen, dan krijg je misschien putjes in de bodem).
- Bloedvlekken op een tapijt verwijder je met melk inwrijven of met zout.
- Verwijder kauwgom uit een kledingstuk door het in een vriezer te leggen, in bevroren toestand laat de kauwgom snel los.
- Verwijder kalkaanslag met heet water waarin je een citroen hebt uitgeperst.

15.3 Ongediertebestrijding

Ongedierte in huis voorkom je door je huis goed schoon te houden en eten op te bergen. Heb je er toch last van, dan kun je dure bestrijdingsmiddelen kopen of eerst onze tips proberen.

15.3.1 Vliegen buiten houden

Veel vliegen houden niet van de geur van een basilicumplant, dus plaats die op de vensterbank of op de tuintafel dicht bij huis.

15.3.2 Muggen op afstand houden

Veel muggen hebben een hekel aan tomatenplanten, afrikaantjes, lavendel en citroengeranium. Plaats die in de omgeving van ramen en deuren.

15.3.3 Wespen verjagen

Knip een plastic fles waar geen statiegeld op zit doormidden en haal de dop eraf. Keer de bovenkant om en klem die in de onderkant. Lok wespen met een laagje van 2 cm cola of iets zoets in de fles. Ze vliegen naar binnen en verdrinken.

15.3.4 Verminder het aantal spinnen

Spinnen hebben een hekel aan de geur van water en azijn. Zet wat bakjes neer op plekken waar je ze ziet zitten in je huis.

15.3.5 Mieren bestrijden

Besteed geen euro's aan mierenlokdozen. Mieren hebben een hekel

aan het oxideren van koperkleurig geld, bewaar dus de centen die je op vakantie als wisselgeld krijgt maar in Nederland niet kunt gebruiken. Ook meel of kokend water op een mierennest schijnt mierennesten te doden.

15.4 Inbraakpreventie

Er bestaan veel dure sloten en installaties die een inbraakpoging vertragen of voorkomen. Kans op ontdekking en de tijd die nodig is om in te breken zijn belangrijke factoren. Maar we hebben goedkopere tips over inbraakpreventie:

- Laat ramen alleen openstaan als je thuis bent. Inbrekers klimmen zelfs door een heel klein kantelraampje boven een deur.
- Ben je langer van huis weg?
 - Laat dan twee lampen (bij voorkeur LED) enkele uren via een timer branden.
 - Geef de burens of een goede vriend of familielid de sleutel en laat die af en toe de gordijnen verschuiven.
 - Vraag de buurman om zijn auto ook af en toe voor je huis of op jouw oprit te parkeren.

Hoofdstuk 16 Kleding en schoenen

Ga eens na wat je uitgeeft aan kleding en schoenen. Je kunt op je kledingbudget tientallen, soms honderden euro's per persoon per jaar besparen zonder in te leveren op het aantal kledingstukken of schoenen.

16.1 Goedkoop is soms duurkoop

Zitten dure schoenen beter en loop je er langer op? Dat is dan wellicht goedkoper dan drie keer nieuwe schoenen kopen. Dus voel je niet bezwaard dure schoenen te kopen om dat eens te proberen.

16.2 Goed onderhoud

Door goed onderhoud van je kleding en schoenen blijven ze langer mooi en kun je ze langer dragen.

16.2.1 Onderhoud kleding

Hoe onderhoud je je kleding? Lees onderstaande tips.

- Doe zo min mogelijk kleding in de droger, dan slijt de stof minder snel.
- Bij wassen van kleding zoveel mogelijk de kleding binnenste buiten keren, dan blijft de goede kant het langste mooi.
- Gebruik speciale wasprogramma's als je wasmachine die mogelijkheid biedt, lees goed de gebruiksaanwijzing van de wasmachine (vaak bevat die ook nog veel tips).
- Als er een vlek in je kleding zit, probeer die dan direct schoon te maken. Hoe eerder je een vlek aanpakt, hoe groter de kans op succes.
- Strijk je kleding zo koud mogelijk.
- Strijk je kleding binnenste buiten, dan blijft de goede kant het langste mooi.

16.2.2 Onderhoud schoenen

Dan volgen nu enkele tips voor goed onderhoud van je schoenen:

- Draag om de twee dagen een ander paar schoenen. Dan kan het transpiratievocht worden afgevoerd en blijven ze langer goed.
- Voorzie in de winter je plastic regenlaarzen van los te kopen warme ski- of berensokken. Dan heb je waterlaarzen voor de zomer en snowboots voor de winter.
- Spray twee keer per jaar de schoenen tegen vuil en vocht. Die sprays kosten enkele euro's, maar je schoenen gaan er maanden langer door mee.
- Gebruik een schoenspanner of vul de schoenen met proppen oude kranten. Dan behouden ze hun vorm en voorkom je scheurtjes in het leer.

16.3 Herstel of vermaak

Kleding herstellen is goedkoper dan wegdoen en nieuwe kleding kopen. Deze ongemakken herstel je eenvoudig en goedkoop, eventueel via een kleermaker:

- Een missend knoopje.
- Een losgeslagen zoom.
- Een gescheurde naad.
- Een te strakke of te ruime broek.

16.4 De kledingbank

De voedselbank kent bijna iedereen, maar er bestaat naast een speelgoedbank die in hoofdstuk 14 al voorbijkwam ook een kledingbank. Ga eens na waar bij jou in de buurt een kledingbank zit en kijk of dat iets voor je is.

Hoofdstuk 17 Lidmaatschap, abonnement en contract

Wat geef je allemaal uit aan lidmaatschappen, abonnementen en contracten? Zet het eens op een rijtje en ga na wat je daarop eenvoudig kunt besparen. In dit hoofdstuk lees je volop tips ter inspiratie.

17.1 Let op incassokosten

Je lidmaatschap, abonnement of contract betaal je wellicht per acceptgiro. Ga na of je bespaart als je kiest voor automatische incasso. Bedrijven en instellingen brengen nog weleens hoge kosten in rekening en bieden je korting aan bij automatische betaling.

17.2 Termijnkosten vermijden

Betaal je jouw lidmaatschap, abonnement of contract per maand of per kwartaal? Ga dan na wat je bespaart als je kiest voor jaarbetaling. Dat is vooral interessant bij lage bedragen.

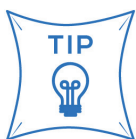

Vroeger was termijnbetaling veel duurder, maar deze worden niet voor alle incasso's automatisch verlaagd. Sommige termijnbetalingen zijn nog steeds hoog en dat is niet verboden.

17.3 Vervang lidmaatschappen en abonnementen

Inventariseer je abonnementen en lidmaatschappen en schrap zo snel mogelijk wat je kunt missen. Of zoek alternatieven, bijvoorbeeld via gratis internetsites of bibliotheek. Voor consumenten zijn abonnementen en lidmaatschappen na een jaar direct opzegbaar, dus hier kun je snel winst mee boeken.

Veel bibliotheken kennen een goedkope en duurdere abonnementsversie. Kies een goedkoop abonnement, daar heb je vaak genoeg aan.

In plaats van een fitnessclub kunt u ook op zoek naar oefeningen om thuis of lekker buiten te doen. Een hulp bij het inventariseren van al je abonnementen en lidmaatschappen is wellicht de checklist uit ons boek *Gids bij Overlijden voor Dummies* of de nieuwe versie daarvan met de titel *Alles over schenken, erven en uitvaart*. Je kunt die checklist gratis downloaden via de site www.FPVI.nl/checklist-overlijden.

17.4 Vaste telefoon

Is je vaste telefoonabonnement geen onderdeel van een pakket (bijvoorbeeld met internet, telefonie en televisie)? Dan bespaar je veel geld door te zoeken naar een combinatiepakket of helemaal te stoppen met vaste telefoon.

Veel mensen weten het nog niet, maar er bestaan ook pakketten waarmee je bereikbaar blijft via de vaste telefoon, maar de maandelijkse abonnementskosten vervallen. Kijk eens of dat iets voor je is, je neemt dan geen afscheid van je oude vertrouwde telefoon.

17.5 Mobiele telefoon

Ga na hoe je op jouw mobiele telefoon kunt besparen. Bijvoorbeeld door:

- te kiezen voor een sim-only abonnement;
- prijzen te vergelijken als je op zoek bent naar een nieuw abonnement;
- meer gebruik te maken van Skype of Facetime.

Naast Skype en Facetime ontstaan steeds meer mogelijkheden om te videobellen met anderen. Bijvoorbeeld via apps waarmee je voorheen tekstberichten en foto's kon delen.

17.6 Geen informatienummers bellen

Bel minder of geen informatienummers. Maak in plaats van bellen gebruik van WhatsApp, een Facebookpagina of Twitteraccount. Als je jouw vraag stelt via deze kanalen die de organisatie waar jij de vraag aan stelt gebruikt, dan is dat gratis en krijg je vaak sneller een antwoord.

17.7 Internet, tv

Bespaar op je internet- en tv-kosten door:

- jaarlijks te vergelijken met andere aanbieders;
- te kijken naar wat je echt nodig hebt;
- een minder duur pakket te kiezen.

17.8 De krant

Nieuwe klanten krijgen vaak wekenlang gratis de krant. Of kranten bieden aan dat je enkele weken de krant gratis ontvangt ter kennismaking. Wissel regelmatig van krant en maak gebruik van dit soort kortingen.

Kom je er echt aan toe de krant elke dag te lezen? Bewaar je kranten omdat je het prettig vindt later bepaalde artikelen nog eens rustig na te lezen? Vind je lezen vanaf papier fijner dan lezen op een scherm? Blader dan door naar paragraaf 17.10.

Veel nieuws is ook op internet te vinden. Denk eens aan::

- Op Twitter kun je accounts volgen gericht op specifieke nieuwsberichten van jouw interesse.
- Op internet kun je nieuwsbrieven aanvragen die gaan over onderwerpen van jouw voorkeur.

- Alle kranten hebben een internetsite met gratis nieuwsberichten.

17.9 Televisiegids

In Nederland bestaan misschien wel de meeste televisiegidsen per inwoner in de wereld. Lees jij thuis de AVRO-bode, Televizier, EO Visie, KRO Magazine, MAX Magazine, NCRV-gids, TROS Kompas & TV Krant, VARAgids, Totaal TV & Veronica Magazine of de VPRO Gids? Besef dan dat er een groeiend aantal gratis televisiegidsen beschikbaar is op internet, zoals iTVdb.nl, xGuide.nl, TVradar.nl en TVgids.nl.

Veel televisies hebben ook al een digitale gids beschikbaar, kijk dat eens na op je eigen toestel. Stel je vervolgens de vraag of je echt iets mist als je het abonnement op de televisiegids opzegt. Opzeggen bespaart al snel tientallen euro's per jaar.

17.10 Loterijen

Loterijen die je cadeaus aanbieden of gratis laten meespelen kunnen verslavend werken, dan blijf je geld overmaken en waarschijnlijk win je niets. Probeer daarom bewust om te gaan met dit soort verleidingen. Check regelmatig je rekening met hoeveel loten je automatisch mee doet en bepaal of dit oké voor je is. Zijn het er veel? Zeg dan een paar loten op.

17.11 Goede doelen

Schenk per jaar handmatig in plaats van automatisch, dan heb je meer grip op de schenking. Bepaal per jaar opnieuw of je de schenking wilt voortzetten. Ga sowieso na of je een gift af kunt trekken van de inkomstenbelasting en wat de voorwaarden voor belastingaftrek zijn. Lees meer daarover in ons boek *Alles over schenken, erven en uitvaart*.

17.12 Vraag korting

Veel abonnementen en lidmaatschappen zijn in het begin goedkoper dan gedurende de periode dat je trouwe klant bent. Bel de ledenadministratie eens op en vraag of je als trouwe klant korting kunt krijgen. Veel organisaties zijn daar gevoelig voor.

17.13 Contract, abonnement en lidmaatschap

Werkte de vorige tip niet? Bij veel nieuwe contracten, abonnementen en lidmaatschappen ontvang je leuke cadeaus of flinke korting gedurende het eerste jaar. Ga eens na welke andere kranten, tijdschriften, televisiegidsen, loterijen en goede doelen je aanspreken. Stap over naar dat soort aanbieders als ze een leuk cadeau of korting weggeven. Dan neem je wel afscheid van de ene krant, maar je krijgt er een andere krant voor terug terwijl je bespaart. En over een jaar doe je dat weer.

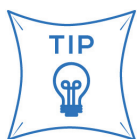
Hoofdstuk 18 Inkomstenbelasting besparen

Bespaar inkomstenbelasting door gebruik te maken van overheidsregelingen voor mensen met weinig inkomen of vermogen. We nemen de meest voorkomende regelingen in dit hoofdstuk met je door.

Heb je een inkomen van grofweg meer dan €50.000 en een vermogen van meer dan €107.752 (voor alleenstaanden) of €132.752 (voor partners)? Blader dan verder naar het volgende hoofdstuk.

18.1 Toeslagen

Er bestaan in 2017 vier toeslagen vanuit de landelijke overheid. Deze vier leggen we kort voor je uit. Check www.FPVI.nl/geld-besparen voor de meest actuele gegevens. Of je voor een toeslag in aanmerking komt hangt onder af van je woonsituatie, inkomen en vermogen. De hoogte van je inkomen en vermogen wordt getoetst, ook van je partner (lees op www.toeslagen.nl wie precies als je “toeslagpartner” wordt gezien en check daar ook de handige rekentools).

Voor de inkomenstoets wordt er altijd per maand bekeken of er voor die maand aan de voorwaarden wordt voldaan voor een bepaalde toeslag.

Bij de vermogenstoets wordt gekeken naar je vermogen op 1 januari. Is je vermogen lager dan de grenzen die wij hierna vermelden? Dan voldoe je voor het hele jaar aan de vermogenstoets.

Je kunt tot 1 september 2018 een toeslag aanvragen voor 2017. Wil je na deze datum bijvoorbeeld een huur- of zorgtoeslag aanvragen, dan moet jij of je toeslagpartner uitstel hebben voor de aangifte

inkomstenbelasting 2016. Je kunt dan toeslag aanvragen tot de datum waarop het uitstel afloopt.

De jaren daarna krijg je automatisch de toeslag, tenzij je een wijziging doorgeeft. Dat kan elk moment van het jaar, ook met terugwerkende kracht.

18.1.1 Zorgtoeslag

Om zorgtoeslag te krijgen in 2017 moet je:

- 18 jaar of ouder zijn;
- een Nederlandse zorgverzekering hebben;
- een inkomen niet hoger dan €27.857 (voor alleenstaanden) of een maximum gezamenlijk inkomen van €35.116 hebben;
- niet meer vermogen hebben dan €107.752 (voor alleenstaanden) of €132.752 (voor partners).
- de Nederlandse nationaliteit of een verblijfsvergunning hebben (dat geldt ook voor je partner);

18.1.2 Huurtoeslag

Om huurtoeslag te krijgen in 2017 moet je

- 18 jaar of ouder zijn;
- een huur betalen van minimaal €223,42 en maximaal €710,68 per maand;
- ingeschreven staan bij de gemeente op een zelfstandig woonadres (bij tijdelijke woonruimten geen recht op huurtoeslag);
- een inkomen niet hoger dan €22.200 (alleenstaanden of samenwonend alleen met kinderen die jonger zijn dan 23 jaar) of een maximum gezamenlijk inkomen van €30.150,- per jaar. Indien je inwonende kinderen inkomen hebben, wordt het inkomen van uw kinderen boven de € 4.788 meegeteld.
- niet meer vermogen hebben dan € 25.000,- (voor alleenstaanden) of €50.000 (voor partners);

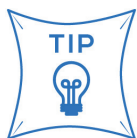
- bij co-ouderschap zowel jij als je ex-partner jullie kinderen meetellen als medebewoner. Dit kan een hogere huurtoeslag betekenen.
- de Nederlandse nationaliteit of een verblijfsvergunning hebben (dat geldt ook voor je partner);

18.1.3 Kindgebonden budget

Om kindgebonden budget te krijgen in 2017 moet je

- één of meer kinderen hebben die jonger zijn dan 18 jaar;
- kinderbijslag ontvangen;
- een inkomen niet hoger dan een grens die afhankelijk is van het aantal kinderen;
- niet meer vermogen hebben dan € 25.000,- (voor alleenstaanden) of €50.000 (voor partners).

Heb je een partner en meerdere kinderen en jullie willen allebei kindgebonden budget krijgen, moet moeten jullie beiden kinderbijslag aanvragen bij de SVB. Dit kan alleen indien bij iedere ouder ten minste één van de kinderen staat ingeschreven.

Alle informatie over kindgebonden budget lees je op www.svb.nl.

18.1.4 Kinderopvangtoeslag

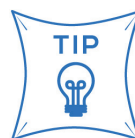
Om kinderopvangtoeslag te ontvangen moet je

- kinderbijslag ontvangen en een pleegouderbijdrage betalen of je onderhoud een kind dat staat geregistreerd in een kindercentrum of gastouderbureau waar je kind wordt opgevangen en staat geregistreerd;
- een schriftelijke overeenkomst hebben gesloten met het centrum/bureau zoals bedoeld in het vorige punt. Vanaf 2018 geldt dit ook voor peuterspeelzalen, dus daar ontstaat dan ook een recht voor op kinderopvangtoeslag;

- een kind hebben dat nog niet aan het voortgezet onderwijs deelneemt;
- zelf een deel van de kosten voor de kinderopvang betalen;
- de Nederlandse nationaliteit of een geldige verblijfsvergunning hebben;

Bij co-ouderschap kunnen jullie beiden kinderopvangtoeslag aanvragen, maar alleen voor je eigen bijdrage in de kosten en samen voor maximaal 230 uur per kind per maand.

Alle informatie over de kinderopvangtoeslag lees je op www.toeslagen.nl. Check daar ook de handige rekentools.

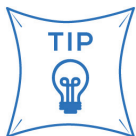
18.2 Gemeentelijke belastingcompensaties

Naast de landelijke toeslagen bestaan er ook gemeentelijke toeslagen. Die zijn niet eenvoudig samen te vatten, omdat deze vaak per gemeente verschillen. Maar er is wel goed nieuws; er bestaat een erg overzichtelijke site waar je per gemeente kunt checken waar je in jouw gemeente eventueel recht op hebt: www.berekenuwrechtplus.nl/nibud2.php

18.3 Heffingskortingen

Heffingskortingen bestaan in twee vormen; als korting voor de te betalen inkomstenbelasting en als korting voor de te betalen premies voor de volksverzekeringen. Er bestaan in 2017 zes heffingskortingen vanuit de landelijke overheid. Deze zes zijn:

- Algemene heffingskorting
- Arbeidskorting
- Inkomensafhankelijke combinatiekorting
- Jonggehandicaptenkorting
- Ouderenkorting
- Alleenstaande ouderenkorting

Check www.FPVI.nl/geld-besparen voor de meest actuele gegevens en een link naar een handige tool waarmee je snel nagaat voor welke heffingskortingen jij in aanmerking komt. Of je voor een heffingskorting in aanmerking komt hangt net als bij toeslagen onder af van je woonsituatie, inkomen en vermogen.

De heffingskortingen worden automatisch via je werkgever of na het invullen van je belastingaangifte toegekend. Maar heb je geen werkgever? Dan moet je wel belastingaangifte doen. Veel mensen zonder werk of met weinig vermogen denken nog weleens dat het doen van belastingaangifte niets oplevert, maar die missen dan wellicht de heffingskortingen.

18.4 Middeling van inkomen

Schommelt je belastbare inkomen flink? Dan betaal je wellicht een jaar veel minder belasting dan de andere twee jaren. Door middeling aan te vragen bij de Belastingdienst wordt je inkomen over drie jaar uitgesmeerd en kun je honderden euro's belastinggeld terugkrijgen. Denk daar vooral aan in de volgende situaties:

- het eerste jaar dat je werkt;
- na een sabbatical (tussenpensioen);
- het eerste jaar nadat je met pensioen bent gegaan;
- het jaar nadat een hoge pensioenuitkering is gevolgd door een lage pensioenuitkering (je hebt een hoog-laagconstructie aangevraagd bij aanvang van je pensioen);
- het jaar nadat je veel aftrekposten had, bijvoorbeeld na een schenking of door veel zorgkosten;
- een jaar na een flinke promotie.

Middeling moet je zelf aanvragen, niemand wijst je hierop na één van bovengenoemde situaties. Op internet bestaan handige rekentools om te bekijken of middeling van inkomen interessant is voor je. Check bijvoorbeeld

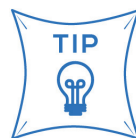
Hoofdstuk 19 Kortingspassen en spaarkaarten

Je kunt tientallen tot honderden euro's per maand besparen door slim gebruik te maken van kortingspassen en spaarkaarten. Lees daar meer over in dit hoofdstuk.

19.1 Vraag voordeelpassen aan

Veel winkels geven, soms anoniem en soms na registratie, zonder betaling passen uit waarmee je kunt sparen. Je spaart bijvoorbeeld punten die je later omzet in korting of aankopen.

Een lijst met voordeelpassen proberen wij voor je up to date te houden via www.FPVI.nl/voordeelpassen.

19.2 Spaarprogramma's

Maar denk ook aan kledingwinkels, de plaatselijke stomerij, slager of bakker met spaaracties, soms geven zij €5 korting bij inlevering van bijvoorbeeld €100 aan kassabonnen. Blijf wel prijzen vergelijken met winkels zonder spaarsysteem.

19.3 Verkoop je kaarten, punten of zegels

Gebruik je zelf geen spaarkaarten, punten of zegels? Bewaar ze dan toch als je die gratis ontvangt. Op sites zoals Marktplaats wordt geld gegeven voor spaarkaarten of zegels. Bijvoorbeeld door mensen die net wat tekortkomen. Misschien heb je zelfs iemand in jouw directe omgeving die jou bijvoorbeeld de helft van de waarde in contant geld geeft voor de spaarkaarten, koffiepunten of zegels.

19.4 Vraag zegels en spaarpunten

Wist je dat op Facebook en Marktplaats regelmatig mensen vragen of iemand bereid is gratis zegels of spaarpunten af te staan? Leg uit wat je doel is en hoe je dat doel wilt bereiken (bijvoorbeeld met welk soort zegels of punten) en maak dat bekend via Facebook en Marktplaats. Je hebt best kans op succes op deze manier.

19.5 Kortingspas gemeente

Veel gemeenten doen iets extra's voor inwoners met weinig inkomen en vermogen. Vraag bij je gemeente na of men een kortingspas kent. De mogelijkheden verschillen per plaats, maar ze hebben één ding gemeen: je bespaart er veel geld mee.

Hoofdstuk 20 Schulden afbouwen of voorkomen

Heb je schulden of overweeg je een schuld aan te gaan? Lees dan in dit hoofdstuk onze tips hoe daarmee om te gaan. Is dit niet op jou van toepassing? Blader dan door naar het volgende hoofdstuk.

20.1 Pas op met creditcards

Een creditcard is een handig betaalmiddel dat vooral tijdens vakanties nuttig kan zijn. Veel banken bieden betaalpakketten waarbij je gratis een creditcard bij krijgt. Je hebt genoeg aan één creditcard, maar je kunt een creditcard ook los aanschaffen vanaf ongeveer 12 euro per jaar. Soms worden creditcards (tijdelijk) gratis aangeboden, vooral winkelketens doen dat.

Betaal het openstaande saldo iedere maand terug, want anders betaal je meestal 12% of meer rente.

20.2 Financiële buffer

Probeer een financiële buffer aan te houden voor tegenslagen. Zonder financiële buffer moet je al snel duur geld lenen. Met een financiële buffer in plaats van een lening bespaar je ook flink op je maandlasten.

Hoe groot in jouw situatie de financiële buffer nodig is hangt af van veel factoren. Gemiddelden bereken je via de Nibud Bufferberekenaar. Echter, weinig mensen zijn gemiddeld. Ga dus na: wat heb je zelf nodig aan buffer?

Tel bijvoorbeeld op wat het je kost als er in een maand tijd van alles moet worden gerepareerd of vervangen, zoals een koelkast (€500), de wasmachine (€500) of een duur onderdeel van je auto (€1.000). Probeer dat (€2.000) dan als buffer aan te houden, eventueel voor meerdere maanden pech achterelkaar (3 maanden is dan €6.000).

20.3 Schulden afbouwen

Heb je schulden anders dan een hypotheekschuld? Probeer deze dan af te bouwen, geld lenen zonder dat je de rente die je betaalt van de belasting kunt aftrekken is erg duur.

Shop regelmatig naar de goedkoopste lening, de verschillen tussen banken zijn groot en wijzigen bijna wekelijks. Besef dat een iets lagere rente betekent dat je bij hetzelfde bedrag dat je aflost sneller van de lening af bent.

Stel je hebt een schuld van €10.000 tegen 8% rente, je betaalt €200 per maand. Dan heb je na ruim 5 jaar (62 maanden) je schuld afgelost. Sluit je over naar een lening met 4% rente? Dan ben je 7 maanden eerder (55 maanden) van je schuld af.

Kijk ook eens naar de tips sites voor hulp bij het afbouwen van schulden, zoals:

- Zelfjeschuldenregelen
- Uitdeschulden.nu
- Schuldhulpmaatje

20.4 Pas aflosschema's aan

Heb je een lening? Verhoog dan niet de lening door de kredietruimte die je hebt te benutten of te verhogen. Maar kom je niet uit met je geld? Bekijk dan eerst de mogelijkheden om je aflossingsbedrag dat je per maand betaalt te verlagen.

Stel je betaalt €200 per maand om een schuld van €10.000 af te lossen tegen 4% rente. Dan heb je na ruim 55 maanden je schuld afgelost. Kun je het maandbedrag niet ophoesten? Vraag dan of je dat mag halveren (naar

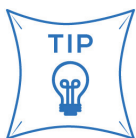
€100). Dan ben je bijna twee jaar later (in totaal na 76 maanden) van je schuld af, maar je verhoogt je schuld niet. Lukt het later wel weer? Dan los je extra af.

20.5 Laat je niet afzetten

De schuldenmarkt is helaas een interessante business voor veel bedrijven en personen. Hieronder enkele voorbeelden waar je hopelijk nog niet mee te maken hebt gehad:

- Incassobureaus die extra kosten berekenen.
- Bedrijven die schulden van andere bedrijven opkopen en deze op een onvriendelijke wijze proberen te innen.
- Instellingen die boetes berekenen vanwege vergeten rekeningen.
- Hoge rente voor te late betalingen.
- Beslag op inkomen tot je nauwelijks iets overhoudt om van te leven.

Vaak juridisch terecht, hoe onredelijk dat ook lijkt. Maar er worden ook fouten gemaakt, meestal in je nadeel. Kennis over wat wel en

niet mag op het gebied van schulden of te late betalingen kan dan best nuttig zijn. Lees daar meer over als je hiermee te maken hebt, bijvoorbeeld op www.schuldhulpinfo.nl.

Hoofdstuk 21 Kinderen

Voorkom geldproblemen na het krijgen van kinderen en financiële problemen als je kinderen hebt. Na het krijgen van kinderen daalt vaak het gezinsinkomen en stijgen de kosten. Hoe vang je dat op?

Probeer niet meteen je financiële buffer aan te spreken of te verhogen, zoek eerst naar mogelijkheden om geld te besparen. Met de tips in dit hoofdstuk lukt dat voor honderden euro's, soms meer dan €1.000. Blader door naar de fase waarin je kinderen zitten, van zwangerschap tot financieel onafhankelijk. Geen kinderen? Lees dan verder in hoofdstuk 22.

21.1 Zwangerschapsperiode

Ben jij of je partner zwanger? Dan begint een periode van extra uitgaven. Meestal blijft het inkomen nog stabiel, gedurende een zwangerschapsverlof wordt het loon doorbetaald en de opbouw en bescherming (tegen de risico's overlijden en ziekte) van je pensioen intact.

Veel winkels verleiden je tot het doen van grote aankopen. Voor deze aankopen hebben we een aantal praktische tips waarmee je veel geld bespaart:

- Inrichting babykamer
- Kinderwagen
- Babykleren
- Jouw kleding

21.1.1 Inrichting babykamer

Een babykamer inrichten kost al snel honderden euro's. In winkels wordt prachtig babybehang aangeboden, maar de prijzen zijn niet klein. De prijs per meter lijkt

mee te vallen, maar ga eens na wat je echt nodig hebt om de muren te behangen zoals je in gedachte hebt.

Heb je al kinderen, neefjes of nichtjes? Of zijn er jonge kinderen in de buurt? Koop dan een groot schilderdoek bij een lowbudgetwinkel of kringloop en laat de kinderen een welkomstboodschap of -tekening op maken. Er is genoeg creativiteit in je directe omgeving. Voor muren hebben we de volgende tips:

- Overweeg de kleinste muur in plaats van alle muren te behangen met nieuw babybehang.
- Saus de muren met vrolijke kleuren, dat geeft de kamer al meteen een heel ander aanzien.
- Houd de muren neutraal, maar breng wat accenten aan met fotolijstjes of stickers.
- Heb jij of een kennis nog wat babybehang over? Knip dan wat figuurtjes of leuke kleurencombinaties uit en doe dat in een tweedehands fotolijstje.

Gordijnen, vloerkleden of vloerbedekking worden tegen vaak volwassen prijzen aangeboden in babywinkels. Zoek in plaats daarvan een vrolijke stof op een markt of in een lowbudgetwinkel. En een vloerkleed of vloerbedekking is helemaal niet zo praktisch, denk maar aan alle ongelukjes die kunnen gebeuren met de inhoud van een babymaatje.

Veel kringloopwinkels hebben speelse lampenkapjes, prullenbakjes, plankjes en kapstokjes die met een spuitbus of verfkwast in een bijpassende kleur als nieuw zijn te schilderen.

En kijk dan niet naar speeltjes die op een aantrekkelijke manier zijn uitgestald. Die speeltjes krijg je volop cadeau tijdens de babyfase, dus koop niet te veel in.

21.1.2 Kinderwagen

Een kinderwagen kost al snel honderden euro's. Kies je voor een gebruikte kinderwagen? Let dan op de volgende zaken:

- Koop niet een heel oud exemplaar. Kinderwagens zijn erg aan mode onderhevig en het is gebruikelijk dat er ieder jaar een nieuwe collectie in de winkels staat. Koop je een verouderd exemplaar uit een serie van 1 of 2 jaar geleden? Dan is die een stuk goedkoper en is de kans groot dat er voor reparaties snel onderdelen zijn te krijgen.
- Let bij de oudere modellen op het gewicht en de inklapbaarheid. Tegenwoordig zijn er lichtgewicht kinderwagens op de markt die je met één hand kunt inklappen. Bij de wat oudere modellen wil dit nog weleens anders zijn.
- Bij een nieuwe kinderwagen zit vaak een dure bijpassende parasol of babytas. Koop je een gebruikte kinderwagen, dan kan het zijn dat deze er niet meer bij zitten. Koop dan voor weinig geld een in plaats van een babytas een rugzak en een goedkope paraplu in een vrolijke kleur.

21.1.3 Babykleden

Koop in de zwangerschapsperiode alleen babykleding die je de eerste weken nodig hebt. Koop die kleding zo laat mogelijk of zelfs pas na de geboorte. Jij en de vader hebben de periode direct na de geboorte vrij van werk en meestal best veel tijd. Koop dan pas kleding. Dan voorkom je dat je te kleine of te grote kleding koopt. Pas na de geboorte zie je namelijk welke maat je precies nodig hebt. En daarna? Dat komt meestal goed via kraamvisite.

21.1.4 Jouw kleding

Je maat wijzigt vaak tijdens jouw zwangerschap. Koop niet te veel nieuwe dure kleding, tenzij je nog veel meer kinderen wilt in de nabije toekomst. Heb je vriendinnen die al eerder zwanger waren?

Vraag of je wat van de kleding kunt lenen uit hun zwangerschapsperiode.

21.2 De geboortefase

Direct na de bevalling begint een periode van genieten en hard werken om de baby te behagen. De uitgaven blijven dan meestal beperkt. Het inkomen blijft vaak stabiel.

In deze fase is het vooral belangrijk dat je vrienden, collega's en familie vertelt waar je al veel van hebt en waar je nog behoefte aan hebt. Hierbij enkele tips:

- Vraag ook kleding in wat grotere maten voor de komende twee jaar, voorkom dat je alleen kleine babymaten aan kleding cadeau krijgt waar je na 4 maanden niets meer aan hebt.
- Naast kleding en speelgoed is het ook nuttig een cadeaubon te vragen om een fotoboek mee te bestellen. Geef aan waar je graag een fotoboek laat maken.
- Vraag duurzaam (houten) speelgoed, dat gaat langer mee
- Vraag om geen cadeaus te geven waar batterijen in moeten.

21.2.1 Geboortekaartje

Geboortekaartjes sturen bij de geboorte van een kind is leuk maar duur. Er zijn andere leuke mogelijkheden om je vrienden en familie te laten weten dat je baby geboren is:

- Zet een advertentie in de krant.
- Schaf de geboortekaartjes via internet aan.
- Maak een website voor je baby en mail de link van het adres naar vrienden, familie en andere bekenden.

21.2.2 Kraamcadeaus managen

Maak een website over je baby met een wensenlijstje van kraamcadeaus. Een bezoeker die een cadeau kiest klikt op een

cadeau op de lijst. Dit cadeau verdwijnt vervolgens van de lijst. Zo krijg je de cadeaus die je nog nodig hebt.

21.2.3 Vraag kraampakketten aan

Zwangere vrouwen zijn blijkbaar aantrekkelijk voor bedrijven. Er bestaan namelijk veel geschenkdozen en proefmonsters met producten die bedrijven je gratis aanbieden. Die moet je wel zelf aanvragen, dus zoek op internet en bij je verloskundige naar informatie.

21.3 De babyfase

Na de geboortefase begint een periode van nieuw evenwicht zoeken en werken jullie nog steeds hard om de baby te behagen. De uitgaven blijven dan meestal nog steeds beperkt. Het inkomen kan een terugval krijgen, bijvoorbeeld als de vader of moeder besluit minder te gaan werken.

In deze fase is het vooral belangrijk dat je bij een dalend inkomen je uitgaven mee laat dalen. Spreek niet te snel je financiële reserve aan of je lening te verhogen als je niet met je geld uitkomt. Enkele tips:

- Koop of vraag duurzaam (houten) speelgoed voor je kinderen. Hier kan lang mee gespeeld worden en gaat niet gauw kapot.
- Koop of vraag liever geen speelgoed waar batterijen in moeten voor je kinderen. Niet alleen de batterijen lopen snel leeg, maar ook je portemonnee!
- Heb je toch iets waar batterijen in moeten, kies dan liever voor oplaadbare batterijen.

21.4 Van baby- naar peuterfase

In deze fase neemt de aandacht (en dus cadeaus) van veel familieleden, vrienden en collega's af. Toch blijken veel mensen in

de problemen te komen door dure uitgaven. Dat heeft bijvoorbeeld te maken met de voeding, oppas en luiers.

21.4.1 Voeding van baby en peuter

De meest logische en goedkoopste voeding is borstvoeding. Maar dat is niet voor iedere moeder weggelegd. Dan geef je de fles, maar er zijn erg veel merken flesvoeding en voedingspotjes op de markt. Je bent geneigd een duur A-merk te kiezen omdat je het beste voor je kind wil, maar de prijs is tegenwoordig echt niet meer zo belangrijk. Ook goedkope merken zijn kwalitatief goed. Zoek dus een goedkoop merk en probeer uit wat je kind lekker vindt. Of maak gebruik van onze andere tips:

- De eerste hapjes uit een potje zijn leuk maar vaak duur. Lees op het etiket van de potjes voeding die je kind lekker vindt wat er in zit. Koop, kook en pureer die ingrediënten en je hebt een goedkoper en gezonder alternatief.
- Koop niet te veel in, je kind kan plotseling van smaak veranderen en opeens alles weigeren wat eerst snel op ging.
- Bereid voor je kind een groentehapje van de groenten die je zelf eet.

Veel ouders gaan langer dan nodig door met speciaal voedsel voor hun kind. Probeer vanaf de leeftijd van 1 of 2 jaar zo af en toe je kind mee te laten eten met wat jullie zelf eten. Maak het geen straf maar een feestje, bijvoorbeeld door te laten zien hoe je kookt. Probeer dan wel wat meer rekening te houden met de smaak (niet te pittig, minder zout en wat meer suiker).

21.4.2 De oppas

Grootouders zijn vaak een belangrijke hulp als het gaat om oppassen. Het is niet alleen vaak leuker voor de kinderen en grootouders zelf, maar ook goedkoper.

Heb je (niet altijd) hulp van je ouders? Ga dan tijdig na welke alternatieven er zijn. Hoe langer je daarmee wacht, hoe beperkter de keuzes zijn die je hebt. Check bijvoorbeeld de volgende tips:

- www.oudermatch.nl is de grootste oppas-site van Nederland, ze bieden verschillende mogelijkheden aan om oppas te regelen;
- Heb je een werkgever, vraag dan na of en zo ja wat zij voor je kunnen regelen;
- Is er bij je in de buurt een oudergroep of oudernetwerk actief? Zoek die dan op om ervaringen en ideeën te delen.
- Denk eens aan een gastouder, vooral als je veel uren per week iemand nodig hebt en graag opvang aan huis wenst.

21.4.3 De luiers

Duizenden luiers per kind, daar is vast iets op te besparen. Zie je het merk luiers dat je graag gebruikt in de aanbieding? Sla dan voor

enkele weken in. Koop ook de wat grotere maten, de kans is aanwezig dat je kind dat later nodig heeft. Bewaar de bon als je groots inkoopt, dan kun je ze later als het nodig is ruilen.

Heb je de bon niet meer? Zoek dan een Pamperbank. Dat is een Belgisch initiatief om luiers in te zamelen voor gezinnen met een beperkt inkomen. Misschien dat je zelf in aanmerking komt voor een Pamperbank of iets dat daarop lijkt. Zo niet, denk dan ook eens aan wasbare luiers. Tegenwoordig zijn dat geen grote katoenen lappen meer die je moet vouwen maar goedgevormde wegwerpluiers die meegroeien met je kind.

De beste bespaartips is je kind snel zindelijk krijgen. Daarmee mag je beginnen zodra je kind loopt. Probeer dat spelenderwijs,

afdwingen werkt zelden op die leeftijd. Op internet en via cursussen leer je daar meer over.

21.5 De opgroefase

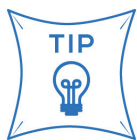
Na het einde van de peuterfase nemen de kosten voor een kind verder toe. Inkomens dalen vaker, bijvoorbeeld omdat jij of je partner besluit minder te gaan werken. Lees verder over wat je kunt verwachten en hoe je daarop kunt besparen.

21.5.1 Voorkom verspilling

Probeer je kinderen bij te brengen dat bijna alles geld kost en hoe ze een bijdrage leveren aan een zuiniger leven. Laat ze beseffen en doe eventueel voor:

- dat je tijdens het handen wassen of tandenpoetsen het water niet onnodig laat lopen;
- dat je ook kunt douchen in 6 in plaats van 16 minuten (maak daar een spelletje van, bijvoorbeeld met een stopwatch of muziekdoosje dat steeds langzamer speelt als de tijd verstrijkt);
- dat je het licht uit kunt doen als je een kamer verlaat;
- dat je deuren sluit ter voorkoming van tocht.

21.5.2 Bespaar op kinderfeestjes

Bespaar op kinderfeestjes, maar houd het wel origineel en leuk. Lees maar eens de tips door op de website van “betaalbare kinderfeestjes”. Vaak origineler en leuker dan een circusartiest inhuren of naar de bioscoop of zwembad gaan.

21.5.3 Kinderkleding

Hoe hard groeit je kind? Veel kleding past na enkele maanden niet meer. Hoe ga je daarmee om? Hieronder enkele tips.

- Koop goedkope winterkleding in het voorjaar of zomer.

- Koop eventueel tweedehandskleding, die is vaak nog in goede staat omdat kinderkleding een kortere periode wordt gedragen dan kleding van volwassenen.
- Vraag ouders van iets oudere kinderen of ze nog kleding over hebben.

Heb je zelf kinderkleding over? Bekijk vergelijkbare artikelen op prijs en kwaliteit en bied dat dan voor een vergelijkbare prijs te koop aan op internet.

21.5.4 Clubs, verenigingen

Muziek, spel en sport zijn belangrijke onderdelen in de opvoeding van een kind. Probeer dat niet te schrappen om kosten te besparen. Zoek naar goedkope alternatieven.

Sommige sporten zijn erg duur, niet alleen het lidmaatschap maar ook vanwege de sportkleding en sportattributen die je moet kopen. Zoek dus sporten uit die minder duur zijn in de directe omgeving.

Veel gemeenten bieden voor gezinnen met lage inkomens subsidie aan voor dit soort uitgaven, maar vaak niet actief. Informeer daarnaar bij het gemeentehuis.

21.5.5 Kapper

Laat je kind er netjes bij lopen. Een net kapsel hoort daarbij. Maar wellicht dat je iets met de volgende tips bespaart:

- Vraag de kapper welk kapsel het langst mee gaat zonder nieuwe knipbeurt.
- Koop een tondeuse als een heel kort kapsel leuk staat.
- Zoek een goedkope thuiskapper voor je kind.

21.6 Richting volwassenheid

Bereid kinderen goed voor op hun toekomst. Hoe je dat financieel goed kunt doen lees je hieronder.

21.6.1 Verkoop kinderspullen

Dit is de fase dat je veel spullen in huis niet meer nodig hebt. Ga eens na wat je aan baby- en peuterspullen nog in huis hebt en overweeg dat tegen betaling op te halen en voor je te verkopen of verkoop het zelf. Verdeel de verkoopopbrengst onder je kinderen met de afspraak dat ze dat op een spaarrekening zetten.

21.6.2 Voorkom geldproblemen bij je kinderen

Waak ervoor dat je kind geldproblemen krijgt door goed te letten op de meest voorkomende oorzaken van schulden van jongeren. De top 5-oorzaken zijn:

- Zorgkosten
- Studiekosten
- Huishoudelijke lasten bij wonen op kamers
- Belastingen
- Mobiele telefoon

Voorkom financiële problemen bij je kinderen door je kind te begeleiden op bovenstaande gebieden. Er bestaan instanties die je helpen met tools, checklists of huiswerkopdrachten om kinderen beter met geld te leren omgaan. Of via een geld-app voor kinderen van de Rabobank of van kidz 'n cash.

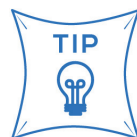
21.6.3 Bespaar op studiekosten van je kinderen

De lagere- en middelbareschoolfase is vaak niet heel duur voor wat betreft leerboeken, schoolgeld en ouderbijdrage. De meeste kosten worden vergoed door de overheid. Maar heb je studerende kinderen? Dan nemen de kosten snel toe. Je kunt wellicht een beroep doen op een leenstelsel. Vraag ook na bij je gemeente of je hulp kunt krijgen, de steun verschilt per gemeente.

21.6.4 Financiële educatie

In het onderwijs is financiële educatie nog geen vast onderdeel van het programma, maar veel instanties pleiten daarvoor. Wel bestaan er mogelijkheden je kind naast of via school iets over financiële onderwerpen mee te geven. Kijk voor meer informatie op bijvoorbeeld:

www.wijzeringeldzaken.nl/onderwijs/lesmateriaal

21.7 Financieel onafhankelijk

Zijn je kinderen helemaal financieel onafhankelijk? Houdt dan toch rekening met een plotselinge hulpvraag. Ook je kind kan opeens met risico's als werkloosheid, scheiden en ziekte te maken krijgen.

Probeer een spaarpotje apart te zetten voor het geval je kind bij jou aanklopt. Gebeurt dat niet? Dan is het ook geen weggegooid geld maar een extra spaarpotje voor je oude dag.

Hoofdstuk 22 Theater en film

Blijf genieten van het leven. Daar hoort voor veel mensen het bezoeken van een theater of bioscoop bij. Maar wist je dat je veel geld kunt besparen met zo'n bezoek? Lees verder en kijk of jij tientallen of meer dan €100 per jaar kunt besparen. Bezoek je nooit een theater of bioscoop? Blader dan verder naar het volgende hoofdstuk.

22.1 Versnaperingen

Veel voorstellingen hebben een pauze. Die pauze is prettig voor mensen die even naar het toilet moeten, maar is voor veel locaties ook commercieel aantrekkelijk. Rijen mensen staan voor de kassa om wat eten of drinken te kopen.

Neem naar het theater of de bioscoop - als dat is toegestaan - je eigen snoep en drank mee. Dat bespaart je geld en wachttijd.

22.2 Via internet

Veel uitgaansgelegenheden bieden kaartjes aan via internet. Die kaartjes zijn vaak goedkoper dan de kaartjes die je op de locatie zelf koopt. Ga na of het theater of bioscoop waar jij naar toe wil dat ook doet en vergelijk de prijzen.

Let wel op, een gekocht kaartje kun je vaak niet meer ruilen als je opeens niet meer kunt gaan. Koop dit soort kaartjes daarom niet heel ver van tevoren.

22.3 Dichtbij huis

Probeer eens dicht bij huis een voorstelling te bezoeken, bijvoorbeeld in:

- Gebedshuizen
- Kleinere theaters
- Buurthuizen

Misschien is dat leuker dan de voorstellingen in grote zalen waar je dure consumpties, reiskosten en parkeergeld betaalt.

22.4 Andere tijden

Naar de bioscoop gaan is vaak in de ochtend goedkoper, dat scheelt soms wel de helft. En in vakanties zijn er vaak aanbiedingen. Check daarom verschillende tijden of perioden als je een bepaalde film wilt zien.

Hoofdstuk 23 Woonlasten

Of je nu in een huur- of koopwoning woont, wonen is duur. Veel kosten hebben we al in andere hoofdstukken besproken, zoals gas/water/licht, huurtoeslag en hypotheeklasten. In dit hoofdstuk komen andere tips voorbij die met je woonlasten te maken hebben.

23.1 Kleiner wonen

Kleiner wonen bespaart kosten. Je hebt wel te maken met eenmalige verhuiskosten. Daarnaast maak je kosten om je nieuwe kleinere woning in te richten, bijvoorbeeld omdat je muren moet sauzen of gordijnen nodig hebt. Maar ook daar kun je op besparen (zie hoofdstuk 13, 14 en 15).

Ga na hoe snel je de eenmalige extra kosten terugverdient door te besparen op andere kosten. Houd daarbij een terugverdienperiode aan van bijvoorbeeld drie jaar.

Stel je hebt uitgezocht dat je door te verhuizen jaarlijks €2.000 bespaart. Om te verhuizen betaal je eenmalig €6.000 aan verhuis- en inrichtingskosten. Dan heb je na 3 jaar voordeel van je verhuizing.

Veel kosten die in dit boek voorbij komen worden namelijk direct lager, denk aan:

- Gas, water en licht
- Onderhoud
- Schoonmaken
- Verzekeringen
- Gemeentelijke belastingen
- Tuin
- Inrichting

Woon je nu in een grote woning die vol staat met spullen? Dan is verhuizen naar een kleinere woning de kans om veel spullen te verkopen.

23.2 In een andere regio wonen

In Nederland verschillen de prijzen en de subsidies vanuit de gemeenten enorm. Daarom kunnen mensen (nu of op termijn) besparen door in een andere regio te gaan wonen. Bijvoorbeeld in een gemeente waar:

- meer sociale huurwoningen beschikbaar zijn;
- lagere WOZ-waarden zijn (dat bespaart belastingen en wellicht houd je wat geld over aan de verkoop van je huidige woning);
- gunstigere regels gelden voor ondersteuning vanuit de gemeente;
- betere schuldhulpverlening aanwezig is;
- een voedsel-, speelgoed- en kledingbank in de buurt is.

Bekijk de mogelijkheden van een goedkope sociale huurwoning op bijvoorbeeld de site van woningnet.nl. De wachttijd kan wel lang zijn, dus schrijf je op tijd in.

Ga na welke verzekeringen regioafhankelijk zijn. Denk aan de inboedel- en opstalverzekering en de autoverzekering. Veel van dat

soort verzekeringen kennen een opslag of korting bij bepaalde postcodes. Laat je niet verassen en ga dat na. Of zoek een verzekeraar die voor de door jou beoogde postcode een gunstig tarief berekent.

23.3 Maak bezwaar tegen WOZ-waarde

Een groot deel van je woonlasten gaat op aan belastingen. Hoe duurder je woont, hoe hoger die belastingen. Hoe komt dat? Door onder andere de WOZ-waarde van je woning. Daarom helpt kleiner (goedkoper) wonen direct je woonlasten verlagen.

Er is nog een manier om je WOZ-waarde te verlagen, namelijk door goed te letten op hoe de WOZ-waarde van je woning wordt berekend. Maak eventueel bezwaar tegen een te hoge WOZ-waarde, dat wordt in meer dan de helft van de gevallen toegekend en dat verlaagt direct de volgende belastingen:

- Onroerendezaakbelasting
- Watersysteemheffing
- Inkomstenbelasting (eigenwoningforfait)
- Vennootschapsbelasting (afschrijving tot percentage van de WOZ-waarde)
- Erfbelasting (na overlijden)
- Schenkbelasting (bij schenken woning)

Alle genoemde belastingen gaan over een koopwoning, maar een aantal belastingen gaan ook over huurwoningen. Dus niet alleen eigenaren, ook huurders kunnen profiteren van deze bespaartip.

Je gemeente berekent de WOZ-waarde van jouw koop- of huurwoning door deze te vergelijken met de verkoopprijs van minimaal drie woningen in de buurt die niet te lang geleden zijn verkocht. De waardepeildatum ligt altijd 1 jaar voor aanvang van het belastingjaar. Bijvoorbeeld: het belastingjaar 2018 heeft als waardepeildatum 1 januari 2017.

De waardebepaling is een hele grove methode die soms gunstig voor jou is, maar ook ongunstig kan zijn. Bekijk daarom de woningen die zijn gebruikt om de waarde van je woning te bepalen en zoek uit of er verschillen zijn die jouw woning minder duur maken. Denk aan:

- Uitzicht
- Staat van onderhoud

- Ligging ten opzichte van wegen
- Ligging ten opzichte van fabrieken
- Gebruikte materialen, zoals asbest

Is je koop- of huurwoning minder aantrekkelijk voor kopers dan de woningen die de gemeente gebruikte bij het berekenen van de WOZ-waarde? Dien dan bezwaar in. Via internet zoek je op “voorbeeld bezwaar WOZ” en dan krijg je veel gratis voorbeelden te zien van hoe je zo’n brief opstelt.

23.4 Ga samenwonen

Woon je alleen? Dan heb je in verhouding tot samenwoners hoge uitgaven aan bijvoorbeeld belastingen, inrichting, gas en licht. Het delen van dit soort woonlasten (met iemand waarmee je kunt samenwonen, dat hoeft geen geliefde te zijn) verlaagt de woonlasten met tientallen procenten.

Let wel op welke samenlevingsvorm je kiest en wat daarvan weer de gevolgen zijn. Voor bijvoorbeeld een uitkering, toeslagen en subsidies. Je hoeft geen samenlevingscontract te hebben of getrouwd te zijn om bepaalde uitkeringen, toeslagen of subsidies mis te lopen.

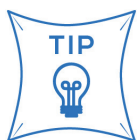

Hoofdstuk 24 Emigreer

Het lijkt nogal ingrijpend, maar wist je dat de verschillen binnen Europa enorm zijn voor wat betreft:

- belasting op inkomen;
- belasting op vermogen;
- levensonderhoud;
- toeslagen en subsidies.

De grenzen zijn open en we wonen niet heel ver van bijvoorbeeld Duitsland, België en Frankrijk. Spanje en Italië zijn ook met de auto of vliegtuig goed bereikbaar. Dus waarom niet een blik op het buitenland werpen als dat financieel veel gunstiger is?

Dit hoofdstuk beschrijft enkele overwegingen en verschillen, het is een korte weergave van ons boek “*Alles over emigreren*”. Zie www.FPVI.nl/emigreren voor een groter financieel voorproefje.

24.1 Wel of niet emigreren

Met emigreren kun je veel besparen op je uitgaven. Dat heeft vier hoofdoorzaken die we hieronder uitleggen. Maar wel een korte waarschuwing vooraf.

De impact op emigreren is enorm groot voor je sociale contacten, andere levensmomenten dan pensioen (denk aan scheiden, overlijden en ziekte) en je leefstijl. Daarnaast ben je eerst kosten kwijt aan verhuizen, woonruimte zoeken en andere zaken. Ten slotte kunnen regels die we in dit hoofdstuk bespreken op korte termijn wijzigen, dan kan je besparing weer snel slinken.

Overweeg dus eerst goed of deze bespaartips voor jou geschikt zijn. Besef dat je met emigreren vaak geld bespaart, maar dat er veel bij komt kijken. Bekijk onze checklist op Zie www.FPVI.nl/emigreren.

24.2 Bespaar inkomstenbelasting

Ga na wat je inkomen is en hoe dat nu wordt belast met inkomstenbelasting (als je in loondienst werkt of als ZZP'er of ondernemer) of met vennootschapsbelasting en inkomstenbelasting (als je grootaandeelhouder bent van een eigen bv). Vergelijk dat met landen waar je naar toe wilt emigreren. Je zult zien dat in de meeste landen je inkomen minder zwaar wordt belast.

24.3 Betaal minder vermogensbelasting

Ga na wat je vermogen is en hoe dat nu wordt belast met vermogensbelasting. Vergelijk dat met landen waar je naar toe wilt emigreren. Je zult zien dat in de meeste landen je vermogen minder zwaar wordt belast.

24.4 Zoek goedkoper levensonderhoud

Blijf de dingen doen die je doet, maar zoek een land uit waar je liefhebberijen goedkoper zijn. Zo bespaar je tientallen euro's per maand, misschien wel per week.

24.5 Toeslagen en subsidies

Dat je inkomen of vermogen minder zwaar wordt belast in een ander land heeft vaak een keerzijde. De sociale zekerheid (wat de overheid doet voor haar inwoners) is vaak soberder geregeld. Zet daarom op een rijtje wat je nu aan toeslagen en subsidies ontvangt.

En voor welke zorg je per se in aanmerking wilt komen in Nederland. Ga vervolgens na hoe dat in het land is geregeld waar je naar toe wilt emigreren of wat de gevolgen zijn als je later terug wilt komen.

Hoofdstuk 25 Overige bespaartips

Lees hieronder onze tips die we niet bij één van de vorige hoofdstukken vonden passen.

25.1 Bewaar kassabonnen

Koop je iets in een winkel? Dan heb je vaak recht op inruil of gratis reparatie als het product niet voldoet aan de eisen die we eraan mogen stellen. Maar dan moet je meestal wel de kassabon tonen.

Bewaar in een map of lade alle kassabonnen van spullen die je koopt. Gaat er iets stuk? Zoek dan de bon op, je krijgt best vaak een nieuw exemplaar. Dat bespaart je weer de aanschaf van een nieuwe.

25.2 Check je kassabon

Check bij het boodschappen doen je bon om zeker te weten dat je de korting hebt gekregen die je verwacht. Hier worden veel fouten mee gemaakt door winkeliers of personeel, niet bewust maar per ongeluk.

25.3 Contact met winkels en fabrikanten

Gaat iets kapot en heb je geen recht op inruil of gratis reparatie? Dat kan het geval zijn als de termijn van garantie is verstreken. Probeer dan toch contact te zoeken met de winkel of fabrikant van het artikel.

Voor al bij A-merken krijg je vaak een nieuw exemplaar, ondanks een verstreken garantietermijn. Dat bespaart je weer de aanschaf van een nieuwe. Maar dan moet je wel bij ze aankloppen.

25.4 Onderhandel

Veel prijzen bij winkels en dienstverleners worden lager zodra je begint over de prijs. Onderhandelen is heel normaal in veel landen, maar Nederlanders lijken de mogelijkheden niet vaak te benutten.

Probeer wat vaker te onderhandelen over prijzen.
Onderhandelen slaagt vaak in de volgende gevallen:

- Verlengen energiecontract bij dezelfde leverancier. Neem geen genoegen met het standaard aanbod dat je krijgt en zeg dat je overstapt naar een andere leverancier als ze jou als trouwe klant niet een beter tarief aanbieden
- Aankoop van een duur kledingstuk, elektronica of meubelstuk. Veel precies dezelfde artikelen worden via verschillende winkels aangeboden, zeg dat je nog even rond wilt kijken of je een product elders of wat later goedkoper kunt aanschaffen.
- Verlenen van een dienst. Vraag of een dienst zoals het verbouwen van je woning, het regelen van een uitvaart of het adviestraject bij een hypotheek tegen lagere kosten kan.

25.5 Betaaltermijn

Meestal ontvangen we ons inkomen na geleverde arbeid en betalen we uitgaven voordat we iets geleverd krijgen. Probeer die balans meer in je voordeel om te slaan. Bijvoorbeeld door af te spreken dat je niet vooraf maar pas over twee maanden betaalt. Of zet een termijnbetaling met eindafrekening zonder rentevergoeding om in een lager bedrag. Aan het einde van de termijnen moet je dan bijbetalen, maar als je dat alle termijnen apart zet voor dat doel, dan heb je langer je geld in handen.

25.6 Overige snelle bespaartips

Tot slot nog een aantal korte maar nuttige bespaartips:

- Voeg zout toe aan waxinelichtjes, dan branden deze langer.
- Maak geurkaarsen van oude veters, sinaasappel en olie.
- Koop geen wasmiddel maar gebruik marseillezeep.
- Koop geen wasverzachter maar gebruik schoonmaakazijn.
- Print zo min mogelijk.
- Als je print, doe dit dan dubbelzijdig met lage grijswaarden.
- Gooi afwasborstels niet weg, stop deze in de vaatwasser.
- Snijd vaatwastabletten doormidden.
- Knip vaatdoekjes in vieren.
- Knip een tube tandpasta, saus of crème open.
- Meng water in een lege fles shampoo, zeep of douchegel.
- Gebruik thuis of in de auto een keukenrol in plaats van papieren zakdoekjes.
- Koud buiten? Koel boodschappen zoals fris en bier buiten af voor het de koelkast in gaat.
- Ga je verbouwen of schaf je iets aan om meer energie te besparen? Check www.energiesubsidiewijzer.nl.
- Zoek een goedkope thuiskapper of laat je knippen bij een kapperschool. Of vraag je kapper hoe je kapsel langer zonder knipbeurt kan.
- Woon je dichtbij een grensovergang? Ga dan na welke producten en diensten in het andere land goedkoper zijn. Vraag het aan buurtgenoten, er is altijd wel iemand in de buurt die dat heeft uitgezocht.

Hoofdstuk 26 Vraag om hulp

Zo, nu heb je alle bespaartips doorgebladerd en misschien ook al acties opgeschreven en geprioriteerd om uit te voeren. Een voorbeeld kan er zo uit zien als in het figuur met de x- en y-as en vier dikke pijlen.

Je begint met de acties in het vlak rechtsboven (eenvoudig en veel besparing), daarna linksboven (eenvoudig en weinig besparing). Als je dan nog zin en tijd hebt de acties in het vlak rechtsonder (moeilijk en veel besparing). Linksonder (moeilijk en weinig besparing) laat je nog even zitten.

Heel veel kun je zelf, maar je hoeft niet alles alleen te doen. Weet dat er heel veel mogelijkheden zijn om hulp te vragen, bijvoorbeeld voor de acties die je moeilijk vindt (rechts- en linksonder). Dit hoofdstuk beschrijft personen en instanties die wachten op jouw hulpvraag. Schaam je daar niet voor, ze vinden het fijn om jou van dienst te zijn.

Pas wel op met gratis hulp dat wordt gevolgd door een contract of alleen bereikbaar is via een duur telefoonnummer.

26.1 Je partner

Heb je een partner? Bespaar dan samen. Je hebt wat meer discussie over de prioriteiten, maar ook meer kans op succes. Lees dit boek daarom samen met je partner en gebruik het als een vorm van samen sporten.

26.2 Familie, vrienden, bureu

Ga eens na wie je in je vriendenkring, familie of woonomgeving kan helpen met je bespaardoelen. Door het samen met anderen te doen kom je wellicht op extra ideeën en heb je meer steun om vol te houden.

26.3 Humanitas

Heb je problemen met het op een rij zetten van al je inkomsten en uitgaven? Zoek dan contact met Hulp bij Thuisadministratie van Humanitas en vraag hulp aan vrijwilligers uit allerlei regio's. Zij helpen je onder andere met:

- Financiële bankzaken
- Belastingen
- Contact met overheidsinstanties
- Overleg met energiebedrijven

26.4 De gemeente

Je gemeente biedt gratis schuldhulpverlening voor mensen die er zelf niet meer uit komen. De gemeente is namelijk vanuit de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening (Wgs) verantwoordelijk voor de uitvoering van schuldhulpverlening voor al haar inwoners.

Meld je aan bij je gemeente, ook als je nog niet weet of je in aanmerking komt voor hulp. Je wordt snel doorverwezen naar de juiste afdeling of naar een externe partij die voor de gemeente de schuldhulpverlening uitvoert. Na een inventarisatie van je (financiële) situatie wordt bekeken of en zo ja hoe schuldhulpverlening mogelijk is:

- geen hulp (dan biedt dit hoofdstuk nog voldoende alternatieven)
- een betalingsregeling (100% betaling, maar gedurende een langere periode)
- herfinanciering (schuld wordt overgenomen door de kredietbank en je krijgt een nieuw aflossingsschema)
- een minnelijke schuldregeling (een deel van je schulden wordt kwijtgescholden als je schuldeisers hiermee akkoord gaan).

26.5 De Belastingdienst

De Belastingdienst heeft heel veel manieren om je gratis van dienst te zijn, zowel online als telefonisch. Check alle contactinformatie op de internetsite van de Belastingdienst (<https://www.belastingdienst.nl/contact>)

26.5.1 Online hulp

Je kunt een vraag stellen aan het webcareteam, bijvoorbeeld via Facebook of Twitter. Dat webcareteam beantwoordt maandag tot en met vrijdag vragen over:

- Belastingen en toeslagen (voor particulieren)
- Reizigersbagage
- Kopen op internet in het buitenland
- Belastingzaken van uw bedrijf

26.5.2 De belastingtelefoon

Heb je liever telefonisch contact? Bel dan met je vragen de belastingtelefoon. Voor verschillende onderwerpen hebben ze aparte telefoonlijnen, bijvoorbeeld voor vragen:

- over schenken;
- van nabestaanden;
- over toeslagen;
- over erven en erfbelasting;
- over je belastingaangifte of die van een overleden persoon;
- over de belastingen in Nederland, België of Duitsland bij grensoverschrijdende situaties.

Daarnaast bestaan er diverse helpdesksnummers voor ondernemers.

26.6 Hulpinstanties voor kinderen

Er bestaan veel hulporganisaties voor gezinnen met lage inkomens die kinderen helpen mee te doen met sport, schoolreisjes en muziek:

- Stichting Jarige Job
- Fonds Kinderhulp
- Stichting Leergeld
- Jeugdsportfonds
- Jeugdcultuurfonds

26.7 Ouderenorganisaties

Ben je lid van een ouderenorganisatie? Dan heb je vaak gratis recht op hulp. Vooral ANBO en KBO-PCB bieden veel soorten hulp aan.

26.7.1 ANBO

Concrete vraagstukken kun je tussen 10:00 en 15:00 uur telefonisch bespreken via de Raad & Daad Advieslijn. Daar zitten deskundige medewerkers die volledig op de hoogte zijn van veel wet- en

regelgeving. Zij kunnen leden helpen met het oplossen van concrete vraagstukken. De Raad & Daad Advieslijn is bereikbaar via telefoonnummer 0348 46 66 88 en per e-mail via raadendaad@anbo.nl.

Heb je liever thuisbezoek? De ANBO Consulenten helpen met het op orde krijgen van de financiële administratie. Dit regel je via de hiervoor getipte Raad & Daad Advieslijn of het e-mailadres.

26.7.2 KBO-PCOB

KBO-PCOB is met ruim een kwart miljoen leden de grootste seniorenorganisatie van Nederland. Zij komen bijvoorbeeld op voor het behoud van koopkracht van senioren en helpen minderdraagkrachtige ouderen met het invullen van de Belastingaangifte tegen een kleine bijdrage.

Leden kunnen de meest uiteenlopende vragen stellen aan de Servicetelefoon (0900-821 21 83) op maandag tot en met donderdag van 10:00 tot 13:00 uur. Voor juridische vragen is er de Juristentelefoon: 0900-821 21 83 (donderdag van 13.00 tot 15.00 uur). Voor meer informatie: bel KBO-PCOB op 030- 3 400 600 of mail naar info@kbo-pcob.nl

26.8 Nibud en NVVK

Op www.zelfjeschuldenregelen.nl, dat is ontwikkeld door het Nibud en de NVVK, vind je meer informatie en een stappenplan voor een oplossing voor schuldproblemen.

26.9 Websites met vraag- en antwoordfunctie

Verschillende websites bieden de mogelijkheid aan gratis vragen te stellen en antwoorden te krijgen. Wij doen dat zelf via onze artikelen die wij op www.FPVI.nl plaatsen, je kunt op het artikel reageren en een vraag stellen (ook anoniem) of ons rechtstreeks vragen stellen over wat wij schrijven. Wij zien dit soort diensten via onder andere de volgende websites:

- FPVI.nl (over de boeken en artikelen van FPVI);
- Kandoor.nl (over alle financiële vragen);
- Advocaten.nl (via formulier of chat een advocaat om juridisch advies vragen);
- Gratisadviseurs.nl (over uiteenlopende onderwerpen);
- Schuldhulpinfo.nl

26.10 Rechtswinkels

Nederland kent ongeveer 80 rechtswinkels door het hele land. De dienstverlening van deze rechtswinkels verschilt, soms doet men alleen belastingzaken (belastingwinkel) of richt men zich vooral op de positie van de vrouw of de specifieke problematiek van kinderen en jongeren. Toch kun je bij de meeste rechtswinkels veel vragen gratis voorleggen. Kijk voor meer informatie op www.platformrechtswinkels.nl.

26.11 Vakbonden

Ben je lid van een vakbond? Dan heb je vaak ook gratis toegang tot een hulploket. Vakbonden staan bekend om het behartigen van collectieve belangen van werknemers, maar dankzij de aanwezige kennis zijn ze ook goed in staat individuen op weg te helpen met vragen. Bijvoorbeeld als je te maken hebt met een ziekte, werkloosheid of vragen hebt over je pensioen.

Hieronder geven we drie voorbeelden. Let op dat soms een kleine eigen bijdrage wordt gevraagd, maar dat weegt vaak wel op tegen de professionele hulp die je krijgt.

CNV kent diverse hulplijnen, de meest opmerkelijke is CNV Senioren. Dat is een exclusieve dienst voor leden van 65 jaar en ouder. Hier kun je terecht met je vragen over inkomen, gezondheid, vervoer en wonen, ook als je niet meer werkt. Dat is handig als je bijvoorbeeld hulp zoekt met de aanvraag voor de AOW. De

informatielijn (030 751 1002) is op werkdagen van 8.00 uur tot 18.00 uur bereikbaar.

Leden van de FNV hebben toegang tot de meeste soorten helpdesk. Een bijzondere hulpvorm is die voor mensen met een laag inkomen of een uitkering (bijvoorbeeld chronisch zieken of werklozen) die moeite hebben om rond te komen. De FNV helpt met financieel advies over gemeentelijke regelingen, zorgregelingen en levert zelfs een budgetcoach

Voor meer informatie bel 088 - 368 0 368 op werkdagen van 8.30 tot 17.30 uur.

Net als bij de andere vakbonden kun je bij De Unie terecht met vragen over je arbeidsovereenkomst, pensioenkeuzes en belastingen. De meest in het oog springende helpdesk van De Unie is die voor Mantelzorg en Vrijwillige Inzet. Deze helpdesk biedt ondersteuning en hulp aan mantelzorgers en vrijwilligers. Deze is bereikbaar via 0345 851 448 op werkdagen van 9.00 - 17.00 uur of per e-mail: helpdesk.mz-vw@unie.nl.

26.12 Juridisch Loket

In veel gevallen krijg je bij het Juridisch Loket van het ministerie van Veiligheid en Justitie gratis informatie en advies. Bijvoorbeeld over:

- Ontslag
- Echtscheiding
- Erfenis
- Schulden
- Uitkeringen
- Belastingen

Als je een laag inkomen hebt, kun je ook naar een inloopsprekkuur van het Juridisch Loket gaan.

26.13 ConsuWijzer

ConsuWijzer is het informatieloket van de overheid voor consumenten. Op de website van ConsuWijzer vind je informatie en praktische tips over je rechten als consument. Bijvoorbeeld als:

- je ongewild aan een abonnement vastzit;
- het niet eens bent met een rekening;
- een product dat je net kocht niet voldoet aan je verwachtingen.

Per telefoon, mail of brief kun je persoonlijk advies krijgen.

26.14 Europees Consumenten Centrum

Bij het Europees Consumenten Centrum (ECC) krijgen consumenten gratis juridisch advies over problemen na een aankoop in een ander EU-land, Noorwegen en IJsland. Bijvoorbeeld na aankoop van een boek, bouwpakket of reis via een buitenlandse webshop.

26.15 Sociaal raadslieden

In veel gemeenten kun je als inwoner terecht bij sociaal raadslieden. Hier krijg je gratis informatie en advies bij juridische problemen en hulp bij het invullen van formulieren of het schrijven van een klacht of bezwaarschrift.

26.16 Notariële vragen

Er bestaan meerdere adviesdiensten van notarissen waar je vragen kunt stellen over erfenissen, schenken, trouwen en een woning kopen. Bijvoorbeeld:

- Vraagdenotaris.nl
- Notaris-info.nl/vraagbaak/steleenvraag

26.17 Vragen rondom uitvaart

Heb je vragen over een uitvaartverzekering, de nazorg na een overlijden, juridisch advies rondom overlijden of over erfrecht? Kijk dan eens op de site van www.uitvaart.nl/vraag-een-expert.

26.18 Vreemden

Vraag hulp aan vreemden, bijvoorbeeld via een aantal sites die eerder in dit boek werden vermeld; www.durfttevragen.nl, www.zorgruil.nl en www.peerby.com.

26.19 Buurtbemiddelaar

Buurtbemiddeling is ontstaan vanuit een behoefte om kleine en grote irritaties in wijken aan te pakken. Steeds vaker zetten buurtbemiddelaars zich in voor andere zaken, zoals schuldhulpverlening. In 253 gemeenten in Nederland is buurtbemiddeling inmiddels beschikbaar, dus ga eens na wat er bij jou in de buurt aan hulp beschikbaar is.

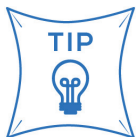
26.20 Professionele hulp

Een budgetcoach of financieel planner kan je helpen met het verkrijgen van overzicht van je inkomsten, uitgaven, vermogen en schulden. Maar ook met het contact leggen en oplossingen zoeken met je schuldeisers.

Het zijn vrije beroep en de tarieven lopen sterk uiteen. Een eerste gesprek is soms gratis, maar er zijn ook bureaus die tientallen euro's vragen. Uurtarieven variëren van €30 tot meer dan €150. Soms biedt een coach of planner aan dat je alleen betaalt als je ook echt iets bespaart. Loop voor je een professionele hulp inschakelt de volgende tips na:

- Zoek eerst gratis alternatieven.
- Informeer vooraf naar de kosten.
- Laat je goed informeren over de werkwijze.
- Probeer een gevoel te krijgen bij wie het beste bij je past.

- Spreek af dat je direct met de dienstverlening mag stoppen zonder boete of afkoopsom (of welke term ze daar ook voor gebruiken; voorkom een verplichte nabetaling!).
- Laat een contract dat je afsluit meelesen met een juridisch dienstverlener waar dit hoofdstuk naar verwijst.

Zoek je een budgetcoach of financieel planner die bekend is met de inhoud van dit boek? Bekijk dan onze lijst van medeauteurs en proeflezers op www.FPVI.nl/uitvoerders.

Afsluiting

We hopen dat je met dit boek je doelen bereikt en een financieel gezonde toekomst tegemoet gaat. Misschien heb je zelf een leuke ervaring of tip waarmee je geld bespaarde en lees je die niet terug in dit boek. Of heb je een verbetertip voor ons. Meld het ons alsjeblieft via de website

www.FPVI.nl/contact.

Als we jouw tip hebben verwerkt sturen we je het nieuwste exemplaar van het e-book “*Alles over geld besparen*” gratis toe. Dan lees je ook weer tips van anderen die we hebben toegevoegd aan dit boek.